

BORSOD-GÖMÖR-KISHONTI EGYHÁZMEGYE

SZIKSZO¹

Reditus Pastoris

A Prédikátorsághoz szőlők vannak, egyik Komlos, másik Nyúl Mal, harmadik Tölgy fás, negyedik Kis erdő, ötödik Bodogh Anya. A szőlőket a város míveli, mind nemes ember s mind jobbágy egyenlőképpen.

Két rét vagyon. Egyik a Tekerület Dobsza előtt, másik Szent Miklós rétje. Halasztó, Sásas Pap tava.

Szántóföldek minden nyomásra. Egyik nyomásra a Vadaszi határban, másik is a Szigeti határban. Harmadik is a Szigeti határban. Negyedik a kis rétben, ötödik az Aszalai határban. Hatodik a felső kútnál. Hetedik Szent Miklós földje, két fél kötel. Nyolcadik a Szigeti szőlőszegben, az alsó tó felett. Kilencedik az ország útja mellett, Fecskefarkú föld, alias² Szeletföld.

Decimából octava. A Szigeti malomból sabbathale hétfő nap. Két mézárszék, a Prédikátor építtette, akinek akarta, árendálta fél mázsa faggyúban esztendeig, egész mázsát a kettőtől. Az egyiket elfoglalták.

Az esküvő személyek szerdán, a prédikáción avagy könyörgésen jelen legyenek (*a templomban*). Esketéstől 12 dénár. Ha háznál esket, a nemes ember egy tallérral (*tartozik*). Halottnál prédikálástól, aki mint alkudhatik (*1 forint*). Az Úr vacsorájához nem a Prédikátor adott bort, hanem aki korcsmát árul, egy-egy meszely borral tartozik. Az offertorium szabados legyen, aki akar adni adjon, aki nem, nem adós vele.

Reditus Sacellani³

Három szőlő. Egyik alsó Kis erdő. Másik Frank. Harmadik Peer. Ezeket is a város míveli. Minden ágytól két-két pénz. Az quartából két bor, két löre, tizekét köből búza, a Prédikátortól 12 forint. Egy mézárszék, kinek árendája esztendeig fél mázsa faggyú.

ANNO 1640. Mense Martio Pastore Casparo Gelei et Stephano Debreceni, Judice Andrea Szarka.⁴ Egész városunknak, minden rendbeli lakosinknak egyező akaratjából a Káplánnak jövedelmét ezzel öregbítettük. Valamely embernek szőlője vagyon, akár itt való hegyen, akár vidéki hegyen, tartozik adni fél-fél köből bort. Akinek szőlője van akárhol, de ha valami égi háború miatt nem szűrhetett, tartozik adni 24 dénárt. De ha csak valami keveset szűrt is, ugyan fél köből bort adjon. Akinek szőlője sem itt, sem másutt nincs, tartozik adni 12 dénárt.

*

¹ Szikszó, Abauj vm. A szöveget két kéz jegyezte le, a korábbi rész 1640 táján, a későbbi 1662-ben kelt.

² másnéven

³ Káplán (segédpap) jövedelme. Ebből a felsorolásból is kitűnik, hogy a káplánt a lelkész alkalmazta a saját jövedelmének egy részére.

⁴ 1640-ben, március hónapban, Gelei Gáspár és Debreceni István lelkész, Szarka András bíró idejében.

ANNO 1662. Kazinczon celebrált partialisunkban⁵ közönséges akaratból a Szikszai uraimék és akkori Tanítók, Alistali Jakab és Szombati Márton atyánkfiai megegyeztek egymás között, hogy amely szőlőt Lukacs deák az A. Vadaszi Bonta nevű hegyen hagyott a Szikszai ekléziának, osztassék két részre a szőlő a két Prédikátor számára, és tulajdon pénzükkel a szőlőt műveltessék. Amely octavát pedig ennek előtte a Primarius Minister⁶ szokott volt percipiálni, totum engedtetett mind borból, s mind búzából a Secundariusnak.⁷ Úgyhogy soha többé semmi-vel ne tartozzék a Secundariusnak.

Reditus Rectoris

Vagyon egy szőlő a Magyar hegyen. Ezt is a város műveli. Minden ember egy-egy köből bort ad, mind nemes, mind nemtelen. Két-két pénzt minden házas embertől. A Prédikátornál asztala. Akinek pedig szőlője léssen, s semmit nem szűrt belőle, tartozik adni 25 dénárt. Akinek szőlője nincsen, minden ember tartozik adni 12 dénárt. Gyermekektől, ha olvassa 25 dénár. Declinistától 50 dénár. Aki feljebb proficiál 1 forint. Az extraneustól, akivel mint megalkudhat. Vagyon egy szántó-föld Czapfuros útja mellett, negyed rész föld, aki bevetette, ötödöt adott belőle.

Reditus Studiosorum⁸

Halott pénz nyolc pénz deákoké. Minden egész mérésben a Szigeti malomból két köből búzát adtanak, fél mérésben egy köblöt. Minden tehénből primi, három-három darab húst adtak. Karácsonytól fogva tavaszi szőlőműveltetésig Coccia.⁹ *Most immár karácsonytól fogva tavaszi szőlőműveltetésig főznek.* Vagyon a scholához két szőlő. Egyik a Bontaban, Gáspár deák uram, boldog emlékezetű feleségével, Teórok Ilonával együtt adta a deákoknak, szabad szőlő. Másik a Kender szeren, kit Santa István deák hagyott volt testamentumban a deákoknak. Czobor Imre uram önnagysága elfoglalta volt, de a város önnagyságától visszaváltotta 40 forintért a deákok számára. A deákok magok műveltetik, a hasznából pro cultura excindalvan amennyit elégnek ítélnék.

Kántort a Mester tartott. Ahhoz egy szőlő van, kinek neve Karaz szőlő. A böjti napokon, míg ki volt ami lehetett, elkerülvén a deákok.

Reditus Templi

Mióta immár a templomot megépítettük, sok intésünkre ususban kelt, hogy akik testamentumot tesznek, a templom szükségére legalnak,¹⁰ melyre igen szorgalmasan gondot kell viselni és esztendőnként számot adni róla, aki kezében áll. A Prédikátorok híre nélkül senki semmit abban el ne merészeljen költeni, semminémű épületre és akármi szükséges dologra is. Harangozónak fél köből bor (*ha kinek szőlője nincs 5 dénárt*), mikor nincsen a bor, öt-öt pénz. Halottnak való harangozástól 8 dénár. De minthogy mostan nagy a harang is, nehezen vonó, 16 dénár. *Minekutána három a harang, 36 dénár, két része templomra való. 12 dénár a harangozóé.*

⁵ Kazinczon tartott részsínat.

⁶ első lelkész, (vezető lelkész)

⁷ második lelkész

⁸ A diákok jövedelme.

⁹ főzés; A diákok sorkosztra voltak beosztva a mezőváros polgáraihoz.

¹⁰ adakoznak

ANNO 1640. december 30. Galvaczi Péterné testamentumban hagyott egy szőlőt a templomhoz, mely van a Hellingh hegyen, Bathori szőlő a neve, kit kezünkhöz is bocsátottak, Prini Ferencz uram öngyátsága róla való levelével együtt. ANNO 1641.

RAGISTIAN¹¹

Filiales: Capolna, Lazlo falva¹²

Cubulus integer tritici et vini. Duae vineae, ambae Hegymegi dictae. Terrae arabiles secundum portionem sessionarum. Prata duo, maius et minus, Ciperkes eleje. Gallina et panis pro Baptismo. Pro copulatione novorum coniugum den. 12. Pro sepultura nihil solvitur, sed in exsequiis praesens sit, et utatur bene vino et pane. Ligna ad focum conservandum libere ex sylvis cedere potest. Octava pars frugum et vinorum.¹³

Reditus Scholae

Hét házbeli embernek a Nyögön felül, a Mester szerén mind a búza, mind a bor a Mesteré volt. Négy-négy icce bor, két-két szántó ember egy mérték búzát. Asztaltartással a Prédikátor tartozik. Négy sarlóstól egy mérték búza.

Reditus Ecclesiae Ragistianiensis

Cubulus integer tritici ab iis qui aratra habent et seminant, aki szánt és aki cimborál. Ab Inquilinis et qui sarlóval keresi dimidius cub. tritici. Singuli homines qui habent vineas sine exceptione cubulos singulos vini. Vineae una defecta in promontorio Egres hegy vocato.¹⁴

Terrae arabiles¹⁵ mint egy helyes embernek, rétje akképpen. Egy délig való szántás, étellel, itallal tartozik a Prédikátor. Gallina et panis pro Baptismo.¹⁶ Esketésért 12 dénár. Temetésért nihil.¹⁷ Erdő szabad és k[...]. Borból és búzából octava pars.

¹¹ Radostyán, Borsod vm. A szöveg a legkorábbiak közül való, 1596 táján jegyezték le.

¹² Leánygyházak: Kápolna és Lászlófalva. Sajókápolna; Sajólászlófalva; mindkettő Borsod vm.

¹³ Egész köből búza és bor. Két szőlő, mindkettőt Hegymeginek hívják. Szántóföldek telekrész szerint. Rét kettő, nagyobb és kisebb, Csiperkes eleje. Tyúk és kenyér a keresztelésért. Új házasok esketéséért 12 dénár. Temetésért semmit nem kap, de a torban jelen legyen és éljen jól borral és kenyérral. Tűzre való fát szabadon vághat az erdőben. Gabonából és borból nyolcadrész.

¹⁴ Egész köből búza azoktól, akiknek van ekéjük és vetnek [aki egyedül szánt és akik együtt]. A zsellérektől és aki [bérért arat más földjén] fél köből búza. Minden ember, akinek szőlője van, kivétel nélkül egy-egy köből bort. Egy tönkrement szőlő az Egres hegynek nevezett szőlőhegyen.

¹⁵ szántóföldek

¹⁶ Tyúk és kenyér a keresztelésért.

¹⁷ semmi

VARBO¹⁸

Filiales: Paraznya, Condo, Ludna¹⁹

Pastor Gregorio [...]

Reditus Ecclesiae Varbensis

Szántó ember fél köből búzát, sarlós egy szaput. Minden szőlős ember egy-egy köből bort. Vineam nullam habet.²⁰ Minden nyomásra kétannyi föld, mint egy helyesnek. Egy darab rét, Pap rétje. Másik Kenderföld rétje. Harmadik Haricza rétje. Negyedik Felnaczag rétje. Ötödik Benehida rétje. Keresztelő tyúk, kenyér. Esketés 12 dénár. Temetéstől a torba menjen. Egy szántóföld vagy a szőlő Malon, akit egyház földjének mondtak lenni, amely föld felől hittel kell mondanivalót a gazdáinak, hogy nem egyházé, ha nem mond, egyházé léssen.

Reditus Scholae

Szőlős embertől négy-négy icce bor. Két szántó embertől egy mérték. Négy sarlóstól egy mérték búza. Étellel tartozik a Prédikátor, ha házához jár. Ha hol penig azt nem akarja, adjon a Prédikátor az asztalért két köből búzát és négy köből bort.

Reditus filialis Ludna

Minden szántó ember egy-egy szapu búzát adott, cimborás sarlós, egy-egy mérték. Mind szegény, gazdag, akinek szőlője vagy, egy-egy köből bort. Halottól 12 dénár. Esketéstől 12 dénár. Vineam, pratum nullum. Octava pars frugum et vini.²¹

Reditus Ecclesiae filialis Condo

Barmos ember és cimborás, egy köből bor, egy szapu búza és sarlós egy-egy mérték. Szántóföld két nyomásra Ludna felé és Ragistian felé. Prata quatuor²² egy házhoz amennyi vagy. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől tarka kakas. Octava pars ex frugibus et vino.²³

Reditus Ecclesiae filialis Paraznya

A jövedelem mindenben egy a Varbaival, csak hogy szántóföld nincs. Egy rétje vagy falu alján. Egyház földje is vagy, melynek ötödét a falu maga hasznára költötte ezelőtt. De ezután templom szükségére kell költeniük.

¹⁸ Varbó, Borsod vm. A szöveget 1596 táján jegyezték le.

¹⁹ Leányegyházak: Parasznya, Kondó, Ludna. Borsod vm. Ludna ma már nem létező helység.

²⁰ Szőlője nincs.

²¹ Szőlő és rét nincs. Gabonából és borból nyolcadrész.

²² Rét négy.

²³ Gabonából és borból nyolcadrész.

SZILVAS²⁴Visnio filialis²⁵

Pastor Johannes Keczkemeti

Reditus Ecclesiae Szilvasiensis

Minden külön kenyeres ember, ha a Prédikátor öközöttük lakik és ott szolgál, egy-egy köből búzával tartozik. De ha Visnora is szolgál, fél köböllel, amint mostan az auditorok a Prédikátorral végeztek. Özvegyasszony három sing vászonnal. Szántófeldje vagyon két nyomás alá. Szabad vele, ő maga szántja vagy másnak adja. Négy darab rétje vagyon, de az egyiket káposzta termelni rendelték közakaratóból. Kereszteléstől tyúk, kenyér, pénz nincs. Esketéstől 12 dénár. A falun alól való malomnak a harmada a Prédikátoré, harmada az egyházé, harmada a molnáré. Octava pars frugum et vinorum. Ex allodiis decima.²⁶

Reditus Templi seu Domus Dei²⁷

Az malomnak, mely a falun alól vagyon, harmad része. Egy jó darab rét vagyon, melyen minden hetedik boglya széna az egyházhoz való.

Reditus Ecclesiae filialis Visnio

Reditus ab antiquo.²⁸ Minden ekés ember ad egy köből búzát. Cimborás ketten egy köblöt. Özvegyasszony három sing vásznat. Zsellér egy negyed búzát s egy negyed tavaszt. Az alsó malomnak harmada a Prédikátoré, harmada az egyházé, harmada a molnáré. Földje annyi, mint egyhelyesnek. Rétje is annyi vagyon. Keresztelő: tyúk, kenyér, minden komától egy-egy pénz. Esketéstől 12 dénár. Teme-téstől, ha torba hívják, onnan vegyen jutalmat. Octava pars frugum et vini.²⁹

Visnion vagyon egy malom, melynek a vámja olim³⁰ járt a Prédikátornak, molnárnak és a templomhoz, de azt a részt, mely járt a templomhoz, a török elvötte. Immár úgy rendelték, hogy ezért a részért, melyet a török elvött, a három részről a török, a Prédikátor és molnár részéről rendeltének flor. 5 a templomhoz, melyet mindeddig is a bírák csak in profanum usum convertaltanak.³¹

Kavási László urunk ökegyelme, amely levelében nekünk és a mi utánunk következő maradékinknak örökös jussal ide ajánlotta és ajándékozta a Visnyoi alsó malmot, azt a levelet a török akkor prédálta el, mikor az egész helységünket megemésztette. Hegyesi Balázs Papságában, akinek egy fiát el is rabolta ugyanakkor a török, kis idő múlva kétszáz magyar tallérokön váltotta vissza.

²⁴ Szilvásvár, Borsod vm. Két kéz jegyezte le, a korábbi rész 1596 táján kelt, a későbbi meghatározhatatlan, de 17. századi betoldás.

²⁵ Visnyó leányegyház. Nagyvisnyó, Borsod vm.

²⁶ Gabonából és borból nyolcadrész. A majorságokból tized.

²⁷ A templom avagy Isten háza jövedelme.

²⁸ Régi jövedelem.

²⁹ Gabonából és borból nyolcadrész.

³⁰ régen

³¹ világi célra fordítottak

DÉDES³²

Filiales: Tardona, Malinka, Nekesen, Tapolczan³³
Pastor Johannes Palotai

Reditus Ecclesiae Dedesiensis

Minden külön kenyeres fél-fél köből búzát adott. Minden szőlős ember egy-egy pint bor, in Papatu³⁴ bort nem adtak. A malomból sabbathalis. A majorságból dézsma. Szántóföldek minden nyomásra. Szakasztva szabad vele, akárkinek adja, vagy ő maga szántja. Három rétje vagyon Dedesi földön, a Czokvai határban negyedik. Az templom alatt való pusztta föld Papsághoz való jobbágyságé volt minden reditusával egyben, bíró is volt benne. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Garaspénz kettő, minden külön kenyereztől. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől, ha torba megy, egyék, igyék józanon. Octava borból, búzából, tavaszból. Özvegyasszony három sing vászonnal fizet.

Reditus Ecclesiae filialis Tapolczan

Fizetésük egyezik a Dedesivel. Csakhogy szántóföldek, malmuk és egyéb rétjük nincs, hanem egy Barat nevű rét, melyért, mivelhogy az úr bírja, ötöt kell megtalálni. Majorságból nem adtak.

Reditus Ecclesiae filialis Nekesen

Minden külön kenyeres ember fél-fél köből búzát fizet. Özvegyasszony három sing vásznat. Borral nem tartoztak különben, hanem szüretkor jóakarattukból, aki mit akart adni, adtak. Szántóföldje, egy rétje a Dedesivel együtt vagyon. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől, ha értékek vagyon reá, jóltartják a torban. Octavát is adnak a dézsmából.

Reditus Ecclesiae filialis Malinka

Szántófield kívül, rét kívül, malom kívül, majorság kívül a jövedelem mindenben egyezik. Mivelhogy a Pásztor mindenik filiában azelőtt ki nem ment, rendeltetett ez, hogy esztendőben háromszor mindenikbe kimenjen, prédikáljon, sacramentum coenae³⁵ osztogassa.

Reditus Ecclesiae filialis Tardona

Minden külön kenyeres ember fél-fél szapu búzát. Özvegyasszony három sing vászon. Szántófield minden nyomásra szakasztva vagyon. A szántófieldet pápisták idejében szántották a Pap számára. Három rét vagyon, de mindenikben az úr kapott, de helyére kell állatni. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől étel, ital. Octava frugum et Vinorum Decimalium.³⁶

³² Dédes, Borsod vm. →Dédestapolcsány (Dédes + Bántapolcsány 1950). A lejegyzés ideje: 1596 táján.

³³ Leányegyházak: Tardona, Mályinka, Nekézseny, Bántapolcsány →Dédestapolcsány (1950), Borsod vm.

³⁴ a pápaság idején; Ez a megjegyzés is híven jelzi, hogy az egyházak jövedelmi alapjainak jelentős része a reformáció előtti időbe nyúlik vissza, s az egységesen reformálódó községek megőrizték azt. A reformáció hosszabb folyamat volt és nem hirtelen változás.

³⁵ az úrvacsorát

³⁶ A gabona- és bortizedből nyolcad.

BAN HORVAT³⁷

Filiales: Ban falva, Nagy Barcza³⁸
Pastor Stephanus Miskolczi

Reditus Ecclesiae filialis Ban falva

Ab antiquo minden külön kenyeres egy-egy kepe búzát adott. *S most három szapu búzát.* Özvegyasszony három sing vásznat. Üres legény, magának való, négy-négy pénzt (*egy szapu búzát, Miskolczi*).

Szántóföld minden nyomásra egy hely szerint való, vagy ő maga pénzért szántatta, vagy másnak adta. Rétje, aki volt, felszántották a Prédikátor háza helyén lakók, és azok éltek. Ezért az urakat kell megtalálni. Malomból sabbathale, majorságból tized. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. *Esketéstől, mint Horvat.* Temetéstől, ha énekel 12 dénár. *Ha prédikál 40 dénár. Octava a decimából. Minden szőlős ember tíz-tíz icce bort ad. Barmos ember egy-egy szekér fát ad.*

Reditus de novo:³⁹ Minden külön kenyeres egy-egy kalongya búzát. Zsellér másfél mértéket. Minden szőlős ember öt-öt icce bort. Antiquus Reditus 1 et 3 exceptis, integre solvitur. Reditum autem antiquum solvebant ut Magistrum aleret.⁴⁰ Barmos ember egy-egy szekér fát, de aki akarja.

Reditus Ecclesiae filialis Nagy Barcza

Mikor ott lakott a Prédikátor, akinek ekéje járt, minden ember egy-egy kalongya búzát adott. Ha másunnan szolgált oda, amiben megalkudhattak. Mostan három mércét ígértek, de tartoznak de jure⁴¹ fél köből vagy fél kalongya búzával. A Prédikátor háza helyén Vetési László jobbágya lakik. A földet bírja a jobbágy, a rétjével az urak osztoznak. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől 12 dénár. Minden szőlős külön kenyeres öt-öt icce bort. Özvegyasszony három sing vászon. Octava decimararum.⁴²

Reditus Ecclesiae Ban Horvath

Minden helyes egy-egy kepe búzát adott, félhelyes félannyit, egy kalongyát. Özvegy három sing vásznat. Harangozónak egy-egy pint bort, mikor pokol idő ellen kolompozott. Amely szőlője volt, a zápor a tövit is kimosta. Az egyházhoz való szőlőt jobbágyokkal bírja, de barom járja, azaz puszta. Szántóföld, mint félhelyesnek, annyi vagyon. Rét, Pap rétje egy kis darab vagyon. Malomból sabbathale. Esketéstől 12 dénár. *Egy tyúk, egy kalács, egy pint bor.* Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől torban lakás. *Ha prédikál 40 dénár.* Octava az úr

³⁷ Bánhorvát, Borsod vm. →Bánhorváti (Bánfalvával 1950). A szöveget 1597 táján jegyezték le, Miskoczi István 1597. okt. 26-án itt vette fel a tizedből neki járó részt. A későbbi betoldások közélebbi ideje ismeretlen, de 17. századból valók.

³⁸ Leányegyházak: Bánfalva →Bánhorváti (1950); Nagybarca, mindkettő Borsod vm.

³⁹ új jövedelem

⁴⁰ A régi jövedelmet az első és a harmadik tétel kivételével egészen megfizetik. A régi jövedelmet azonban azért fizették meg, hogy a Mestert táplálják.

⁴¹ jog szerint

⁴² Tizedből nyolcad.

jóakarattól. Mivelhogy Apátúrsághoz való volt a falu. *Egy-egy szekér fát is adnak.*

VADNA⁴³

Pastor Osvaldus Miskolczi
Barcza idevaló filiális fog lenni.

Egészhelyestől egy-egy kepe búza, félhelyestől fél-fél kepe. Minden szőlős ember három pint bort adott Benedek Pap idejében, azelőtt nem volt. Özvegyasszony három sing vásznat adott. Zsellér, aki helyföldet nem él, külön kenyeres, valahol keresi, egy-egy szapu búzát.

Szántóföld egyik kenderföld vége, másik Galgocz szeg eleje. Harmadik Kis rét mellyéki, negyedik Vadnicz mellett, ötödik Fel járóban, hatodik Segghi lapája, hetedik Kútfőnél, nyolcadik a határnál, 9. szőlő alja, 10. Szarkás, 11. Út mellyéke. Rét. Egy darab rétet a Sajó folyása Kaza felé szakasztott. A Vadnai földjén volt, Pap rétének hívják, a Prédikátorsághoz való. A Galgoczi földön három darab rét vagyon, lélek váltságban a Galgoczi⁴⁴ egyházhoz testamentumban hagyták. Fele a fűvének a Galgoczi egyházhoz járt, fele a Vadnaihoz, melyet immár a Vadnaiak a Prédikátornak engedtek.

Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől torban lakás. Octava decimarum.

Quia Ecclesia Vadnensis caret filiali, de ea prospiciendum alias.⁴⁵

Helyes ember minden, egy-egy szekér fával tartozik. A zsellérnek kell levágni, a Prédikátor pedig étellel, itallal tartozik.

VELEZD⁴⁶ Mater Ecclesia

Visitatio anno 1619 15 die Julii.
Pastor Andreas Briznobaniensius

Reditus Ecclesiae

Az minemű házban és házhelyen mostan a Prédikátor lakik, eleitől fogva Prédikátor ház helye volt, most is az. Vannak ehhez szántóföldek. A felső nyomásra vagyon három szántóföld, szintén annyi, mint egy jobbágy helyhez. Egyik Hosszú felőli föld, másik Hosszú alja, harmadik Keskeny. Az alsó nyomásra egy Rövid nevű föld, másik Keskeny, harmadik Hosszú. Negyedik Hosszú felőli, melyet két dűlőben szántanak, ötödik Korongh, hatodik Ket Harsas alja, hetedik Homok, nyolcadik Rednek nevű.

Vannak rétek is hozzá. Először a Szeker rét mellett a végén vagyon egy darab rét, az Uy Pálé mellett. Második Barazda nevű rét. Harmadik Pást rét, negyedik Pap

⁴³ Vadna, Borsod vm. A szöveget 1597 táján jegyezték le, Miskolczi Oszvald lelkész 1597. aug. 13-án ott vette fel a tizedből a neki járó részt.

⁴⁴ Sajógalgóc, Borsod vm. 1619. július 15-én jegyezték le.

⁴⁵ Mivel a vadnai egyháznak nincs leányegyháza, arról másképpen gondoskodni kell.

⁴⁶ Alsóvelezd → Sajóvelezd, Borsod vm.

néven hivattatott rét, ötödik volna az, kiről ambigálnak,⁴⁷ odavaló avagy nem, Kulni nevű.

Minden ekés jobbágy ember egy kalongya búzát, tudniillik 30 manip. kévét adott, most is annyit ad. A zsellér egy keresztet, tudniillik 15 kévét. Minden két jobbágy, egy szekér fa hozással tartozik, két zsellér megvágja. Minden özvegyasszony 3 sing vásznat ad.

A pásztor, mikor a Prédikátornak barma vagyon, tartozik őrizni ingyen. A Prédikátor is a pásztonak mind prédikálásban, keresztelezésben fizetés nélkül szolgálni. Ha pedig a Prédikátornak barma nem volna, a pásztor keresse kedvét a Prédikátornak. A tizedből, búzából, tavaszából, borból és bárányból nyolcad rész jár a Prédikátornak. Kereszteléstől egy kenyér, egy tyúk, komapénz. Halott temetéstől 12 dénár. Malomból sabbathális. Esketéstől 12 dénár. Ha pedig olyan helyre vinnének leányt, ahol Tanító⁴⁸ nem volna, negyven pénzt vehet, de ahol Tanító vagyon, 12 dénárnál többet nem vehet.

Testantes et referentes Ambrosius Gecze Judex, Paulus Uy et Franciscus Jobbágy.⁴⁹

Filialis Felső Velezd, Pusztá Telek⁵⁰

Ezek is, mikor emberek lakták, szintén aszerint fizettek mint az Alsó Velezdiek, borból, búzából a Prédikátornak octava jár.

Dubiczan filialis reditus⁵¹

Szántó föld egy darab vagyon a felső nyomásra, melyet azelőtt három darabban szántottak, mostan összeszántják. Az alsó nyomásra is egy darab szántó föld. Rétek is vannak. Egyik Mester rétje, másik a Sajó parton, Pap rétje. Harmadik egyház rétje, melyet mostan a Prédikátor a többivel együtt bír.

Minden ekés ember három mérték búzát ad, zsellér másfél mértéket. Özvegyasszony három sing vásznat. Kereszteléstől, esketéstől azon fizetést, mint Velezdben. Tizedből, búzából, borból és bárányból nyolcad rész jár. Dubiczaanból a Prédikátor házához minden épülettel, harmad részével tartoznak, a Prédikátor is minden harmadik vasárnap reggel kimenni közikben.

Fatentes et referentes Paulus Kakszi Judex et Petrus Kovacz. Visitatores Joannes P. Veresmarthi, Matthias P. Miskolczi, Thomas V. a Pathony et Stephanus Marton Samaraeus.⁵²

PUTNOCH⁵³

Pastor Samuel Tornaerus

Filiales: Málé, Pogoni, Dienes falva, Dubiczaan, Heth, Pokaj puzta falu⁵⁴

⁴⁷ kételkednek

⁴⁸ lelki tanító, azaz lelkész

⁴⁹ Tanúk és jelentéstévők Gecse Ambrus bíró, Új Pál és Jobbágy Ferenc.

⁵⁰ Alsóvelezd + Felsővelezd → Sajóvelezd, Borsod vm.

⁵¹ Dubicsány leányegyház jövedelme, Borsod vm.

⁵² Tanúk és jelentéstévők Kakszi Pál bíró és Kovács Péter. Egyházlátogatók Veresmarti P. János, Miskolci P. Mátyás, Patonyi V. Tamás és Samarjai Marton István.

⁵³ Putnok, Gömör vm. Tornai Sámuel 1612 előtt volt – 1603-at kivéve – putnoki lelkész. A feljegyzés ezen évek valamelyikében született.

Minden külön kenyeres ember, szegény, gazdag, egy-egy köből vagy kalongya búzát ad. Szántó föld egy vagyon a Fanczo patak mellett, nagy szél föld. Egy rét vagyon a Pap réve mellett, Pap rétje. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől semmi egyéb, hanem ha a torban hívják. Az úr majorságából decima. Ex decimis sedecima pars. A Camarat kellene megtalálni felőle.

A kastélybeli jövedelem ez: azelőtt minden drabant,⁵⁵ minden hóban hat-hat pénzt adott. Azután két-két pénzt. Minden lótól negyven-negyven pénzt esztendőre.

Reditus Scholae Rectoris

Minden külön kenyeres az egész megyéből öt-öt pénzt. Csakhogy Hett falvából decima. Ez felől villongás vagyon, mert nem akarják kiadni, melyért a vármegyét kell megtalálni.

Reditus Ecclesiae filialis Maliensis

Mindenben egyez a Putnokival. Csakhogy a Prédikátor háza helyén jobbágy épített, földet is bírja.

Reditus Ecclesiae filialis Dienes falva

Egyaránt való fizetés vagyon, mint szintén Putnokon, mindenben. Szántó föld, rét, szőlő semmi nincs.

Reditus Magistri

Minden külön kenyeres ember öt-öt pénzt.

Reditus Ecclesiae filialis Pogoni

Ennek azon jövedelme mind Prédikátornak s mind Mesternek. Csakhogy a majorságból tized jár, a malomból sabbathale.

Az Dubiczaniak lógón vannak.

PISPOKI⁵⁶

Pastor Georgius Sellyei

Filiales: Velchenie, Sajonemeti, Center⁵⁷

Minden szántó ember egy-egy képét adott, bár szintén zsellér volt is, ha szántatott, vettetett. Akinek pedig semmi vetése nem volt, hanem sarlójával kereste, az azt adta, amikor szerződhetett. Özvegyasszony 3 sing vásznat. Szántó föld csak egy

⁵⁴ Málé →Serényimál (1928) →Serényifalva (1929) →Serényfalva (1957); Dienesfala →Putnok 1907*; Pogonyipusztá →Málé 1907*; Hét; Gömör vm.

⁵⁵ gyalogos katona

⁵⁶ Sajópüspöki, Gömör vm. Sellyei György 1599 és 1608 között Gömör vármegyei helységekben lelkészkedett. Ezekben az években jegyezheték le az itteni adatokat.

⁵⁷ Velkenye, Gömör vm. →[Szk. Vlkiňa], Sajónémeti, Borsod vm. Center, Borsod vm. →Ózd (1979).

darab vagyon. Pap földje a neve. Három rét vagyon. Egyiknek neve Telek rét, másikkak Malom szeg. Harmadik Pap ere mellett való szeg. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Decimából sedecima, azelőtt quarta volt, azután octavara változott, most sedecima.

Velchenie

Minden szántó ember egy kepét adott, de mostan 32 kévét. Özvegyasszony három sing vásznat. Szántó föld hét helyen. Rét egy vagyon. A szántó földeket eladták, de helyére állassák. Malomból sabbathale, a többiken egyeznek a Pispokiekkel.

SZECZ⁵⁸

Pastor Elias Corvinus

Filiales: Balas földje, Czako, Cziompor, Iuany, Zador⁵⁹

Minden egész ekés ember egy-egy köből búzát, ezen kívül minden külön kenyeres, ha barma nincs is, fél-fél köblöt. Özvegyasszony 3 sing vásznat. Szántó föld két nyomásra vagyon, külön szakasztva. Egyik a Szigetnél, másik Sido berkénél, harmadik a Sebes Rév két fele, negyedik és ötödik az erdő mellett. Szabadságában vannak. Rét, egyik az Alsó Szilasnál, másik a felső Szilasnál, harmadik a Szigetben. Száraz vámból decima. Malomból sabbathale. Mészárszékből a lingua. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér. Szolgalegénytől is esketésért 12 dénár. Temetéstől 12 dénár, hata a Prédikátoré, hata a Mesteré. Decimából sedecima. Majorságból is decimát adtak azelőtt.

Reditus Rectoris

Egész ekés, míg többen voltak, tíz kévét adott, zsellér penig és fél ekés öt kévét. Azután hogy elkevesedtek, az egész ekés tizenkét kévét, zsellér és fél ekés hatot. A Prédikátor asztallal tartozik neki, ha azt nem akarja, amint megalkudhat vele. Ezek felett három faluk, Susa, Jene, Cziko haza⁶⁰ fizetnek a város fizetése szerint a Mesternek. Komapénz is a Mesteré. A halott pénznek is hata, a Prédikátor engedelmeiből. Mert azelőtt csak hárma volt a Mesteré.

Reditus Ecclesiae filialis Balas földje

Ez filiálisból és a többiből is egymódon fizetnek a Szecziekkel. Czobanka hazan, pusztá hely, egy rét vagyon, melyet a Prédikátor néha egyházfűinak engedett, most is szabad vele. Czompor hazan is vagyon egy rét. Zadori földön egy vagyon. Zador hazi nemesek tizeddel tartoznak.

⁵⁸ Rimaszécs, Gömör vm. →[Rimavská Seč] A lejegyzés ideje valószínűleg 1608.

⁵⁹ Cakó, →[Szk. Cakov], Balogiványi, →[Szk. Ivanice], Zádorháza, →[Szk. Zádor], Gömör vm. Balázs földét és Csomport nem tudtuk azonosítani.

⁶⁰ Susa →Ózd (1979), Jéne, →[Szk. Janice], Cikóháza →Jéne 1907*. Gömör vm.

DOBOLCZA⁶¹Filialis Martoni⁶²

Az Dobolczai és Martoni fizetés egyez mindenben. Dobolczi Sebestyén Ambrus, Bak Tamás, Marton falusi Bakti Gergely, Kovacz Kelemen esküdtenek meg.

Akik egész ekével szántanak, egy-egy köből búzát adnak. Akik fél ekével szántanak, bátor házhelyek legyen is, fél köblöt, kiknek házuk van és nem szántanak is, fél köblöt. Kik más ember házában vannak is, fél köblöt.

Földek három nyomásra vannak. A felső nyomáson a Zombati út mellett vagyon egy darab föld a Pap erdeje mellett, három köből megy bele. Másik nyomás Keozep nyomás, a tóparton vagyon. Pap földje két darabban vagyon, Bálint Pál Jánosé mellette, öt köből búza megy bele. Harmadik nyomáson, a szőlő mál alatt két darab föld vagyon. Az egyikben öt szapu búza megy bele. A másik vagyon a Zombati útra, ki út kiviszen a mellett, az útnak napnyugat felől vagyon. Szabo István földje vagyon mellette napnyugat felől, három szapu megy bele. A Prédikátornak szabadságában vagyon, ha másnak adja, ötödét veheti. Malomból sabbathale. Az úr majorságából integra decima.

Rét nagy vagyon, de igen csátés, ő maga kaszáltassa. *Ennek határa a Darnya patkja s osztán a Rima.*

Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Halott 12 dénár.

Egyházfi egy, de embert adott a falu mellé, azok szedték ki a Prédikátor jövedelmét. Az egyházfi nem ad.

HARMACZ⁶³

Pastor Paulus Sirokali

Testis: Albertus Lestar

Reditus Ecclesiae Harmacziensis

Ab antiquo minden egészhelyes két-két köből búzát adott, félhelyes egy-egy köblöt.

De novo: Mostan minden egészhelyes egy-egy köből búzát, tizennégy-tizennégy icce bort, fát amennyi elkel házánál. Fél ekés fél köblöt (*ha szintén félhelyen lakik is, de valaki maga ekéjével szánt, egy egész köblöt ad a prédikátornak*), a bort mind egyaránt. Zsellér és sarlós egy-egy szapu búzát. Özvegyasszony három sing vásznat. Vinea deest.⁶⁴ Szántóföldek vannak két nyomásra, három helyen. Pap földje nevek. Rét három darab vagyon, ezek szabadságában vannak a Prédikátornak. Az úr majorságából amennyi vagyon, decima jár. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér. Temetéstől egy kenyér s három pénz ára pecsenye. A *pecsenye egy tyúkká változott*. Ha lány hal meg, egy kendő. Ex decimis sedecima.

⁶¹ Dobóca →[Szk. Dubovec], Gömör vm. Az adatokat 1608-ban jegyezték le valószínűleg.

⁶² Martonháza →[Szk. Ochtiná], Gömör vm.

⁶³ Harmac →[Szk. Chrámec], Gömör vm.

⁶⁴ Szőlő nincs.

Reditus Templi

Az egyházhhoz két darab föld vagyón. A Pap földjei felől Lestar Albert ilyen valást tett hit szerint, hogy a három darab földek a Prédikátor szabadságában voltak, és főképpen egy Gergely Pap egyik holdját szántotta, a többit pedig akiknek akarta, barátinak osztotta. Azután villongás támadott a falusiak közt, és elosztották a földeket házak után.

Horum luculentior cognitio petatur ex recenti consignatione facta A. D. 1608. R. D. Thoma Fab. a nagi Thallja et Benedicto Zeghedino Visitoribus.⁶⁵

SIMONI⁶⁶

Pastor Nicolaus Dominici, Rimaszombati

Filiales: Darnia, Geztete⁶⁷

Reditus Ecclesiae Simoni

Minden egészhelyes egy-egy kepe búzát, azaz hatvan kévét. Félhelyes fél kepe. Zsellér manipulos 30. Özvegyasszony három sing vásznat. Szántóföldek kétféle vannak. Egy a Kender szeren, másik az út mellett. Harmadik Darnia szegben, negyedik a kert mögött. Ötödik föld a Dobran vagyón, az útra jár a vége.

Rét egy, a Pap földje végén, mely a Kender szeren vagyón. Más rétet a víz Darnia felé szakasztott, de az is Simoni Prédikátorsághoz való. Harmadik rét az Egresnél vagyón, melyet hasonlóképpen a víz Darnia felé szakasztott. Negyedik a Hodos hegy alatt vagyón.

Esketéstől 12 dénár, egy keszkenő, egy kalács, egy pecsenye és egy pint bor. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz itt valótól nem jár. Vidékitől azért megadják. Temetéstől, mikor fő gazda hal meg, harminc kenyér vagy fél köből búza a jutalma (*1 forint*). Gazda után valótól 12 dénár. Leányzótól egy keszkenő, gyermektől is 12 dénár. *Ha cseléd 50 dénár.*⁶⁸

Úr számára, ha egészhely földet vetnek, három kereszt búza jár belőle. Félhely földből másfél kereszt. Ex decimis sedecima pars. A két fél szomszédja kepe nem ad, hanem két felől kézzel tartják a Prédikátor udvarát úgy, hogy ha valami kárt a köz miatt vallana, a szomszédok fizetések benne. A malomból sabbathale járt, szombaton vecsernyétől fogva vasárnap misekorig.

Reditus templi

Egy föld vagyón, Boldogh Asszony földje a Dobran.

Reditus Rectoris

A Darniai jövedelem félannyi, az a Mesternek járt. Az özvegyasszonyok három sing vásznat adnak, ez is a Mesteré.

⁶⁵ Ezeknek világosabb ismeretét kell kérni Nagytályaai Fabricius Tamás és Szegedi Benedek egyházlátogatóktól, akik a mostani feljegyzést készítették 1608-ban.

⁶⁶ Rimasimonyi →[Szk. Šimonovce], Gömör vm. A szöveg lejegyzésére 1608 első felében kerülhetett sor, augusztusban már nem Rimaszombati D. Miklós volt a lelkész.

⁶⁷ Darnya, →[Szk. Dřňa], Gesztete, →[Hostice], Gömör vm.

⁶⁸ A betoldás során a megelőző tételt a *harminc kenyér*-től kihúzták, tehát érvényét elvesztette a gyakorlatban.

Filialis Darnia

Félannyi, mint a Simoni, amint a Mester jövedelméből megtetszik. Kereszteléstől tyúk, kenyér. Barmos ember egy-egy szekér fával tartozik, a Prédikátor pedig egy-egy forinttal minden esztendőben úgy, hogy a Darniak is annyit hozassanak melléje. Szántóföld nincsen. Egy rét vagyon, Veres rétje.

Reditus Templi

Egyház földje Elek Demeternél s Jano Lőrincnél vagyon, abból ötödöt adtak a Prédikátornak, de egyház épületére való. Temetéstől, ha fő gazda, fél negyed, ha zsellér 12 dénár. Ha leányzó, egy kendő. Esketéstől 12 dénár. Ex decimis sedecima.

FELED⁶⁹

Filiales: Serke, Kis falud, Cinis⁷⁰

Reditus Ecclesiae Felediensis

Minden egészhelyes egy-egy köblöt búzát fizetett, félhelyes fél köblöt. Zsellér egy negyedet. Özvegyasszony három sing vásznat. Szántóföld a rét mellett egy vagyon. Rét vagyon, egyik Nagy rét a Veoczik alatt, másik egy kis rét a Gortva mellett, harmadik a Langos kútjánál. Temetéstől 12 dénár (*1 forint*). Esketéstől 12 dénár, egy keszkenő, egy kalács és egy pint bor, avagy sör. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. A majorságból tized. Ex decimis sedecima.

Reditus Ecclesiarum Kis falud et Cinis

Az Kis faludiak, Cinisiek három-három szapu búzát fizetnek, de a Mesternek. A Serke malom először egészen a Prédikátoré volt, de az elpusztulván, az úr más helyen építtetett, és abból szombaton vecseryétől fogva vasárnap misekorig a Prédikátornak jár. Feledi földön is egy szántóföld a határnál, másik a Sona alatt. Egy rét a Gortva mellett. A Feledi földön vagyon egy egyház rétje. Ivan puszta falu eleitől fogva ide való filiális volt.

OSGIAN⁷¹

Pastor Paulus Czengeri

Filialis Hegimegh⁷²

Reditus Ecclesiae Osgianiesis

Minden helyes itt való egy-egy köblöt adott. Zsellér fél köblöt. Özvegyasszony három sing vásznat. Szántóföld egy az Egyház megett, a puszta szőlő mellett vagyon. Másik a Pap völgyében, az innenső oldalon, mind rétestől a Prédikátoré. Harmadik a Pap szegében, egy rét vagyon. Negyedik Zeles Zuhanak hívják, ott is

⁶⁹ Feled →[Szk. Jesenské], Gömör vm. Serke 1606-ban már nem Feled leányegyháza, hanem önálló. A szöveg lejegyzése tehát 1606 előtt történhetett.

⁷⁰ Serke →[Szk. Širkovce], Gortvakisfalud →[Szk. Gortva], Csenyípuszta →Gortvakisfalud 1907*. Gömör vm.

⁷¹ Osgyán →[Szk. Ožd'any], Kis-Honti kerület. A szöveget 1608-ban jegyezték le.

⁷² Magyarhegymeg →[Szk. Dolné Zahorany], Kis-Honti kerület.

mind rét föld vagyon. A majorságból tized jár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, koma-pénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől, mikor énekszóval viszik, 12 dénár. Haran-gozónak 3 dénár. Ex decimis sedecima.

Reditus Ecclesiae

Az egyház földjei ezek. A Pap völgyében a túlsó oldalon két darab. Az Ik völgyén is kettő. Az út két felén, a haraszt karajon kettő vagyon. Kis Hegimeghben is egy vagyon. A kis völgyben, a felső végén is egy vagyon.

Reditus Rectoris

Ex beneplatito a község, ki két kévét, ki hármat adott. Asztala a Prédikátornál volt. A Megyéknek is eadem est ratio redditus.⁷³ Raszlo és Szabad falva idevaló filialisok voltak. De certo et legitimo redditu Rectoris posthac providebitur.⁷⁴ Redintegratum ANNO 1608 visitantibus. Thoma Fabritio a Nagy Thallia et R. Benedicto Zegedi. Testantibus Joanne Balogh, Georgio Balogh, Petro Zanto et Andrea Dorog.⁷⁵

RIMA SZOMBAT⁷⁶

Pastor Matthaeus Foktői

Filiales: Thamas falva, Majom, Kurincz, Pokoragi⁷⁷

Reditus Ecclesiae Rimasombatiensis

Az városban való malom mindenestől fogva a Prédikátoré volt, ő maga tartozott építésével is. A város minden vasárnapra egy-egy pint bort rendelt. A szőlőkből, mikor terem, hat forintot minden esztendőre, quartáért, mert borral azelőtt sem fizettek. A búza quartáért öt forintot. Három mézárszékből egy-egy forintja jár, de ő maga építse.

Szántóföldek. Egy öreg ortvány vagyon a Czerenczen⁷⁸ felé, mind rétestől. 2. A kerek tónál. 3. A kert megett, Pokoragi felé. 4. A Tormason a patak mellett. 5. A szőlőútnál. 6. Az akasztófa hegye alatt. 7. Az útra jár véggel. 8. A Szór keolwnél. 9. A Zent vérnek felül, a két út között.

Az Keoljwnnek vagyon egy rét. Második a Neolczen előtt.

Ezeken kívül vannak kápolnákhöz és templomhoz való földek, rétek.

Kereszteléstől 5 dénár. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől, férfiútól 15 dénár, asz-szonyállattól 13 dénár.⁷⁹

⁷³ A leányegyházak jövedelme is ugyanaz.

⁷⁴ A tanító bizonyos és törvényes fizetéséről ezután gondoskodják [a község]!

⁷⁵ Megújított 1608-ban Nagytállyai Fabricius Tamás és tisztelendő Szegedi Benedek egyházlá-togatók, Balogh János, Balogh György, Szántó Péter és Dorog András tanúságtevők által.

⁷⁶ Rimaszombat →[Szk. Rimavská Sobota], Kis-Honti kerület. A szöveget valószínűleg 1608-ban jegyezték le.

⁷⁷ Rimatamásfalva →[Szk. Tomášová]; Majom →Mezőtelkes, →[Szk. Mojín]; Kurinczpuszta →Rimaszombat 1907*; Alsópokorág és Felsőpokorág, →[Szk. Nižná Pokoradz, Višná Pokoradz], Kis-Honti kerület.

⁷⁸ Cserencsény →[Szk. Čerenčany], Kis-Honti kerület.

⁷⁹ Ezeket a tételeket később kihúzták.

Reditus Rectoris

Egy ortvány vagyon szabadságában a Thehani⁸⁰ út felett. Esztendeig huszonnyolc forint a bére. Asztala jár a Prédikátortól. A halottól, avagy temetéstől való pénznek tize övé, öte csak a Prédikátoré. A gyermekektől akivel miben megszerződhetik. A komapénz eleitől fogva a Mesteré volt, most is azé legyen.

Reditus filialis Ecclesiae Kurinczensis

Két házasember csak, és két szekér fával tartoznak. Annak felette egy-egy tyúkkal és kaláccsal.

Thamas falusiak, Majomiak és Pokoragiak is egyaránt fizetnek. Egyéb apró fizetés egyez a városival.

JANOSI⁸¹

Pastor Laurentius Czótórtóki

Filiales: Palfa, Belleni, Dusa puszta⁸²

Minden egészhelyes ember fél-fél Zombati köből búzát ad. Félhelyes penig egy-egy Zombati szapu búzát. Zsellér, akinek barma nincsen, ad 12 dénárt. Özvegyasszony ad 3 sing vásznat. Temetéstől 12 dénár (*1 forint*). Esketéstől 12 dénár, tyúk, kalács, egy keszkenő. Halott temetéstől való prédikációért, amint a Prédikátorral megalkudhatnak a fizetés dolgából.

Filiales Palfalva, Belleni

Ezenképpen fizet Palfalva és Belleni, mint Janosi a Prédikátornak.

Szántóföldek Janosiban két nyomásra vannak. Egyik nyomáson való földben megy cub. 6., melyet Út közinek hívnak. Másik földet Sár elei vagy Pap földjének hívják. Ebben is cub. 6. megy Zombati köböllel. Egy darab rét vagyon, mely minden esztendőben tilalmas, terem rajta 25 szekér széna.

Visitatio Ecclesiae Janosiensis ANNO 1613. die 18 Aprilis. Totth Albert Juratus Judex. Aedilis Poros Georgi, Sipos Janos Civis.⁸³

Mostan minden ekés ember jobbágy fél-fél köből búzát ad. Cimborás másfél szapu búzát ad. Zsellér ad 12 dénárt. Özvegyasszony 3 sing vásznat. Amely urak itt a helyben nem laknak, majorságokból huszadot (*tizenhatodot*) adnak most. Ex decimis sedecima jár.

Esketéstől 12 dénár jár. A vidékivel amint megalkudhat. Kereszteléstől tyúk, kenyér, egy-egy pénz minden komától. Temetéstől 12 dénár, ha énekel, ha prédikál, amint megalkudhat.

⁸⁰ Tehánypuszta →Szútor 1907* →[Szk. Sútor], Gömör vm.

⁸¹ Jánosi →[Szk. Rimavské Janovce], Gömör vm. A szöveget 1613-ban jegyezték le, de egy megelőző egyházlátogatás feljegyzése ekkor már készen volt.

⁸² Rimapálfala →[Szk. Pavlovce]; Bellény, →[Szk. Belín]; Dúsa, →[Szk. Dužava], Gömör vm.

⁸³ Jánosi egyházközség meglátogatása 1613. április 18. napján. Esküdt bíró Tóth Albert, egyházfő Poros György, Sipos János polgár.

A Prédikátornak vám nélkül szabad örölni a malomban. Minden helyes ember egy szekér fával tartozik. A Pap földjét háromszor megszántják, bevetik, beboronálják. Papis András a decimáért ad hét szapu búzát. Fatentes: Papis András, Bíró Eva András, Polos János, Tót Bálint, Czobanka Imre. Visitatores Caspar Gelei Senior, Laurentius Boldvai, Martinus Samsondi, Michael Aszalai.⁸⁴

Első nyomás a Rima melléke, Zombati út mellett. Csak egy nagy föld, kit hívnak Útköz földnek, hatköblös. Második nyomás: A vízen túl egy nagy föld, Pap földjének hívják, ötköblös. A földek Pap szabadságában vannak. Rét csak egy vagyon. Mindenkor kaszálják a Kurinczi határnál. Pap erdeje vagyon a Geornio Too Kőn [?].

Bellen, Palfalva

Szintén úgy fizetnek mindenben, mint a Janosiak. Palfalvában vagyon egy föld, Pap földjének hívják.

Palfalva filialis

Kívánna meg a mater ekléziától, hogy a három sátoros ünnepekben a Prédikátort második napján reggelén bocsássák Palfalvában. Ebbeli kívánságát a filiának az eklézsia megfontolván, illendő és méltó kívánságnak találta, hoc fundamento. Mert egyaránt fizetnek és a Prédikátor házát is egyaránt építik. Azért az eklézsia a Prédikátornak a kimenetelére szabadságot adott a sátoros ünnepek második napján való kimenetelre.

*Szutor*⁸⁵

A Szutoriak közül minden ekés jobbágy két-két szapu búzát, egy-egy szapu zabot. Halott temetéstől, kereszteléstől, esketéstől úgy fizetnek, mint a Janosiak. Vagyon egy rét a Tehanyi határban. Minden esztendőben tilalmas. Ez Prédikátor szabadságában vagyon, hová akarja tenni annak szénáját. Vagyon 4 hold föld, ötödös. Ha szántatni akarja szabados vele a Prédikátor. Sedecima a kiralyéből.

BALOGH⁸⁶

Pastor Joannes Telkibaniai

Filiales: Uza panit, Peries, Padar, Bakt. Pusztá faluk: Traia, Meleghegi, Beszete⁸⁷

Minden helyes huszonhét-huszonhét kéve búzát adott. Félhelyes félannyit. Akinek szántó barma nincsen, de ő maga házában lakik, 12 dénárt. Aki pedig más ember házában lakik és zsellér, 6 dénárt. Özvegyasszony egy hajtvány vásznat, azaz egy singet s egy fertályt, avagy 6 dénárt.

⁸⁴ Fatentes = tanúk; visitatores = egyházlátogatók (Geleji Gáspár senior, azaz esperes, Boldvai Lőrinc, Samsondi Márton, Aszalai Mihály).

⁸⁵ Szutor →[Szk. Sutor], Gömör vm. Ez a kiegészítés a 17. század közepén készült.

⁸⁶ Balog →Alsóbalog és Felsőbalog →[Szk. Nižný Blh, Višný Blh], Gömör vm. A szöveg egy részét valószínűleg 1613-ban jegyezték le, a tanító jövedelmét pedig 1619. július 18-án.

⁸⁷ Uzapanyit, →[Szk. Uzovská Panica], Perjése →[Szk. Dražice], Balogpádár →[Szk. Padarovce], Meleghegy →[Szk. Teplý Vrch], Peszété →Alsóbalog 1907*. Alsó és Felsőbakt →Rimaszombat 1907*. Traja [?], Gömör vm.

Szántó föld négy darab vagyon. Első föld a harangozó. 2. A Traj földén. 3. A Pap patakja mellett túl. 4. A Petre völgyében való rét egy vagyon, Peter kútjánál való Pap rétje. Malomból sabbathale. Majorságból decima járt, de sok időtől fogva nem adták meg, most sem. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől, ha énekel 12 dénár. Esketéstől 12 dénár, tyúk, kenyér, kendő, egy pint bor, vagy sör. Temetéspénznek fele a Mesteré. Ex decimis vinorum et frugum sedecima.⁸⁸

Reditus Ecclesiae Uzapanit

Judex Valentinus Palicz, Juratus Gallus Nifor

Ennek reditusa egyez a Balogival. Malom ott is vagyon, abból sabbathale járjon. Majorság is vagyon, abból tized.

Reditus Ecclesiae filialis Meleghegi

Minden egészhelyes fél-fél köből búzát ad. Félhelyes félannyit. Zsellér, ki maga házában vagyon, lakik, 12 dénár. Ki máséban, 6 dénár. Esketéstől, kereszteléstől, temetéstől tizenkét-tizenkét pénz, tyúk, kenyér, komapénz.

Reditus filialis Ecclesiae Perjes

Judex Stephanus Budai, Benedictus Gaso Juratus primarius

A Perjesieket az úr, Ziczi Tamás, törvényekből kivette volt, Lovas Györgyöt mikor odahívta Prédikátorságra. Tudniillik, mivelhogy Perjesen a félhelyes jobbágyok jobban bírták magukat sok ortványokkal az egészhelyeseknél, parancsolta volt, hogy a félhelyes is annyit adjon, mint az egészhelyes, és úgy fizettek Lovas Györgynek. De ez mostaniak a Balogi fizetés szerint fizettek.

Reditus filialis Ecclesiae Bakt

Aedilis Balogiensis Relatio, Siquidem Bakriensis Se absentaverat.⁸⁹

Minden jobbágy egy-egy szekér fát. Temetés, mint a Balogi, egy kappant, egy kalácsot adnak. Zsellér 6 dénárt. Esketés, keresztelés, temetés, mint a Balogi.

Reditus Rectoris

18 Julii ANNO 1619. Recens institutus Visitoribus existentibus pro tunc Johanne Keczkemetino, Johanne Chertveiesino, Laurenti Boldvano.⁹⁰

Minden egészhelyes az egész megyéből, úgymint Felső és Alsó Baktból, Panitból, Perieseből, Padarból, Meleghegiről a Schola Mesternek ad egy-egy mérték búzát, félhelyes penig félannyit. A harangozó földnek ötöde a Mesternek jár. Ha penig maga szánthatja a Mester, maga szántsa. Annak felette a Prédikátor jövedelme Padarbol minden accidentiajával⁹¹ egyetemben a Mesternek engedtetett a mensaért.⁹² Szőlőszedéskor minden szőlős ember ad bort a Mesternek akitől mi lehet, ki egy iccét, ki kettőt, s ki többet.

⁸⁸ Bor- és gabona tizedből tizenhatod.

⁸⁹ A balogi egyházi beszámolója, mert a bakti nem volt jelen.

⁹⁰ A tanító jövedelme 1619. július 18-án újonnan rendeltetett az akkori egyházlátogatók, Kecskeméti János, Körtvélyesi János és Boldvai Lőrinc által.

⁹¹ mellékjövedelmével

⁹² asztalért; A tanító étkeztetéséről sokszor a lelkész gondoskodott.

VAAL⁹³

Pastor Georgius Tholnensis

Filiales: Also Vaal, Gergely falva, Bikszegh, Mihaly falva⁹⁴

A nemesek mindnyájan az őszi marhából egyaránt való tizedet adtak, mind Felső Vaalból, mind Alsó Vaalból, Mihaljfalvából, Bikszegből. A parasztság, ha egész helyes, fél köből búzát, fél köből rozst ad. Ha félhelyes, egy szapu búzát, fél szapu rozst. A zsellértől esztendeig háromnap munká, valamit vele míveltet. Özvegy-asszony három sing vásznat fizet. A műves zselléreknek ételt és italt adjon a Prédikátor. Ha kaszáltatott vélek, a három napért két napon kaszáltak. Mestert tartott, és a Prédikátor az ő jövedelméből fizetést adott neki.

Gergelj falva

A Gergelj falusiak is penig egész helytől fél köből búzát, fél köből rozst. Fél helytől fél köből búzát, s egy szapu rozst fizettek. Zsellérektől háromnap munká. Özvegytől három sing vászon.

Annak felette aratáskor eljárt a Mester, és jóakaratóból ki fél kereszt, ki egy kereszt búzát adott neki. Szüretkor azonképpen, akinek mint jóakarata volt, aszerint adott bort neki.

Szántóföldek mindenik falu földjén vannak. Felső Vaalban Nagi Pál oszlásából a kert mögött egy vagyon. Második a más nyomáson, a Nagi András oszlásából, s a Kardosokéból, s a Czazarokéból. Harmadik a Vaali János s Vaali Ambrus oszlásából ugyanazon nyomáson. Negyedik a Vaali Miklós oszlásából a Vizgen. Ötödik vagyon azon oszlásból a Veres Kertvély szegben. Hatodik Beke Mátyás, Beke Gáspár oszlásából azon Veres Keortveli szegben.

Bikszegh

Az Bikszeghi földön a Vizge szerben kettő vagyon, egyik a nagy ároknak alól. Gergelj falusi földön egy szántó föld, Galliagasnak hívják. Rét is vagyon egy, Pap rétje.

Also Vaal

Az Also Vaali földön három föld vagyon. Egyik a Czato földön, kettei a Felső Vaalj kert mellett, Pap földjének hívják. Egyik a Kalacz oszlásból, másik a Korlat oszlásból.

A zálogos földekből is tizedet kell adni a nemeseknek. De miérthogy némely földet mindenestől adnak zálogban, némelyet penig úgy, hogy az örökös megtizedel-

⁹³ Felsővály →[Szk. Vyšné Valice], Gömör vm. A szöveget részben 1610 előtt, részben pedig 1610. január 17-én jegyezték le. A betoldást 1639-re keltezték.

⁹⁴ Alsóvály →[Szk. Valice], Kisgergelyfalva →[Szk. Gregorovce →Valice], Bikszög →Felsővály, Gömörmihályfalva →Gömörmihályfa (1994) →[Szk. Gemerské Michalovce], Gömör vm.

je. Erre képest a teljességgel zálogos földből tized járjon a Prédikátornak. Amelyet penig úgy vetettek zálogban, hogy az örökös megtizedelje, a Prédikátor a tizedet tizedelje. Ha peniglen árendában adná el a nemes ember az ő földjét, aki pénzt ad rá, az tizedet adjon a Prédikátornak.

Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől, ha énekel, 12 dénár.

Az Gergeli falusi decimából sedecima. Ha valamely zsellérnek a földesura szántóföldet ad s azt megszántja, nem három nap szolgált, hanem egy szapu búzát adjon.

Mihali falva

Mihaly falusi szántóföldek ezek: Az Also Vaali határ mellett két hold vagyon egymás mellett. Egy rét is vagyon a patak mellett, Pap rétje.

Nobilis Antonius Forgon, Mihali falviensis in hunc modum fide mediante fassus est.⁹⁵ Tudom azt gyermekségemtől fogva, hogy ez öt falu egy megyés hely volt. Ezeken kívül a két Calosak⁹⁶ is régenten ide voltak azért, hogy hat szántóföldek voltak ott, amelyekből a Prédikátor, ha avagy ő maga ment oda, avagy Káplánját küldötte, ötödöt vett. Azután, mivelhogy a Vaali templomot meszellették, úgy rakattanak templomot és tartottak Prédikátort. Mihalifalvara minden vasárnap Káplánja ment. Az tized felől semmi bizonyost egyebet nem mond, hanem csak azt, hogy felénél többen adtak.

Deliberatio

Egy vasárnap, ha reggel Vaalban prédikál, azon déleste Mihalifalvan prédikáljon. Másod vasárnapon mind reggel, mind déli est Vaalban prédikáljon. Harmadik vasárnap reggel Mihali falvan, déli est Vaalban prédikáljon. Másod vasárnap után való szerdán is Mihalifalvan prédikáljon. Így a Mihali falviak egész tizedet fizessenek.

Visitatio Ecclesiae Valiensis et filialium ad eam pertinentium Also Vaal, Bikszeg, Mihali falva, Gergeli falva, instituta A.D. 1610. 17. Januarii.⁹⁷

Also Vaal

Judex primarius Jarab Pál et Nobilis Benedictus Czato fide mediante exposuerunt nobis in facie loci constitutis, Concionatorem Valiensem ex debito et necessitate

⁹⁵ Mihályfalvi nemes Forgon Antal eskü alatt azonképpen vallotta.

⁹⁶ Alsó- és Felsőkálósa.

⁹⁷ A vályi egyház és a hozzá tartozó leányegyházak Alsóvály, Bikszeg, Mihályfalva, Gergelyfalva látogatása az Úr 1610. évében, január 17-én.

inevitabili flagitante semper interfuisse, tum domi suae, tum ad Sacra limina templi in exequiis funebribus.⁹⁸

Gergeli falusiaknak a Vaali Mester között való villongásról való törvénye, kik a Mester köblit megvonták ilyen okkal, hogy néha a jobbágyságot némelyik leteszi, és házában maradván, némely földet bírja, és rétet is kaszálja, s még pénzen is elad benne. Mégis zsellérszámban tartja magát és csak három napi munkával akarja megelégtetni a helyi földeket, egymás között elcimbórálván. A Mester kedig azt felelé, hogy ötöt a Gergeli falusi jövedelemre fogadta ki, és hogy minden egészhelyes fél köből búzát, s fél köből rozst adjon. A helyi föld kedig ugyan meg vagyon fogyatkozás nélkül, ha csak egy bírja is, de ugyan pusztán nem marad, hanem mindenkor bevetik.

Az egész harang alja törvénye kedig ez, hogy ha egy éli, egy adja, ha kettő vagy három éli, ketten, hárman adják a köblöt. Én is úgy kívánom, ha kettő egy helyett él, kettő adja, ha egy két vagy három helyett éli, két s három köblöt adjon. Törvény szerint azért ezt meglátván, igaznak ítéljük lenni a Mester kívánságát, és valamennyi egészhely vagyon a faluban, annyi köböllel tartoznak kiigazítván azt egymás között, kinek-kinek az ő értéke és helyi viselése szerint.

*

Visitatio instituta ANNO 1639. 27 Septembris. Pastor Petro Liszkai, Visitatores Caspar Gelei Senior, Martinus Samsondi, Stephanus Peterfalvi. Dliberatum de Reditu Scholae Rectoris.⁹⁹

Az Gergelfalvi Reditus: Szántóföld, rét mind a Vali Mesteré. Az asztalért a Prédikátor tartozik öt Jolsvai köből búzával, két szúrással adja, mint a Szerűn kel fel. Bolki Bálint úr vett a scholához egy szőlőt, Felső Vali Ember nevű szőlőhegyen, Agoston J. mellett. Bolki úr vett más szőlőt is a parókiához F. Vali Szin mal nevű hegyen. Tot Balázstól vette. Bolki úr adott az Úr asztalához egy ezüst pohárt, egy aranyas keszkenőt, neve is rajta. Bolki úr a parókiához csináltatott egy asztalt, négy üveg ablakokat. Gothard Ferencz uram az Úr asztalához adott egy ezüst tányért, [...] aranyas, kire az ökegyelme neve fel vagyon metszve.

SCAROS¹⁰⁰

Pastor Martinus Soproni

Filiales: Visnio, Felfalu, Alfalu, Bozogha, Also Ras, Felső Ras; Puszták: Trasa, Kő Bánia, Beke haza¹⁰¹

⁹⁸ Jarab Pál főbíró és nemes Czató Benedek eskü alatt fejtették ki a helyszínen jelenlétünkben, hogy a váli prédikátor kötelességtudóan, akár szükség, akár halaszthatatlan kérés esetén mindig rendelkezésre állott, úgy otthon, mint a templomban, temetési szertartáson.

⁹⁹ 1639. szeptember 27-én végzett egyházlátogatás. A lelkész Liszkai Péter. Egyházlátogatók: Geleji Gáspár esperes, Sámsondi Márton, Péterfalvi István. Rendelet az iskolamester fizetéséről.

¹⁰⁰ Szkáros →[Szk. Skerešovo], Gömör vm. A szöveget 1610 előtt jegyezték le, egy kisebb kiegészítést pedig 1610. január 13-án vetettek papírra.

¹⁰¹ Kisvisnyó →[Szk. Višňové], Felsőfalu →Felfalu (1994) →[Szk. Chvalová], Alsófalu →[Szk. Polina], Alsórás és Felsőrás → Rás →[Szk. Rašice], Bozogha, Trasa, Kőbánya, Bekeháza [?], Gömör vm.

Az nemesek a majorságból mind őszi, tavaszi marhából tizedet adtak, ő maga megjárta a Prédikátor és úgy dézsmálta. Azelőtt csak az alsó malom volt, abból szombaton vecsernye harangtól fogva vasárnap prédikáció végéig sabbathale járt a Prédikátornak. Azután úgy is alkudtak a malomból való sabbathale felől a Prédikátorral, hogy vagy jutott volna a rendeltetett napon, avagy nem, de minden héten egy-egy szapu búzát adtak. Más malmot is csináltak azután, abból, noha nem adtak, de az elmúlt esztendőre megígérték volt (: meg kell szerzeni :). Harmadik malmot most kezdtek építeni. A község ab antiquo ha egészhelyes volt, egy Jolsvai köből rozst, fél köből búzát adott. Ha félhelyes, félannyit. Ha zsellér, hárman adtak egy köblöt. Annak utána, mivelhogy elszűkült volt a vetemény, és azzal annyira nem fizethettek, pénzzel fizettek. Egészhelyes adott 60 dénárt. Félhelyes 30 dénárt. Zsellér 20 dénárt. Özvegyek három-három sing vásznat.

Szántóföldek ezek: Scarosi földön kettő. Egyik a Bartus oldalban, Pap földje. Másik a fejr fánál való patak mellett, Pap földje az is.

Rét négy vagyon. Egyik a föld lábán, a fejr fa pataknál való föld végén. Másik a Péter patakjában, kettei a ritka tövis föld végén igen kicsiny rétek. Ötödik rét jó vagyon, két ér mellékének nevezik.

Esketéstől 12 dénárt, egy keszkenőt is adtak. Ez mellett minden hivatalos vendégtől 1 dénár, mert a tizenkettőt a vőlegény adja. A felhirdetéstől egy pecsenyét, egy kalácsot és egy icce bor árát adnak. Mikor vidékit esket, akkor azzal szabad, amit veszen rajta. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől, ha énekel, 12 dénár. Ex decimis sedecima.

Mind az egész megyének azon fizetése vagyon. Csakhogy a szántóföldek s rétek vannak külön. Also falusi földön semmi szántóföldje nincsen a Prédikátornak. Rét egy nagy vagyon a Vaal kútjánál, Pap réteje a neve, kerek rét. Az Also falusi jövedelem penig a Mesternek járt. Visniai földön sincsen szántóföldje, hanem egy rét vagyon a malom alatt, Pap réteje. Falfalusi földön se szántóföldje, se réteje nincsen.

Trasa, Kő Bania

Az Puszta faluk földjéről Trasaról, Kő Baniaról ami hasznot a nemes ember veszen, abból a Prédikátornak tizeddel tartozik.

Reditus Felső Ras

Ezekhez a Káplán járt, és fizettek Cassai 12 köblöt faluul. Földje volt, de az egyház szükségére költ. Egy szőlő is vagyon, amelyet paraszt ember mívelt mindenkor, de annak is az ötöde az egyházé volt. Rét is egy vagyon, és azért a templomhoz, aki kaszálta, 25 dénárt adott. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől, ha énekel, 12 dénár.

Reditus Bozog haziensis

Minden ember egy-egy köből búzát adott. Amely szőlő felől a Felső Rasiak emlékeztek, arról Bozoghazi két nemes személyek, Korpas Gergely s Korpas Menyhárt így vallottak hit szerint, hogy az a szőlő Bozoghazi földön volt, és a Prédikátor volt minden jövedelmével, hanem azután foglalták Felső Rashoz. Sem földje, sem réteje nincsen.

Visitatio Ecclesiae Scarosiensis facta A.D. 1610.13 Januarii.

Reditus Ecclesiae

Minden egészhelyes fizet 60 dénárt és egy mérték búzát. Félhelyes félannyit, 30 dénárt, búzát is fél mértéket. Zsellér 20 dénárt. Özvegyasszony három sing vász-
nat. Minden két jobbágy egy-egy szekér fát.

DERES¹⁰²

Pastor Caspar Araniasi

Filiales: Harkacz, Samfalva, Levarth¹⁰³

Minden, aki ő maga szánt és egészhelyes, 50 dénárt, egy Cassai köből búzát. Aki félhelyes, 50 dénárt, Cassai fél köből búzát. Zsellér 50 dénárt, egy szapu búzát. Minden jobbágy egy-egy szekér fát. Akinek csak két barma vagyon is, amennyit hozhat. Szántó föld minden nyomásra annyi vagyon, amennyi egy helyesnek szabadságában vannak. Kenderföldje kettő vagyon. Rét is annyi, mint egy egészhelyesnek. A malomból tized jár. Minden kocsmára való serből, borból, egy-egy icce jár. Esketéstől 12 dénár. Vidékitől 1 forint. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől 6 dénár. Özvegyek három-három sing vász-
nat.

Reditus Templi

Mind földje, mind rétje vagyon.

Samfalva, Harkacz, Lenart

Samfalvan a Patronus a Prédikátor jövedelmét mind magának foglalta; hanem most nyolc köből búzát és 10 forintot fizetnek a Harkacziakkal egyetemben. A Lenartiak mostan 4 forintot, 5 dénárt adnak. Ex decimis Caesaris sedecima.¹⁰⁴

GICZE¹⁰⁵

Filiales: Licze, Naztrai, Mikoczan¹⁰⁶

Minden külön kenyeres 60 dénárt fizet, segítségül ismét egy-egy szekér fát. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől 12 dénárt. Vendégektől egy-egy pénz. Malomból sabbathale járt, de Giczei Farkas magának foglalta mind a sabbathale. Annak felette a majorságból való tizedet is megtartja. Három szántó földje vagyon. Egyiket elfoglalta, ketteivel bír a Prédikátor. Rét kettő vagyon. Ex decimis Caesarreae Maiestatis sedecima.¹⁰⁷

¹⁰² Deresk →[Szk. Držkovce], Gömör vm. A szöveget 1610 előtt jegyezték le.

¹⁰³ Harkács →[Szk. Hrkáč], Sánkfalva →[Szk. Šankovce], Lévárt →[Szk. Leváre], Gömör vm.

¹⁰⁴ A császár tizedéből tizenhatod.

¹⁰⁵ Gice →[Szk. Hucín], Gömör vm. A szöveget részben 1613 előtt, nagyjából 1613. április 15-én rögzítették írásban.

¹⁰⁶ Lice →[Szk. Licince], Nasztraj →Gömörnánás →Gömörliget →[Szk. Nováčany], Mikolcsány →Gömörliget →[Szk. Mikolčany], Gömör vm.

¹⁰⁷ A felséges császár tizedéből tizenhatod.

Visitatio Ecclesiae Gyczensis ANNO 1613. 15 Aprilis.

Kovacz Antal vallja hiti után, ki vagyon 78 esztendő ember, hogy a Czakanból való, Pap nevű földjéről hozott ötödös búzát egy szekérrel Janos deáknak és Miklos deáknak, kik Schola Mesterek voltak akkor.

Czeőgeh Pál hiti után ugyanazt vallja mind a Czakanban való föld és rét felől, mint annak előtte vallotta. Ismét a kis Donban való szántóföld is a Papé, másfél hold föld belőle kiszakadván, a többi a Papé. A Czakaniban való rétet azonképpen vallja Papénak lenni.

Az Pap háza után való kert, mely a vízen túl vagyon. Egész falu törvénye szerint meglátta, és törvény szerint ítélték és vették el Denko Pétertől és Georgi Jánostól, hogy a Papé legyen, mert a több házak után is igaz úgy által viszen a vízen a kert, és bírják. Az övé is azért szintén úgy által viszen a vízen.

Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. Temetéstől jár 12 dénár, fele a Mesteré. Esketéstől jár 12 dénár. A vendég tartozik egy dénárral, egy pénzzel.

Az malomból eleitől fogva egész tized járt, most is aszerint jár, minden mérésben tized jár. A molnáréból is tized jár. A majorságból, az urakéból tized jár, az őszi vetésből, mindenféle vetésből, mind nemes földjéből és ortványból.

Az Nyél felől most is vallják egész megyéül, hogy a Prédikátoré, és Pelsőczi János, Czotai Prédikátor aszerint vallja, hogy vette, csak maga jóakaratóból engedte el nekik felét, úgymint az ötven pénznek felét, 25 dénárt.

Reditus Ecclesiae filialis Licze

Jobbágy mostan Cassai egy-egy szapu búzát ad. Zsellér ketten egy-egy szaput. A halott felett való prédikálástól 50 dénár. Ha penig a Prédikátor valamelyik filiálisba felmegy a halott aláhozására, adnak 25 dénárt. Az énekléstől adják. Ezenkívül a Mesternek adnak 12 dénárt. A Giczei malomból a Prédikátornak tizedet adnak a Patrónusok.

1596. 21. Martii, Visitatio Instituta per Reverendos et Clarissimos Viros, D. Vincentium Tholnensem, D. Georgium Pentek, D. Thomam Zegedi, D. Andream Ungvari, D. Georgium Szikszai et D. Johannem Kovesdi.¹⁰⁸

¹⁰⁸ 1596. március 21-én végzett egyházlátogatás Tolnai Vince úr, Péntek György úr, Szegedi Tamás úr, Ungvári András úr, Szikszai György úr és Kövesdi János úr, tisztelendő és tudós férfiak által.

KAZINCZ¹⁰⁹

Pastor Petrus Geönczi
 Filiales: Berente, Barczika¹¹⁰

Minden egészhelyes egy-egy kalongya búzát adott, félhelyes fél kalongya búzát. Zsellér egy köből tavaszt, ha helyföldet nem bír. Ha pedig helyföldet szántat, aszerint fizessen a Prédikátornak. Minden ágytól a szőlős emberek három-három icce bort adnak. Ha pedig szőlője valamelyiknek nincs, a három icce borért tartozik 12 dénárral. Annak felette, ki egy rocska lőrét, ki egy kupa lőrét, ki mennyit ad.

Szántóföldek minden nyomásra vannak. Berente felé való nyomáson öt földek vannak, egymás mellett kettő vagyon együtt, a kert mögött. A mezőre hat vagyon. A harmadik nyomásra, a völgyön hat vagyon. *Egyik a Zabari kert mellett, másik az Osztoroka vizénél.* Rét négy darab vagyon, egyik a Révnél, a másik a Pap szegi. A malomból sabbathale. Keresztelő: tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár (*az prédikáció 1 forint*). *Elégséges fával tartoznak télben, nyárban.*

Majorságok ha léssen a patrónusoknak, abból tized. A decimából octava. Özvegy-asszony három sing vászon.

Reditus Magistri

A hegy felől való szer a Mesternek fizetett. Hordáskor, aki mit akart, ki egy kévét, ki kettőt, ki többet adott.

A szántó ember egy Miskolci szapu búzát ad. A zsellér fél szaput. Bort, akinek szőlője vagyon, két-két iccét. Özvegy másfél sing vászon. Egyszeri coquiaval is tartják a Mestert. Barczikaiak adnak a coquiaért minden ember 3 dénárt, s egy házikenyeret.

Reditus Ecclesiae

Az szőlő völgyén vagyon egy darab föld, az egyházé.

Barczika

Minden szántó ember fél köből búzát ad. Zsellér egy Miskolci szaput. Minden ágytól hat icce bor. Minden külön kenyeres egy-egy boglya széna. Temetéstől, ha prédikál 1 forint. Mesternek 12 dénár.

Reditus Rectoris

Minden marhás ember, ha két ökre vagyon is, fél szapu búzát. Minden két zsellér egy fél szaput ad. Minden külön kenyeres három-három icce bort. Özvegy másfél sing vászon.

¹⁰⁹ Sajókazinc →Kazincbarcika, Borsod vm. Az egyházlátogatás 1596. március 21-én volt, ekkor jegyezték le a szöveget is. Az évszámmal nem jelzett betoldások 1650 után kerültek lejegyzésre.

¹¹⁰ Berente →Kazincbarcika (1954), Barcika →Kazincbarcika. Borsod vm.

Berenteh

Berenteh megyés hely volt, ha ő maga azután Prédikátort tarthat, abban legyen, addig Kazinczhoz marad.

Minden ekés ember egy-egy kalongya búzát. Zsellér, aki nem szánt, 25 dénárt. Özvegyasszony három sing vásznat ad. Egy parlag szőlő helye vagyon. Szántó-föld annyi, mint egy házhely után. A király útjában három. A nagy kötél alá kettő. A Sajóra járóban öt. Rétek három vagyon, úgy, mint egy házhely után. Egyik rét Szuhára járó. Másik Pap rétje. Harmadik Mortva szeg. Keresztelő: tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől, ha énekel 12 dénár. Egy darab erdeje is vagyon. Malom, aki volt, most puszta. Ha megépülne, annak péntekén vecsernye harang kortól fogva, szombaton estig a Prédikátoré a haszna.

Kis falud puszta idevaló filiális volt.

*

ANNO 1650. A Rimaszombati Nagy Erzsébet asszony a Kazinczi Ecclesiához conferált az Úr vcsorájához egy fejér ezüst pohárt, egy pintes ón kannát. Bodrogkeresztúri Kormos András conferált egy ezüst tányért. *Két szőnyeg, egy abrosz s egy kendő.*

KAZA¹¹¹

Pastor Thomas Nagy Thalliai

Filiales: Ivanka, Galgocz, Kutittian, Harnocz; Puszta: Deveni¹¹²

Kaza, Ivani, Galgocz ilyen jövedelmet fizet: Minden szőlős ember a Pásztornak ad Just. vini 14¹¹³ és 16 dénárt. A Mesternek Just. 6 és 4 dénárt. Asztallal a Mesternek nem tartozik a Pásztor. Zsellér félannyit fizet a pénzből, a bort pedig egészen. Minden levágós baromnak a lingvaja¹¹⁴ a Prédikátoré, de a mészáros egyéb fizetéssel nem tartozik. Fával törvény szerint nem tartoznak, hanem jóakaratokból hoztak. A jövedelem kisedésekor az egyházfiaknak kell szolgálniok. Szüretkor azért ő magok a Prédikátorral jelen legyenek a bornak a szőlő hegyében való kisedésekor. A Prédikátor ételt, italt adjon nekik, és egyéb bért nem fizetnek. A bérnek kisedésekor pedig plenaria autoritassok¹¹⁵ legyen az egyházfiaknak, mikor az ideje. Akinek sohul szőlője nincsen, a borért fizessen 24 dénárt.

A Galgocziakhoz minden harmad vasárnap ki kell reggel a Prédikátornak menni, de úgy, hogy ők is mindenekből segítséggel legyenek a Kazaiaknak a Prédikátor mellett. *Harmadával tartozik a szolgálatnak Galgocz.*

Szántóföldek a Kazai mezőn két nyomásra vannak. A Nagy Kő alatt kettő. A Nyarvasnál három vagyon. Az Istenáldó helyen öt vagyon. A Pap rétjének kívül nagy darab föld vagyon, melyet a víz elmosott.

¹¹¹ Sajókaza, Borsod vm. A szöveget 1596-ban jegyezték le, a nem túl sok betoldás a 17. század derekán került a szövegbe.

¹¹² Sajóivánka, Sajógalgóc, Kurittyán; Harnóc → Sajóivánka 1907*, Dövény. Borsod vm.

¹¹³ 14 icce bort. A számokat itt és a tanító bor járandóságánál átírták, az eredetit nem lehet megállapítani.

¹¹⁴ nyelve

¹¹⁵ teljes felhatalmazásuk

Rét a Hozzu tó között egy vagyon. A Gáth végén más vagyon, mikor a Gátra fel nem vágják.

Galgoczi földön ezek: Egy a határnál vagyon, Pap földje a neve. A Sazeren vagyon másik. Harmadik a Pap rétje mellékén, de kettő együtt. A Sazeren is kettő együtt. A Pap földje mellett egy rét vagyon. Ez rét dolga, melyen legyen, a Vadnai reditusból megérthetni.

Az Ivani földön semmi nincsen. A puszta Harnoczi földön egy rét vagyon, Konk rétje. Ugyanazon rét mellett vagyon nagy darab szántóföld, talán vagyon tíz hold.

A majorságból a nemesek decimát adtak. A két Kazai malomból, mindkettőből sabbathale járt. Özvegyasszony három sing vásznat adott. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz egészen a Prédikátoré. Harangozásért a Mesternek férfitól 3 dénár. Asszonyi állattól vagy leányzótól 2 dénár. *Most immár 3 forintot adnak esztendeig.* Ex decimis octava pars. *A Prédikátor és a Schola Mester vámmal nem tartozik, ha öröl.*

Kaza, Ivanka, Galgocz: A Schola Mesternek tartoznak esztendőnként fizetni ötven Rossnai szapu búzát.

PELSŐCZ¹¹⁶

Pastor Gregorius K. Szikszai

Filiales: Pascha haza, Vittelke, Pelsőcz Ardo, Lekenye¹¹⁷

Horkah extravagans, most Pelsőczhöz tart, tíz szapu búzát fizetnek.¹¹⁸

Tota decima ex frugibus et vernalibus; Ex leguminibus tamen nulla datur, utpote ex pisis, lentibus, cannabibus et papaveribus.¹¹⁹ *Az ortvány földek felől lött végezésünk a várossal ANNO 1639, város pecségi és eklézsia pecségi alatt levél vagyon felőle.*

Szántóföld mind a három nyomásra egész kötel vagyon, azaz annyi, mint két jobbágnak. Rét is mindenütt annyi jut.

Vittelke egészen, Liczenek a fele a plébániához való jobbágyság volt, szolgáltak. Özvegyasszonyok semmit nem adnak. Az úr majorságából tized jár. *Mostan immár a földeket a jobbágyok bírják, a tizednek tizede jár.* A malomból nap elmentétől fogva szombaton, vasárnap napnyugtáig sabbathale. Kereszteléstől tyúk, kenyeret nem adnak. Komapénz, de az a Mesteré. Esketéstől 12 dénár. *Egy tyúk, egy kalács, 1 forint – ha a megyékben visznek leányt, de az otthon való esketéstől ugyan csak 12 dénár.* Temetéstől a Prédikátornak semmi (1 forint). A mészárosoktól rend szerint, mikor vágnak, húsvéttól fogva farsangig a lingva¹²⁰ a Prédikátoré. *Most immár mindenkor minden nyel.* Pro cathedratico a Prédikátor fizet 12 forint és 82 dénárt. *Most 16 forint. Körmöczi apró pénzül a nyolc aranyért.*

¹¹⁶ Pelsőc →[Szk. Plešivec], Gömör vm. A szöveget 1596-ban jegyezték le, 1639-, 1642- és 1649-ből valók a későbbi betoldások.

¹¹⁷ Páskaháza →[Szk. Pašková], Vittelke →[Szk. Vidová], Pelsőcardó →[Szk. Ardovo], Lekenye →[Szk. Bohúňovo], Gömör vm.

¹¹⁸ Horka változó helyzetű leányegyház, most Pelsőchöz tartozik. Horka →Özörény →Gömörhorka (1994) →[Szk. Gemerská Hôrka], Gömör vm.

¹¹⁹ Teljes tized búzából és árpából, veteményből viszont semmi nincs, tudniillik borsóból, lencséből, kenderből és mákból.

¹²⁰ nyelv

Reditus Scholae

Agatur in Synodo:¹²¹ Minden fizetése a Mesternek Pelsőczről 32 forint. A felett a Vittelki jövedelem épen a Mesteré. Sabbathale minden héten 1 dénár. Az Arдай jövedelem is a Mesteré. Gyermek tanítástól akivel mint megalkudhat. A koma-péncz övé. A harangozástól 6 dénár, az is az övé. Minden vágó baromból két-két péncz, arra egy font hús jár a mészárszékből. Ez accidentiák¹²² a hús kívül a filiálisokból is megadatnak egyaránt. Örökséglevéltől 20 dénár. Zálogos földre való levéltől 12 dénár.

Reditus Ecclesiae

Az Egyházhhoz való szántóföldeknek a tizede a Prédikátoré. Amely pénzt penig fizetnek azoktól, az egyház szükségére költsék. A földek ezek: *(kikből immár tizedet adnak)*. A függő oldalon Kriski Mihályé végén egy föld, 20 dénár jár tőle. A nagy Pásti Kertben másik föld, 75 dénár jár. Egy a függő oldalon vagyon, attól 40 dénár. Második a Toboljka parton, Zent vér földje, 32 dénár. Harmadik az Arдай határon, 15 dénár. Negyedik a nagy Pásti Kertben, 15 dénár. Ötödik az akasztófánál, 80 dénár. Hatodik a Vittelki pataknál, 25 dénár. *Mostan rét. A Veorós haraszton is két föld, húsz-húsz péncz tőle.*

Rétek is vannak: 1. A szőlők alatt való. 2. Ugyanazon a gát alatt. 3. A Horkai határra vivő véggel. 4. A nagy Pásti kertben. 5. Ugyanazon sorban a Lukacsok rétye mellett. 6. Ugyan ott a gát alatt. 7. Ugyan ott a Zaozallia felé. 8. Ugyanazon, mely az [...] vize mellett. 9. A Bódog Aszon szigetében. 10. A Berken, görbe rét. 11. A hideg kútnál. 12. A Sütők rétye, 1 forint adaja. 13. A Zaoz alatt.

Pelsőcz Ardo

Hajdan egy-egy szapu búzát minden külön kenyeres adott. Azután minden háztól fél-fél köblöt, mind jobbágy, mind zsellér adott. Mostan is így fizetnek. *Azután három-három mértéket, vagy Cassai három szaput rendeltek, most is úgy fizetnek.* Özvegyasszony három-három sing vásznat.

Szántó föld két hold vagyon, de a Szentegyházhoz valók, melyeket ha megszántanak, tizenkét péncz fizetnek a Pelsőczy egyházfinak, melyet elköltének egyház szükségére. akilencedet veszi a földesurok, melyet nem illetne. *De eo agendum.*¹²³ *Lekenyei úrnál kenderföld vagyon, Pelsőczy Ecclesiahhoz jár a jövedelme. Két részben nyolcadot adnak belőle.* A Kamoras völgyében is egy föld vagyon. Vagyon egy rét is, de nem sok hasznát vehetik, 30 dénár járna belőle. Temetéstől hat-hat péncz a Mesternek. Kereszteléstől egy tyúk, kenyér nincsen. Esketéstől 12 dénár.

Reditus Ecclesiae filialis Vittelke

Minden ekés jobbágy fél-fél köből búzát ad. Minden zsellér egy-egy szaput. Szántó földje nincsen, se rétye. Kereszteléstől egy tyúk. Halottól 6 péncz a Mesternek. Esketéstől 12 dénár péncz a Prédikátornak.

¹²¹ elvégeztetett a zsinatban

¹²² a járulékok

¹²³ Arról tenni kell.

Reditus Ecclesiae filialis Pascha haza

Minden jobbágy fél-fél köből búzát ad, Rosnyait. Zsellér egy-egy szaput, Rosnyait. Özvegyasszony három sing vásznat. Egy rét is vagyon a Prédikátornak, kit a bírák bírnak úgy, hogy a Prédikátort étellel tartsák mikor közikben prédikálni kimegy. Ha az ételt nem veszi, övé a rét. Kereszteléstől tyúk. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 6 pénz a harangozásért.

Reditus Ecclesiae filialis Lekenye

Minden jobbágy fél-fél köből búzát ad. Zsellér egy-egy szaput. Özvegyasszony 3 sing vásznat. Egy parlag, Kapolna nevű föld, pusztá tövisek úgy vallják. Kereszteléstől tyúk, a komapénz a Mesternek jár. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől hat pénz a Mesternek.

Mind az öt faluból a komapénz és harangozópenz a Mesteré. Mind a filiálisok decimájából sedecimának kell jutni.

*

Nova visitatio facta Pastore Michaeli Thuri et iudice primarii Laurenti Vincze. Seniore Reverendo et Clarissimo viro Domino Casparo Gelei. ANNO 1642. 29 die Maji, Visitatoribus Reverendo viro Domino Gregorio Janosi.¹²⁴

*

ANNO 1649. die 6 Septembris in Synodo Partiali Szikszoviensi celebrata deliberatum est.¹²⁵ Valamikor a Pelsőcziek Prédikátor vagy Schola Mester hozásában munkálódnak, valamennyi pénzt ő magok a Pelsőcziek egymás között felvetnek, annak felét a több filiálisokban is mindenütt tartozzanak felvetni, és a Pelsőcziek közé befizetni. Ha Pelsőczön egy főre felvetnek hat pénzt, akkor a filiákban való emberekre egy-egy főre vessenek három pénzt. Egyszóval valamit fizetnek a Pelsőcziek, annak felét tartozzanak a filiák megfizetni. Pelsőczini, ANNO 1649. 7 Junii. Per Reverendos Dominos Visitatores Valentinum Janosi Seniore, Michaellem Körösi, Stephanum Kaposi, Andream Munkaczi.¹²⁶

CZOTO¹²⁷

Pastor Philippus Labossius

Filiales. Beretke, Mellete, Panÿth, Tiba pusztá hely¹²⁸

Confitentes:¹²⁹ Koto Tamás, Zabos János, Miklos László, Tamok Márton, Miklos Gergely Duro Pál Gergely.

¹²⁴ Az új egyházlátogatás Thuri Mihály lelkész és Vincze Lőrinc főbíró idejében volt, 1642. május 29-én, tisztelendő és tudós férfiú Geleji Gáspár esperes, tisztelendő férfiú Janosi Gergely egyházlátogató urak által.

¹²⁵ A Szikszón tartott részzsinton 1639. szeptember 7-én elhatározottat.

¹²⁶ Pelsőcön, 1649. június 7-én, Janosi Bálint esperes, Körösi Mihály, Kaposi István, Munkácsi András tisztelendő egyházlátogató urak által.

¹²⁷ Csoltó →[Szk. Čoltovo], Gömör vm. A szöveg lejegyzésére 1596-ban került sor, Labossius Fülöp még 1599-ben is itt volt lelkész. A kevés betoldás a 17. század derekán került a szövegbe.

¹²⁸ Beretke →[Szk. Bretka], Mellete →[Szk. Meliata], Gömörpanyit →[Szk. Gemerská Panica], Sajótiba →[Szk. Tiba], Gömör vm.

¹²⁹ tanúk

Minden jobbágy egy-egy köböl marhát, azaz fél köböl búzát és fél köböl tavaszt ad (*Rozsnyait*). Zsellér fél-fél köböl marhát, azaz egy szapu búzát, egy szapu tavaszt (*Rozsnyait*). Özvegyasszony három sing vásznat. A nemesek majorságából tized jár. A malomból sabbathale, szombaton vecsernyétől fogva vasárnap estig. Szántó föld két helyen vagyon. Egyiknek neve Homloka földje, másik a hideg kútnál vagyon. Rétje egy vagyon a több rétek között, Pap rétje. Ex decimis sedecima. Esketéstől 12 dénárt, egy kendőt s egy ember ajándékát is adnak, az penig egy kakas és egy asztal kalács. Temetéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz.

Reditus Ecclesiae

Négy hold föld vagyon, ketteit a víz mosta el, két darab rét vagyon hozzá. A *Homlokon vannak, most mindenik föld és rét jó*. A Kis Czotoi földön egy darab erdő vagyon. Ezeknek vegye hasznát a Prédikátor, jövedelme kevés voltáért. Minden jobbágy egy-egy szekér fával tartozik. A Kis Czotoi nemesek is a majorságokból tizedet adtak.

Reditus Ecclesiae filialis Beretke

Az paraszt jobbágy embertől fél köböl búza (*Rozsnyai*). Sellértől egy szapu búza. A nemesek majorságából tized. Özvegyasszonytól 3 sing vászon. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Ex decimis sedecima. Malom is vagyon, de nem tudják, adtak-e valaha sabbathalet belőle, avagy nem, meg kell nyerni.

Mellete, Panyth

Ezek a megyések Czotohoz nem voltak, de azután mivelhogy ő magok Prédikátort nem tarthatnak, ide hallgassanak. A nemesek majorságából tized járt.

GEÖMÖR¹³⁰

Pastor Elias Dobi

Filiales: Otrókocz, Leökeös haza¹³¹

Egész városul 40 forintot fizetnek. Szántóföldek ezek: Egy Szarka szőlő (*pusztult el*) parlagult el, és azt kiirtották, szántják. Másik a Várhegy alja neve. A Pap gátja föld. Ötödik a Hozzu kötel. Az úr szőlője alatt. Hetedik az úr szőlője fölött. Ezek egy nyomásra vannak. A Gutta szőlő alatt is két hold vagyon. A másik nyomásra a kis völgy sarkon kettő vagyon a Panÿti határ mellett. 7 vagyon aprók. A Duizmanban három hold vagyon. A kis Egresben egy hold. A Harmas szögben is egy vagyon. A földek a Prédikátor szabadságában vannak, ha ereje vagyon reá, szántassa.

¹³⁰ Sajógömör →[Szk. Gemer], Gömör vm. A szöveget 1596-ban jegyezték le, Dobo Illés lelkész 1599-ben és 1600-ban is itt volt.

¹³¹ Otrókocz →[Szk. Otročok], Lökös →[Szk. Levkuška], Gömör vm.

Rétek ezek: A Czatajon egy kiseded rét vagyon. Tornallya felé egy nagy szél rét vagyon, Pap rétének hívják. A Leczekben is egy darab vagyon, azelőtt szántották. A malomból sabbathale jár. Az úr majorságából tized. Hétfőre vasárnapon délest amennyi barmot vágnak, a Prédikátoré a lingvaja.¹³² Kereszteléstől tyúk, kalács, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár, hatoda harangozásért, hatoda a vitelért. Hétfői vásárkor valamennyi szekér fazekat hoznak, mindenről egy-egy fazék jár a Prédikátornak. Ex decimis sedecima. A Prédikátornak szükségére egy darab erdő vagyon.

Reditus Scholae

Az Mesternek fizetnek 20 forintot, a halottól való pénznek a hatoda a Mesteré. A két filiálisból való jövedelemnek harmada övé.

Reditus filialis Ecclesiae Lökeös haza

Egész jobbágy egy Cassai köből búzát, fél jobbágy félannyit. Zsellér egy napi mível tartozik. Özvegyasszony 3 sing vászonnal. Se földje, se rétje nincsen. Temetés 12 dénár. Cassai köblöt id est¹³³ Jósvai két szaput, Cassai fél köblöt, azaz egy Jósvai szaput.

TORNALLJA¹³⁴

Pastor Basilius Zegedi

Filiales: Kiraly, Ztarna, Hubo¹³⁵

Fatentes: Vas Márton, Czik Mátyás, Czente Pál, Tóth Balázs

Egészhelyestől egy köből búza a fizetés, félhelyestől fél köből búza. Zsellértől is fél köből. Özvegyasszony 3 sing vászon.

Szántóföldek ezek: A kert megett öt hold vagyon. Másutt, az út mellett egy szegület. Harmad a szőlő alatt, egy hold.

Rétek ezek: Egyik Galfi rétje, másik Uyfalú rétje, harmadik Szög rét.

Malomból sabbathalet nem akarnak adni. Az urak majorságából de autumnalibus¹³⁶ decima jár. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől 12 dénár vagy tyúk, kenyér. A bor, búza tizedből sedecima.

Reditus Scholae

Egészhelyes egy mérték vel¹³⁷ szapu búzát. Félhelyes és zsellér fél mértéket. Asztalt tart a Prédikátor. Temetőpénznek fele övé. Harangozástól 3 pénz övé.

¹³² nyelve

¹³³ azaz

¹³⁴ Tornalja →[Szk. Tornaľa], Gömör vm. A szöveget 1596-ban jegyezték le. A csekély betoldás 1640 körüli.

¹³⁵ Sajókirályi →[Szk. Králik], Sztarnya →Sajószárnya →[Szk. Starňa], Hubó →[Szk. Hubovo], Gömör vm.

¹³⁶ az őszi vetésből

¹³⁷ avagy

Reditus Ecclesiae filialis Kiralý

Mind egyez a Tornallival, rétje, földje nincs. A Ztarnai reditus is ugyanazon, csakhogy földje lehet. *Immár kitaláltuk a Gömöri határ felé, a Sip patakja mellett.*

KEREPECZ¹³⁸

Pastor Antonius Jazai

Filiales: Lenke, Kezi, Kis Reczke, Koveczes, Mehi¹³⁹

Fatentes Judex Primarius Babus István, [...]

Egészhelyes mérték hiján egy köből búzát és mérték hiján egy köből zabot fizet, félhelyes félannyit. Özvegyasszony 3 sing vásznat. Szántóföld egy vagyon, Pap földje neve (*Rosnai 4 köblös*). Egy elbomlott tó is vagyon a föld végén. Rét egy vagyon a patak két felén. Más rét is vagyon, malom ucza rétje.

Esketéstől 12 dénár, egy kendőt és egy ember ajándékát egy pint borral együtt adnak. Temetéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. A majorságból a nemesek tizeddel tartoznak. Ex decimis sedecima. A Keöveczesi malomból a Prédikátor ha örlet, vámot nem vesznek belőle.

Az filiálisok reditusa mind egyaránt vagyon a Kerepecziekkal. Kis Reczben vagyon egy föld, Lórinicz Patakjának hívják. Abból a Prédikátornak tized járt.

*

ANNO 1641. Semse János uram az Úr asztalához adott egy ezüst pohárt [...] kívül-belül aranyas, egy ezüst tányért [...] aranyas, egy selyem keszkenőt, Babus Tamás instantiájára.¹⁴⁰

HAMVA¹⁴¹

Pastor Joannes Losonczy

Filiales: Runia, Lenart falva, Cziz; Pusztá faluk: Korod, Kirsá¹⁴²

Fatentes: Kaza Lórinicz, Igo Pál, Ferencz Mester, Kovacz István

Minden helyes ember egy-egy köből búzát adott, félhelyes fél-fél köblöt. Zsellér azonképpen. A csordapásztor fél köblöt adott, ha a Prédikátor barmát nem őrizte. Özvegyasszony 3 sing vásznat.

Szántóföld számszerint 47 vagyon. A Gatban 4 hold föld vagyon, a Gat mellett 3 vagyon. Azon belül a dülön másfél vagyon, a Küképnél két darab vagyon. A két Gat között vagyon 26. A Luzka alatt 3 hold, Girsan felé kettő. Ezek közül négyét szántja, a felső Gatbelieket, a többit a nemesek szántották, de ötödét adták a Prédikátornak.

¹³⁸ Kerepecz →Méhi 1907*,Gömör vm. A szöveg lejegyzésének ideje 1596, a betoldás dátuma 1641.

¹³⁹ Sajólenke →[Szk. Lenka], Sajókeszi →[Kesosvec], Sajórecske →[Szk. Riečka], Kövecses →[Szk. Štrkovec], Méhi →[Szk. Včelince], Gömör vm.

¹⁴⁰ kérésére

¹⁴¹ Hanva →[Szk. Chanava], Gömör vm. A szöveg egy részét 1596-ban, kisebb részét 1610-ben jegyezték le. A betoldások 1651-ből valók.

¹⁴² Runya →[Szk. Rumince], Sajólénártfalva →[Szk. Lenartovce], Csíz →[Szk. Číž], Korod[?], Kirzsán →Hanva 1907*, Gömör vm.

Rétek: A felső rétből két darab vagyon. Felvíz mellékén egy rét. A Kövesen egy rét vagyon, kit ketten bírtak, azután a Prédikátoré legyen. Ez rétnak állapota ebben vagyon, hogy mikor Prédikátor vagyon a helyben, övé. De mikor nincs, tehát az egyházfi nyúlt hozzá, és a szentegyház szükségére tartotta meg. A Feöredeő szög előtt egy vagyon. Nagy rét, melyet Kovacz István és Igo István bírnak, de vették hasznát, álljanak el mellőle. Almás szögben egy vagyon. A Nagy szög elején nagy darab vagyon, mely az Almás szögig vagyon. Domanban egy vagyon. Erdő egy vagyon az Agyagosson kívül.

Reditus Templi

A Nagy Ároknak felette két hold föld vagyon. A Hideg völgyre járóban két hold vagyon Orzagh Tamásnál. Az Orona előtt egy rét vagyon.

Temetéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár, egy keszkenőt is és egy ember ajándékát is. Decimából sedecima. Majorságból a nemesek búzából, tavaszról tizeddel tartoznak. De a majorság dolga ebben vagyon, hogy a nemes uraimék igyekezték a községgel egyetemben a templomnak megépítésére. Ami dézsmával tartoznának a majorságokból, azt fordították a templom építésére. Amely templomnak építésében ha vége lesz, viszontagsággal a dézsma a Prédikátor kezébe járjon. Ehhez pedig bizonyos emberek, esküdtek lesznek, rendeltetvén, hogy a dézsmát igazán exigálják a nemeseken, és azt a templom épületére conferálják.¹⁴³ Ezenközben pedig, hogy üresség ne legyen a fizetéstől, minden nemes személy egy-egy köből búzát ad a Prédikátornak úgy, hogy ha a templomnak épülete elvégeződik, és a tized a Prédikátornak visszatér, tehát az egy köből búza fizetés szálljon.

ANNO 1651. január 21. Nemzetes Hamvai Gerörgi uram a visitationak jelenlétében az Úr asztalához ex pio zelo offeralt¹⁴⁴ egy aranyas kelyhet, melyet ugyanakkor kézhez is adott. ANNO 1650. Ugyancsak az őkegyelme felesége, nemzetes Napragj Órszébet adott egy szép aranyas kendőt.

Reditus Scholae

Két falu volt hozzá, Kirsan és Korod, kik mostan puszták. Minden házas ember egy-egy köből búzát adott, a Korodiak, a Kirsaiak azonképpen. A nemesek a Prédikátornak decimát adtak, de köblöt a nemesek a Mesternek nem adtak ex debito, hanem ex beneplatito, mikor őket megkoldulta, amit akartak adni, adtak.¹⁴⁵ A Hamvai nemesek és polgárok adtak amit akartak, mikor őket megtalálták.

De novo. A Hamvai nemes uraimék egy-egy szapu búzát adnak. Aki kedig kedvünkben volt, egy-egy szaput is adtunk neki. Község: egészhelyes egy-egy mértéket. A félhelyesek és zsellérek öt-öt pénzt. A Lenartfalviak, Cziziek és Runyaiak, akik egészhelyesek és zsellérek öt-öt pénzt. Ez kívül a gyermek tanításért pénzzel fizetnek. A két pusztá falunak, Kirsanak és Korodnak jövedelme visszatér a Mesterhez, ha a templom megkészül. Takarásakor amit szép szóval kérhet, kérjen, nem hagyják, ki egy kévét, ki kettőt s ki többet ad. A Prédikátor asztaltartással nem tartozik.

¹⁴³ kérjék ... fordítsák

¹⁴⁴ kegyes buzgóságból ajándékozott

¹⁴⁵ kötelezően ... jóakarattal

Reditus Ecclesiae filialis Lenartfalva

Minden helyes ember egy-egy kalongya búzát. Félhelyes félannyit. Zsellér azonképpen. Két rétje vagyon. Egyiket a berek elnötte, kit Pap réjtének hívnak, ki a Czakan szöginél vagyon. Másik is Pap rétje. Ebből léssen valami kicsiny széna. Szántóföldek is voltak, de a Velkenyei gát miatt a víz elnyomta. Özvegyasszony 3 sing vásznat adott. Esketéstől 12 dénár, egy keszkenő, egy ember ajándéka is. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől 12 dénár. A nemesek majorságokból tizedet adtak. A decimából sedecimát. Míg filiális léssen, a fizetésnek felével tartozik.

Reditus Ecclesiae filialis Cziz

Fatentes: Toth Ambrus, Santa Albert

Minden egészhelyes egy-egy köből búzát adott. Félhelyes félannyit. Zsellér azonképpen. Özvegyasszony 3 sing vásznat. Szántófield két helyen vagyon. Egyik a Vizokában, másik a rét közben, kinek neve Pap földje. Rét egy vagyon a Prordiczban. Esketés 12 dénár, egy keszkenőt és egy ember ajándékát is adnak. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől 12 dénár. Malmot csinálnak mostan, abból tartozzanak sabbathaleval. A nemesek majorságokból tizeddel tartoznak. Decimából sedecima. Ez volt régenten a fizetés, míg közöttük Prédikátor lakott. Mostan, mivelhogy filiális, a fizetésnek felét adják meg.

Reditus Ecclesiae filialis Runya

Fatentes: Paulus Koncz, Petrus Nagy

Minden egészhelyesek egy-egy búzát adtak, mikor közöttük lakott a Prédikátor. Félhelyes félannyit. Zsellér azonképpen. Szántófield kettő vagyon. Susman lapájában vagyon mind a kettő. Két rét: felső és alsó. Felső az Ortarban vagyon, az alsó a Varju szélin vagyon. Esketéstől 12 dénár, egy keszenőt, egy asztal kalácsot és egy pint bort, ha vagyon, ha nincsen egy pint sört is adnak. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől 12 dénár. Malom vagyon, sabbathaleval tartozzanak.

Az nemesek a majorságból tizedet adtak. A decimából sedecima jár. Minthogy ez jövedelem úgy volt, ha köztük lakott a Prédikátor. Mostan felét adják, mivelhogy filiális és Hamvához valók. Özvegyasszony három sing vásznat. Minden barmos ember egy-egy szekér fát, a zsellérek vágják meg.

Visitatio Ecclesiae Runya A. D. 1610. 29 Januarii.

Menyegzősöktől, esketéstől 12 dénár. A gazdától egy pint bor s egy ember ajándéka, egy tyúk s egy kenyér. A menyasszonytól egy kendő. Erdő is vagyon, Pap erdejének hívják. Az egyik föld végében Losonci Janos Prédikátor osztott egy mezsgyét, egy szapura valót. Azt ha kétszer beveti, Pap földjéhez legyen, ha nem veti, a falu megelégitse, amit rája költött.

Soldos Ambrus Runyai helyes nemes, helyben lakván, nem akarja megfizetni a tizedet, contra sententiam Juratorum.¹⁴⁶ Fával is tartoznak és hordtak azelőtt is. Az Úr vacsorájához való borral a falu tartozik.

SZENT KIRALI¹⁴⁷

Filiales: Reczke, Locz¹⁴⁸

Minden ekés ember egy-egy köbő búzát adott. Azonképpen a külső filiálisokban. Félekés fél köblöt. Zsellér azonképpen, mint a félekés. Özvegyasszony három sing vásznat adott. Szántóföldek kétfelé vannak. Egyik szél a templomnál, másik szél a falu mellett, a Pap erdeje alatt. (*Mindezekből quintat adnak.*) Egy erdő, kit Pap erdejének hívnak (*felette egy hold föld, mindezekből quintát adnak*). Rét vagydon (*alsó réten, Hegy alja végén*). Malomból sabbathale. Az úr majorságából tized.

Esketéstől 12 dénár, egy keszkenő, egy kalács, egy tyúk (*pint bor*). Kereszteléstől egy tyúk, egy asztal kalács, komapénzzel egyetemben. Temetéstől 12 dénár (*ha prédikál 60 dénár*). Ezenkívül egy-egy szekér fával tartoznak a jobbágyok, a zselérek vágják. *A Szent Királyi erdőn vágta fát a Recskeiek a Papnak.*

Reditus Templi

Egy rét vagydon az alsó réten, amelytől minden esztendőnként, ha dézsmát veszen, hatvan-hatvan pénzt adnak, akik bírják. Ez rétet bocsátották a Prédikátor kezébe. Egy föld vagydon, akitől negyven-negyven pénzt adnak esztendőnként, ha dézsmát veszen, elmarad a 40 pénz, ha a 40 pénzt elveszi a Prédikátor, nem adnak dézsmát.

Rezkei ember bír két szántóföldet, amelyért tartozik az egyházhoz épülettel szolgálni, míg a templomot építik. Prédikátoré az quintaja a földnek is.

Zent Kiralt aminémű nemes földek voltak, azokból tizedet adtak. Ami az úrnál vagydon, azokban az úr most is tizedet ad belőle. De nagyobb részét az úr a jobbágy kezébe osztotta. Azért ezeknek is tizede a Prédikátort illeti.

Loczot ami illeti, mivelhogy nemes emberek, minden majorságokból tizeddel tartoznak. Locziak egy-egy szekér fával tartoznak, a marhás emberek hozzák meg, a marhátlan emberek vágják meg.

ZADOR FALVA¹⁴⁹

Pastor Andreas Zentpeteri

Filiales: Also Zuha, Latran falva¹⁵⁰

Mivelhogy e faluban mind nemes emberek laknak, a régi fizetés ez volt. Ab antiquo. Minden kenyeres emberek az ő majorságokból tizedet adtak. Temetéstől

¹⁴⁶ az esküdtek [községi tanács] határozata ellenére

¹⁴⁷ Sajószentkirály →[Szk. Kral'], Gömör vm. A lejegyzés ideje 1596, a betoldások a 17. század közepéről valók.

¹⁴⁸ Sajórecske →[Szk. Riečka], Lócz →Sajószentkirály 1907*, Gömör vm.

¹⁴⁹ Zádorfalva, Gömör vm. A szöveget 1596-ban jegyezték le. A betoldások a 17. század közepéről valók.

¹⁵⁰ Alsózuha; Latrántanya →Zádorfalva 1907*, Gömör vm.

12 dénárt. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. A tizedet pedig tartozott ő maga a Prédikátor magának kihordani. A kápolnához volt egy rét a Koroson, az engedtetett ezideig a Prédikátorsághoz.

*Az pásztor, akár három nap műveljék a Papnak, akár búzát adjék, amint illik, de a pásztoré az optio.*¹⁵¹

Reditus Scholae Zuhaiensis

Mikor a Zadorfalviak majorságokat aratáskor behordották, általjött a Zuhai Mester, és aki mit akart adni, adott, ki három kéve búzát, ki négyet s ki többet.

Szent György Szuha alias Also Zuha

Minden nemes ember majorságból tizedet adott. Egészhelyes jobbágy, ki ő maga egész ekéjével szántott, egy-egy köből búzát adott. Fél ekés fél-fél köblöt adott. Zsellér egy-egy szaput. Ezek tavaszt nem adtak. Özvegyek 3 sing vásznat. Szántóföld nem volt. Rét kettő. Egyik rét a malom rekesznél, másik kút végén, ezt Basti Miklós bírja. A malom rekesznél valót Zuhai Gáspár. Keresztelés tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár.

Reditus Templi

Az egyházhoz földek voltak. Egy szél vagyon az út felett, mind az útig ide alá. Más szél vagyon az egyház völgyén. Harmadik szél fenn a parton, az egyház felett.

Reditus Scholae

Reditus Scholae idem qui Zadorfalva.¹⁵²

Latranfalva

Huius Ecclesiae reditus idem qui Ecclesiae Also Zuhensis.¹⁵³

ABAFALVA¹⁵⁴

Filialis: Ban Reve¹⁵⁵

Reditus Ecclesiae Abafalvensis

Minden házas embertől egy-egy köből búza, zsellér fél köből. Voltak régen az egyházhoz szántóföldek, melyekből építették a templomot. Mostan a Prédikátornak adjuk az ötödét. Vagyon egy rét. Halottól 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér. Esketéstől 12 dénár. Majorságból dézsma.

¹⁵¹ a választási lehetőség

¹⁵² Az iskola jövedelme ugyanaz, mint Zadorfalván.

¹⁵³ Ennek az egyháznak a jövedelme ugyanaz, mint az alsószuhai egyházé.

¹⁵⁴ Abafalva →[Szk. Abovce], Gömör vm. A szöveget 1596-ban jegyezték le.

¹⁵⁵ Bánréve, Gömör vm.

ZUBOGJ¹⁵⁶

Filiales: Ragaly, Czakan, Imola. Duae posteriores filiales desertae.¹⁵⁷

Minden házas ember, azaz egész ekés egy-egy köből búzát adott. Fél ekés is azonképpen. A zsellér fél köblöt (*akinek háza vagyon s földet bír, akinek háza nincsen s földet sem bír, egy szaput*). Özvegyasszony 3 sing vásznat. Minden ekés délig való szántással tartozott. De bizonyos eke minden szántásra, azaz az egész falusi ekét a három szántásra igazán elintézték. És a boronálásának is gondja fogytig a falun lészen. Minden barmos ember egy-egy szekér fát adott.

Szántóföldek voltak aszerint, mint egynek a jobbágyok közül. Három nyomásra vagyon pedig a falu földje. Azért minden nyomásra amennyi egy jobbágynek jut, a Prédikátornak is annyi jut. Rétje is aszerint vagyon, mint egy-egy ekés jobbágynek.

Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől 12 dénár. A nemesek majorságából tizedet adjanak. A decimából sedecimát adtak.

Reditus Templi

A Tompa tetőn vagyon valami irtvány, melyből a szentegyházhoz ötödöt adtak. Másik a kis völgy parton, melyet most Balázs kovács bír. Harmadik a Tekerületen való, Czorba Albert bírja. A Kú lyuk alatt. Jecz Mihály bírja. Ötödik a Cziga útjánál való, melyet a Konyhák élnek, négy darabcsában szántják most. Hatodik a Zugoban, a Czakani határon, melyet most Balázs kovács él.

Hetedik a Ravasz lyuk alján. Simo Gergely bír egy földet a mező útjában.

*Haec nova commemoratio facta ANNO 1611. Juny die septima, fide mediante testantibus Jacobo Jecz, Laurentio Mathe, Georgio Simon, Michaele Jank et judice primario Valentinio Zabo, caeterisque Civibus.*¹⁵⁸

RUDA BANIA¹⁵⁹

Filiales: Telekes, Felső Telekes, de ez pusztá, Zuhogy¹⁶⁰

Reditus Ecclesiae Rudabaniensis

Eleitől fogva búzából, borból és tavaszból tized járt. Most is úgy vagyon. Szőlő egy vagyon. Egy rét is vagyon, fele a Prédikátoré, fele a bíróé. Kereszteléstől öt-öt pénzt adnak. Egy halastó vagyon a Prédikátorsághoz.

Reditus Ecclesiae Zuhogy filialis

Minden helyes ember fél köből búzát adjon. De kiknek szőlőjük vagyon a Ruda Baniai hegyen, dézsmát adnak. Félhelyes és zsellér egy-egy szapu búzát. Szántó-föld minden nyomásra egy-egy vagyon. Rét egy vagyon, kinek neve Boldogh

¹⁵⁶ Zubogy, Gömör vm. A lejegyzés ideje 1596. A betoldások 1611. július 7-én születtek.

¹⁵⁷ Ragály; Csákány[?]; Imola, Gömör vm. A két utóbbi leányegyház pusztá.

¹⁵⁸ Ezt az új előszámlálást 1611 június 7-én tette az eskü alatt valló Jecz Jakab, Máthé Lőrinc, Simon György, Jankó Mihály és Szabó Bálint főbíró, valamint több polgár.

¹⁵⁹ Rudabánya, Borsod vm. A szöveget 1596-ban jegyezték le, a betoldásokat pedig 1669-ben.

¹⁶⁰ Alsótelekes, Felsőtelekes, Zuhogy, Borsod vm.

Azzoni rétje. Kereszteléstől tyúk, kenyér és komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár. Decimából quarta. A nemesek a majorságokból tartozzanak tizedet adni. Baniai rét kaszálásával tartozunk.

Reditus Templi

Egyházmeghi egy szél föld, annak az ötöde templomhoz való.

Reditus Scholae

Az Mester bére 14 (20) forint. Asztalt a Prédikátor tart neki. *Az asztaltartásért tartozik a Prédikátor tíz Cassai szapu búzával.*

Reditus Ecclesiae Telekiensis filialis

Minden egész ekés adjon egy-egy szapu búzát. Fél ekés, avagy cimborás egy-egy mérték búzát. Kereszteléstől tyúk, kenyér és komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár. A decimából quarta. A nemesek a majorságokból tizeddel tartoznak.

*

ANNO 1669. die 10 Martii. Sajo Szentpeteri partialis Congregationkban végeztük, hogy a Ruda Banyai gyülekezet tartozzék a Prédikátornak a Mester jövedelméből fele bérrel, úgymint 10 forinttal. Hogyha penig Schola Mestert tartanak, tartoznak neki az egész fizetéssel, úgymint 20 forinttal. Bort a Schola Mesternek 4 iccét.

Ittem az egyházhhoz tartozó néhány pénzek felől ANNO 1662. 12 Martii rendeltük minden ellentmondás nélkül, hogy valaki abból maga szükségére erogal,¹⁶¹ tartozik rája adni minden hónapra egy-egy pénzt. Esztendő által egy forintra 12 dénárt.

*

1598. 8 Decembris, Visitatio instituta per Reverendos et Charissimos Viros D. Vincentium Tholnensem, D. Andream Ungvari et D. Paulum Leteniei.¹⁶²

BOLDVA¹⁶³

Minden ember Andorko Mátetól fogva Borsos Andrásig, a felvég, tartozik egy-egy Miskolci tetés szapu búzával mind helyes s mind zsellér és aki sarlóval keresi kenyerét. Minden ember faluul tizennyolc icce bort úgy, hogyha tíz köből bora léssen, ha öt köből bora léssen, fél köből bort ad. Ha kevesebb, amint megalkudhatott velek a Prédikátor. Özvegyasszonyok három-három sing vásznat adtak. Garaspénz mind faluul egy szerint, nyolc-nyolc pénzt adtak. Malomból sabbathale, nap elmenetelétől fogva vasárnap elmenéséig. Kereszteléstől tyúk, kenyér. A komapénz a Mesteré. Temetéstől (*egy forint*) semmit nem adtak, hanem a torba ment. Ha a torba nem ment, ételt, italt jóakaratójából küldött.

Az császáreből nyolcad rész jár mind búzából, borból. A majorságból, melyet a falu szánt, tizedet adtak. Két rét vagyon egy végben. Mind a három nyomáson

¹⁶¹ kölesönvesz

¹⁶² Az egyházlátogatást 1598. december 8-án elkezdték tisztelendő és tudós férfiak, Tolnai Vince úr, Ungvári András úr és Letenyei Pál úr.

¹⁶³ Boldva, Borsod vm. Az egyházlátogatás 1598. december 8-án volt, ekkor készült a feljegyzés.

földje vagyon. Egy nyomásra vagyon hetedfél kötel, a másikra három vagyon. Harmadikra hajdan volt százhárom. Vagyon ezek felett egy hold föld, Bodo rétje mellett, melyet az urak kétfelé szakasztottak, melyet most is még a Pap bír.

Reditus Rectoris

Minden ember Teorok Péter házától fogva Marcza Mihály házáig, az alszer, adott egy-egy Miskolci tetés szapu búzát. Az egész falu ad három-három kéve búzát és három-három icce bort. A Prédikátor tart asztalt neki. Ha nem akarna tartani asztalt, amint megalkudhattak, végeztek. A harangozástól a Mesternek adtak 3 pénzt.

Reditus Templi

Öt föld vagyon, melynek egyike tövises rét, melyek az urak kezében vannak, de helyére kell állatni, most kezekben vagyon. Két darab erdő a falu felett volt hozzá. Az Akadi földön volt egy szőlő, de elparlagosodott.

ONAD¹⁶⁴

Pastor Vincentius Piskoti

Búza, árpa, zab, méh, bárány, mikor volt, amiből tized járt a Prédikátornak, fizeték a tizedet. A malomból sabbathale. Minden ágytól három-három pénz. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Minden ágytól ismét 50 dénár. Petri út felén a Korhi határ mellett egy rét.

A vitézlő rend fizetése: Elein négy-négy pénz minden lótól minden hónapban. Mostan ökegyelmek jobbítottak. Öt-öt pénzt minden hónapban minden lótól. Aki nek búza, tavasz vetése agyon, a dézsmát megadják. Gyalog közlegény minden hónapban négy-négy pénzt. Tizedes öt-öt, gyalog hadnagyok 16 dénárt.

Reditus Scholae

Az vitézlő rend minden lótól, minden hóra egy-egy pénz mind hadnagytól, tizedestől s közlegénytől. A község minden ágytól huszonöt-huszonöt pénzt. A halott pénz 12 dénár. A Pásztornál asztala.

KEZNETEN¹⁶⁵

Pastor Stephanus Kis Thalliai

Minden ágytól egy-egy szapu búza, ötven-ötven pénz. Mind a két mezőben egy-egy szél föld, ha akarja élni, élje, ha nem, hát aki beveti, dézsmájában nyolcadot belőle. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár, külföldi 40 dénár. Halott temetéstől 12 dénár (*1 forint*).

Rét egy vagyon, hat emberes kaszáló. Özvegyasszony 3 sing vászonnal tartozik. Mikor Mester vagyon, minden ágytól tíz-tíz pénz, fél-fél szapu búzát minden ágytól. Két köbölre való szántás.

¹⁶⁴ Ónod, Borsod vm. A szöveg lejegyzésének ideje 1598.

¹⁶⁵ Kesznyéten, Zemplén vm. A szöveg lejegyzésének ideje 1598. Ezt a szöveget 1619-ben kiegészítették.

Fával minden ágytól tartoznak úgy, hogy két marhás hozzon, ha pedig két ágytól akarnak hozni, úgy marhát kell befogni. Bodo László bíróságában, esküdt társa Tornai Ambrus.

Filialis Kis Czeecz¹⁶⁶

Kis Czechiek a Prédikátornak tartoznak adni vagy 25 dénárt, vagy pedig egy szapu búzát minden ágytól, s egy-egy szekér fával tartoznak. Halottól 12 dénár, fele a Mesteré. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. A Mesternek fél-fél szapu búzával tartoznak minden ágytól. Fát hozni két ágytól tartoznak egy szekérrel. Czizar Benedek bíróságban és Pap Márton esküdt társa.

*

1619

Mivelhogy a Keszneteni Pap tava felől semmi bizonyos alkuvás ennek előtte nem lehetett a Prédikátor és falubeliek között, ANNO 1619. sokat fárasztván magunkat, ebben ilyen alkuvásra vittük. Valamikor a víznek nyúlása, áradása leszen, úgy hogy a tóra kimegy a víz, sem a falubelieknek a külső fokon nem szabad leszen sem vezet,¹⁶⁷ sem varsát nem szabad csinálni [!], sem semmiképpen a halnak útját elfogni. A tóból a Prédikátornak is a belső fokon sem vezet, sem varsát nem szabad csinálni. Ha pedig a víz szállani kezd és a tóból kitérne, akkoron a Prédikátor szabadosan a belső fokon csinálhat mind vezet, mind varsát. Azonképpen a külső fokon a falubelieknek mind vezet, mind varsát szabad csinálni. Visitatores Petrus Gönci, Michael Nolanus, Martinus Gyengyesi. Pastore eius loci Stephano Lizkai.¹⁶⁸

TARJAN¹⁶⁹

Bizonyos summa 40 forint. Régen így volt: Minden ágytól egy-egy szapu búza, egy halastó, Pap tava. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Egy-egy boglya széna.

KÓMEJ¹⁷⁰

Pastor Albertus Szepesi

Mikor köztük lakott a Prédikátor, minden ágytól fél köböl búzát, fél köböl tavaszt adtak. Garaspénz minden ágytól öt pénz. Harmada a Mesteré volt. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketésől 12 dénár. Egy darab erdő, Pap erdeje. Gyümölcsöskert a templom mellett. Mind a két Keómej egyeztek ebben.

BŐLCZ¹⁷¹

¹⁶⁶ Kiscsécs, Zemplén vm.

¹⁶⁷ Vejszét; a vejsze rekesztőhalászati eszköz.

¹⁶⁸ Egyházlátogatók: Gönci Péter, Nolanus Mihály, Gyöngyösi Márton. Annak a helynek a lelkésze, Lizkai István idejében.

¹⁶⁹ Tiszatarján, Borsod vm. A szöveget 1598-ban vagy 1599-ben jegyezték le.

¹⁷⁰ Alsókemely, Felsőkemely → Alsózsolca 1907*. A feljegyzés 1608 táján készült.

Pastor Thomas Kövesdi

Minden ágytól egy-egy köböl búza. Minden háztól garaspénzben négy-négy pénz. A vetésből az örökös jobbágy tartozik kilenceddel. A Czege szegi pusztá föld fölől az urat meg kell találni. Kettő a malom, négy kévéről sabbathalet adnak. A két kévét elfogták, melyért az urat meg kell találni. Egy rét vagy az úr rétje szélben, Pap rétje. Egy erdő, kit a malomra foglaltanak. Egy fok. Egy gyümölcskert. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől lakos 12 dénár, idegentől 40 dénár. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. Temetéstől 12 dénár.

Reditus Templi

Templomhoz egy rét, mely talán erdővé változik. A futott néppel amint alkudhatik, azzal elégedjék. Ex decimis octava jár.

Reditus Scholae

Minden háztól fél-fél köböl búza, két-két pénz. A gyermekek instructioja: Első esztendőben 25 dénár. Második esztendőben ötvent vehet.

Reditus Ecclesiae Berszegiensis filialis¹⁷²

Minden külön kenyeresztől fél-fél köböl búza. Minden ágytól tíz-tíz pénz. Özvegyasszony másfél sing vászonnal tartozik. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár. A malomból sabbathale. Szántóföldek vannak minden járásban, melyet a falu tartozik megszántani. Ha valaha köztük laknék, egész köböllel tartoznának. Ex decimis octava jár. A szántásért a Prédikátor tartozik ételt adni.

LUCZ¹⁷³

Confitentes Nagy István főbíró, Szarka János

Minden ágytól egy-egy kalongya búza harminc kévéjével. Az özvegyek három-három sing vászonnal tartoznak. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz, mind Alsó, Felső Luczon. Egy-egy rét, egy-egy szél föld vetés alá. Ha élhetne, élte, ha penig más vetette be, ötödöt adott belőle. A tilalmas morotvából esztendőnként egyszer járt egy forint ára hal. Egy halastó, Pap tava. Zsellér, aki búzát nem adhattott, huszonöt pénzt adott. A császáreből octava járt.

Reditus Scholae

Mikor Mestert tartottak, minden ágytól öt-öt pénz járt neki szolgálatjára. Minden ágytól egy-egy szapu búza. Őszi, tavaszi egy-egy hold vetéssel.

¹⁷¹ Belsőbölcs, Külsőbölcs → Böcs (1950), Borsod vm. Kövesdi Tamás 1608-ban bizonyosan itt volt (esetleg már korábban is), ekkor vagy ez előtt készült a feljegyzés.

¹⁷² Berzék, Zemplén vm.

¹⁷³ Tiszalúc, Zemplén vm. A szöveget 1600 táján jegyezték le.

Harkany Luczhoz való megye. Azért a Prédikátorral alkudjanak a bér felől és a szolgálat felől.

Ez megjegyeztetett proventen kívül jószágosint, ideiglen, Mátyás uramnak segítségére, szaporították a Luci uraim egész megyéről öt-öt pénzzel, két-két köből árpavetéssel és hat szekér fával jövedelmét.

HERNAD NEMETI¹⁷⁴

Pastor Demetrius Maklari

Minden ágytól egy-egy köből búza, egy-egy köből tavasz vagy köles, vagy zab, vagy árpa lészen. Minden ágytól hat-hat pénz. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. Aki csépével él, egy köből búzával, tizenhat pénzzel tartozik. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Egy rét, Pap rétje a kis híd előtt, a víz két-felé szakasztotta.

Szántóföldek mind a három nyomásra. Délig tartoznak szántani mind búzának s mind tavasznak. Ugarlaskor s vetéskor is. Szántó ebédre kenyérral tartozik a szántóknak. A szántásért a Prédikátor tartozik ebédrel s egy forintra borral. Egy erdő, Pap erdeje az úré mellett, a Barsonios parton. A malomból sabbathale jár. Ex decimis octava jár.

Reditus Scholae

A Mesternek a szántásnak harmada jár. A sabbathaleből a malomból harmada jár. Szabad megalkudni az ő része felől a Prédikátorral. A garasnak is harmada, ő maga tartozik mind kiszedni. Minden ágytól egy-egy szapu búza.

Fatentes: Thomas Apostol, Gregorius Vakaro, Benedictus Botos, Caspar Vadaz.

GEZTELI¹⁷⁵

Pastor Osvaldus Miskolczi

Filialis Kak¹⁷⁶

Minden ekés ember egy-egy délig való szántással tartozik. Mikor szántani mentek, tartozott a Prédikátor déli ebédre kenyérral, túróval, amint lehetett. Mikor hazajöttek szántásról délben, ismét tartozott étellel s borral képessége szerint. Minden szántó ember minden ágytól egy-egy kalongya búzát, tavaszt egy köblöt. A jövevények esztendeig nem tartoznak, esztendő múlva tartoznak, mint a lakosok. Aki penig csépével keresi, egy köből búzával és tavasszal tartozik. Minden ágytól öt-öt pénz. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik.

Szántó föld annyi jár, amennyit kíván és amennyivel megelégedik. Rétet annyit adnak, amennyit egy helyes embernek. Ex decimis octava jár. A lakos kenyeres ember mind búzából, tavaszból tizeddel tartozik. Az úr majorságából tíz kalongya búza jár. A malomból sabbathale járt. Ezért meg kell Keri Jánost találni.

¹⁷⁴ Hernádnémeti, Zemplén vm. A szöveget 1598-ban jegyezték le.

¹⁷⁵ Gesztely, Zemplén vm. A szöveget 1600 táján jegyezték le.

¹⁷⁶ Hernádkak, Zemplén vm.

Reditus Scholae

Minden ágytól fél-fél köből búza jár, a garasnak harmada, az ekének is harmada.

Rreditus filialis Kak

Mikor köztük lakott a Prédikátor, egy köből búza s fél köből tavasz járt. Mikor máshonnan járt oda is, ugyanazt adták a romlás előtt. A nemes ember is annyit adott. A megromlott állapotban, amint a Prédikátorral megalkudhattak. Garaspénz öt pénz, az a Mesteré. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Szántó föld, rét, erdő volt, de a nemesek foglalták el, még mostan is Pap néven nevezik, Pap földje, Pap rétje, Pap erdeje, Pap tava.

FELSŐ SOLCZA¹⁷⁷

Pastor Paulus Sirokali

Minden külön kenyeres házas ember egy-egy kalongyával tartozott. Az, kinek vetése nem volt, hanem csépével, sarlóval kerste, egy köből búzát adott, szikszait. Az özvegyasszony három sing vászonnal tartozott. Minden külön kenyeres garaspénzben tartozott öt pénzzel. Egy-egy szekér fával tartoznak. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Hirdető pénz 3 dénár. Temetéstől 12 dénár. Pap földje annyi, mennyi egy helyes embernek. Egyház földje is vagyontizenkét köbölre való, melyet most a falu bír az úr engedelméből. A császáreből octava. Mester földje vagyontizenkét köbölre való, melynek ötöde jár a Prédikátornak.

Filialis Arnoth¹⁷⁸

Aki ő maga ekéjével szánt, egy kereszt búzát ad. Akinek két ökre vagyontizenkét köbölre való, melyet most a falu bír az úr engedelméből. A császáreből octava. Mester földje vagyontizenkét köbölre való, melynek ötöde jár a Prédikátornak.

Reditus Rectoris

Minden külön kenyeres fél-fél szapu búzát és harmad fél-fél pénzt. *Annak utána megöregbedett és egy-egy szapu búzát adnak. ANNO 1619.*

UY FALU¹⁷⁹

Pastor Johannes Vadazi

Minden ekés ember egy kalongya búzát adott a fél ekés is szintén annyit adott. A szellér fél köblöt. Minden nyomásra földek vannak, azokat háromszor megszánt-

¹⁷⁷ Felsősolca, Borsod vm. A szöveget 1600 táján jegyezték le. A tanító jövedelmét 1619-ben rögzítették írásban.

¹⁷⁸ Arnót, Borsod vm.

¹⁷⁹ Szikszóújfalú → Szikszó, Abaúj vm.

ják, a Prédikátor búzájával bevetik. Vagyon egy szőlő, melyet a falubeliek megnyitnak, megmetszik. Kétszer megkapálják, a harmadik kapája a Prédikátoré, a befedése is a falué. Egy rét a Zigeti határban, úgymint húsz ember kaszáló. Egy erdő, Pap erdeje. Borból, búzából, bárányból, méhből octava. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. A só jövedelemnek két része az egyházhoz volt, a harmad része a falué volt, melyet az úr az ispánnak adott, melyért urat kell keresnie. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. *Halottól, ha prédikál 1 forint, ha csak énekel 12 dénár.*

Reditus Scholae

Minden szántó ember fél-fél köből búzával, a zsellér egy szapuval tartozott. Asztala a Prédikátornál volt.

Reditus filialis Ongha¹⁸⁰

Az ki ő maga ekéjével szánt, fél köből búzát ad, aki cimborával egy-egy szaput. Aki csépével keresi is, egy szaput. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár. Decimából octava. Malomból sabbathale régenten, mikor Prédikátor lakott. Vagyon Pap rétje, földje Also Solcza felé, alól a Ravasz útnak. A nemesek is akképpen fizettek, mint a község.

CZIONALOS¹⁸¹

Pastor Ambrosius Letenei Filialis Hoporthy¹⁸²

Minden házas ember egy-egy köből búzát vagy kalongyát, egy-egy köből tavaszt, melynek negyed része a Mestert illeti, mikor Mester vagyon, azaz egy szapu búza és egy szapu tavasz. Egy rét, Pap rétének hívják, az Uy falusi határban. Szántóföldet annyit adnak, amennyivel megelégszik. Ex decimis octava. A malomból sabbathale egy nap, egy éjjel. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz.

Reditus filialis Hoporth

Minden házas ember egy-egy kalongya búzát és egy köből tavaszt, avagy ha azt nem adhat, egy kereszt búzát ad. Egy délig szántás reggeltől fogva, aki mint magának szánt. Decimából octava. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. A zsellérek annyit fizetnek, mint akinek ekéje vagyon. A Mesternek szintén akképpen való fizetése vagyon, mint Czanalost a garas kívül, mely nincs Hoporthon. A patrónusoktól egy-egy kalongya búza és tavasz, mint a köznéptől.

Praestantissimus et vere pius vir Dominus Joannes Czipes Praefectus Generosi ac E. D. Marci Horvath in possessione Czanalosiensi ad petitionem Visitorum

¹⁸⁰ Onga, Abaúj vm.

¹⁸¹ Csanáros → Ócsanáros → Újcsanáros, Zemplén vm. A szöveget 1603-ban jegyezték le.

¹⁸² Hoporthy → Sóstófalva 1907*, Zemplén vm.

Andreae Ungvari, Pauli Letenei, Georgii Szikzai, Pauli Beregszazi, Ambrosii Letenei et Joannis Vadazi, praesertim vero ex gratitudine erga Deum donavit Calicem argenteum, auro et lapide in fundo ornatum in perpetuum usum Ecclesiae. Praesentibus Judice primario Czanalosiensi Stephano Laki, Civibusque juratis Paulo Hozman, Stephano Czipes, Petro Keri. Actum Czanalosiini 13. Febr. ANNO Salutis 1603.¹⁸³

AZALO¹⁸⁴

Pastor Georgius Szikzai

Vannak a Prédikátorsághoz szőlők. Egyik Szent János szőlő a Magyar hegyen. Másik kútnál való szőlő a Szikzai határban. Harmadik Bator szőlő, másnéven Szederies szőlő. A szőlőket ő magok műveltették a Prédikátorok. Mikor a szőlők nem termettek, a jövedelemben is mikor fogyatkozás volt. Valamelyik szőlőnek, amint felvállalták, amelyeket a Prédikátor kívánta, minden művét megművelték egy esztendőben. A malomból sabbathale.

Szántóföldek mind a három nyomásra vannak. Egyik nyomásra, a szőlő torokra, két kötel. A Szikzai határban, a szőlő alatt, a kút mellett. A harmadik az Úr hegy alatt. Második nyomásban a Kazmarki határban, a Kenderesben, a második föld a Kenderes orrában az út mellett. Harmadik a Kavas szőlő útjának alatta. Harmadik nyomás két hold föld a malom szeg előtt. Az Ér mögött, ott is két hold föld. A malomnak felül, innét a Barsonioson, a sebes ér járóban.

Rétek. Egyik Kerek rét a Morotva mellett. A másik két kötel a Barsoniostól fogva a Hernadig. Erdő a Karin oldalon. Kert, gyümölcsös, ellenben a Barsonioson. A malom előtt vagon nyárjas, füzes szeg.

Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Ex decimis octava jár.

Reditus Templi

Kalandos szőlő oltárhoz való volt. Kút felett való szőlő a Prédikátoré mellett, mindenestől fogva odavaló volt.

Reditus Scholae

Valakinek, mind itt lakosnak, mind vidékinek szőlője vagon az itt való hegyen, tartozik egy köből borral. Minden szántó ember búza dézsmakor penna kévével tartozik, egy kévével. A Prédikátornál asztala. A gyermekek instructiojából, amint megalkudhat a gyermekek atyjával. A Mester notariaért mikor szolgál adószedésben, étel, ital jár a bírótól, vagy akit az adószedésre rendelnek.

¹⁸³ A kiváló és igazán kegyes férfiú, Csipes János úr, nemzeti Horváth Márk tisztartója Csanálos faluban, Ungvári András, Letenyi Pál, Szikszai György, Beregszászi Pál, Letenyi Ambrus és Vadász János egyházlátogatók kérésére, de főképpen Isten iránti hálából ajándékozott egy arannyal és az alján kővel ékesített ezüst kelyhet az egyház örökös használatára. Laki István csanálói főbíró és Hozman Pál, Csipes István, Kéri Péter esküdt polgárok jelenlétében. Véghez vitették Csanáloson, február 13-án, a megváltás 1603. évében.

¹⁸⁴ Aszaló, Borsod vm.

Pietate in Deum et ipsius Ecclesiam Praestantissimus Dominus Stephanus Kormos Judex primarius oppidi Azalo, pro pia in Deum et Ecclesiam propensione donavit poculum argenteum, in communione Ecclesiae usum, coram visitatoribus Andrea Ungvari, Paulo Letenei, Georgio Szikzai, Paulo Beregszazi et Civibus eiusdem oppidi, Paulo Kis, Stephano Barlabas, Alberto Literato. Actum Azaloviae 13. Febr. ANNO 1603.¹⁸⁵

Vagyon ezen kívül más pohár is, ezüst, csak fehér. Vagyon két abrosz, egy keszkenő. Vagyon ezek felett egy öreg kanna és egy ezüst tányér, melyet dedikált az Úr asztalához Katona Vasszeg György.

Reditus Ecclesiae Szigetiensis filialis¹⁸⁶

Minden házas ember egy-egy köből búzát adott, mikor ott lakott a Prédikátor. *Zsellér fél köblöt.*

Szántóföldek voltak mind három nyomás alá. Háromszor megszántották, ki-ki úgy szántott, mint magának. Azt a Prédikátor búzájával bevetették. *A Szigetiek tartoznak bekeríteni.* Egyik föld az Uy falusi határban, másik a Szigeti határban. Harmadik Seregély fürdő. Nyirő Balázsnak, Maruska Andrásnak a kis Szent keresztnek felét adták.

Egy rét vagyon, kilenc rend a Szikzai határban. Szőlők hozzá. Egyik Nagy Szent kereszt, másik Kis Szent kereszt. Az urak az egyháztól elfoglalták. Egy részét az urak pénzen eladták jobbágyoknak, kinek az árát még meg nem adták.

Malomból sabbathale pénteken a Szigeti Prédikátornak járt, mikor helyben lakott. Hétfőn pedig a Szikzai Prédikátornak járt. *ANNO 1636. Minthogy ab antiquo a malomból a sabbathale a Szikzai Pásztornak járt a Mester asztalárét, ahhoz a Szigeti Pásztor semmi közit ne avassa, és sem maga sem mások által ne solicitálja, sőt ha ultro offeralnak is neki, ne acceptálja,¹⁸⁷ mert úgy a Szikzai Pásztornak meg nem adnák. Sub poena perpetua depositionis.¹⁸⁸*

Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. A decimából quarta. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik.

*

Deliberatum ANNO 1636.¹⁸⁹ Amikor a Szigetiek Prédikátort nem tarthatnak, más eklézsiához ne filiáltathassák, hanem a Szikszaihoz legyenek kötelesek, és a Mesternek is megadják a köből bort.

ANNO 1639. Seniore Caspare Gelei.¹⁹⁰ Egy köből árpának s egy köből zabnak tartoznak szántani s vetni, beboronálni, a Prédikátor magvával. Valamig a szőlőket meg nem szerzik, minden ember egy-egy köből bort ad, mind itt való, mind vidéki. Kinek szőlője nincsen, 25 dénárt. Minden fejő juhász egy sajttal tartozik.

¹⁸⁵ Isten és az ő egyháza iránti hűségéből a kiváló Kormos István úr, Aszaló mezőváros főbírája, Istenhez és az egyházhoz való kegyes hajlandóságából ajándékozott egy ezüst poharat az egyházi úrvacsora használatára, Ungvári András, Letenyei Pál, Szikzai György, Beregszászi Pál egyházlátogatók és Kis Pál, Barlabás István, Literatus Albert ugyanazon mezővárosnak polgárai előtt. Aszalón, 1603. február 13-án.

¹⁸⁶ Sziget, Abauj vm. Ma már nem létező helység, Szikszó és Aszaló között feküdt.

¹⁸⁷ ne szorgalmazza, sőt, ha szabad elhatározásból felajánlanák is neki, ne fogadja el

¹⁸⁸ A hivataltól való örökös megfosztás büntetésével.

¹⁸⁹ Határozat 1636-ban.

¹⁹⁰ Geleji Gáspár Esperes által, 1639-ben.

A malomban vám nélkül szabad őrleni. Halottnál prédikálástól 1 forint. (Énekléstől 12 dénár.)

SZIKSZO¹⁹¹

Pastor Paulus Letenei

Ispotályhoz szőlő volt a Nyúl málon, Ispotály szőlő neve. Prini György őnagysága elfoglalta. A Prédikátorsághoz szőlők vannak. Egyik Komlos, másik Nyúl mál, harmadik Teölgy fás, negyedik Kis Erdő. Ötödik Bodogh Anya. A decimából octava. Esketéstől 12 dénár. Két rét vagyon. Egyik a Tekerület, Dobza előtt. Másik Szent Miklos rétje. Halastó Sassas Pap tava. Szántóföldek minden nyomásra. Egyik nyomásra a Vadazi határban, másik a Szigeti határban. Negyedik a kis rétben. Ötödik az Azalai határban. Hatodik a Felső kútnál. Hetedik, Szent Miklós földje, két fél kötel. Nyolcadik a Szigeti szőlő szegben, az alsó tó felett. Kilencedik az ország útja mellett, Feczke farka föld, alias Szegelet föld. A szőlők műveltetése a Prédikátor gondja, de látván a fogyatkozást ökegyelmek a Szikszai uramék, jóakaratajokból művelték a szőlőket. Törvény szerint pedig minden esztendőben negyven embert adtak a szőlők homlítására. Hirdető pénz 3 dénár. A Szigeti malomból sabbathale hétfői nap. Két mézárszék, a Prédikátor építette, akinek akarta, árendálta fél mázsa faggyúban, esztendei egy egész mázsát a kettőtől. Az egyiket elfoglalták.

Az esküvő személyek szerdán a prédikáció, avagy könyörgés után jelen legyenek.

Reditus Sacellani¹⁹²

Három szőlő. Egyik Also Kis Erdő. Másik Frank. Harmadik Peer. Minden ágytól két-két pénz. Az quartából két bor, két löre, tizenkét köből búza, a Prédikátortól 12 forint. Egy mézárszék, kinek árendája esztendeig egy fél mázsa faggyú.

ANNO 1639. die 28 Apr. in Synodo Szikszoviae celebrata deliberatum est,¹⁹³ hogy az quartából való jövedelme a Káplánnak, ha kitelik jó, ha ki nem telik máshonnét nem tartozik megadni a Főpap.

Reditus Scholae

Vagyon egy szőlő a Magyar hegyen. Egy-egy köből bort, valaki dézsmál, mind nemes, mind nemtelen. Két-két pénz minden házas embertől. A Prédikátornál asztala. Gyermekektől: Abécés, colligálóktól 13 dénár. Ha olvassa 25 dénár. Declinista 50 dénár. Aki feljebb proficial, 1 forint. Az extraneusoktól, akivel mint megalkudhat. Vagyon egy szántóföld Czapfuros útja mellett, negyedrészt föld. Aki bevetette, ötödöt vett belőle. Halott pénz 8 dénár a deákoké.

Minden egész mérésben a Szigeti malomból két köből búzát adtak, fél mérésben egy köblöt. Minden tehénből primi, három-három darab húst adtak. Kántort a Mester tartott, ahhoz egy szőlő vagyon, kinek neve Karasz szőlő. A böjti napokon, míg kitelt, minden háztól egy tál éték, ami lehetett, elkerülvén a deákok.

¹⁹¹ Szikszó, Abaúj vm. A szöveget 1603-ban jegyezték le, a betoldások 1639-ben és 1646-ban kerültek az alapszövegbe.

¹⁹² Káplán [segédpap] jövedelme.

¹⁹³ Az 1639. április 28-án Szikszón tartott zsinatban elhatározottat.

Az Úr vacsorájához nem a Prédikátor adott bort, hanem aki kocsmát árult, egy-egy meszely borral tartozik. Az offertorium szabados legyen. Aki akar adni, adjon, aki nem, nem adós vele.

Harangozónak fél köből bor. Mikor nincsen a bor, öt-öt pénz. A keresztelő komapénz a harangozóé a bábával egyetemben. Halottnak való harangozástól 8 dénár. De minthogy mostan nagy a harang és nehezen vonó, 16 dénár.

Confirmantes ANNO 1606. ultima Febr. Joannes Konya Maior, Benedictus Szabo Grandius, Stephanos Lanionis Literatus, Gregorius Literatus de Thornia Judex primarius, Andreas Baba.¹⁹⁴

*

ANNO 1646

Janosi Bálint uramat, a szent eklézsiának akkori esperestjét mikor főprédikátorságra hívtuk volna, őkegyelme difficultálván,¹⁹⁵ hogy a régi usus szerint a komapénz a bábának járna, közönséges gyűlésünkben, őkegyelme senior uram és Miskolczi János uram akkori Káplánunk jelenlétekben, Czillag István és Konc Gergely bíróságában így deliberáltunk. Hogy ennekutána a harangozó tartozzék mindenkoron keresztelő vizet vinni, amely szolgálatjáért a komapénzből járjon neki minden gyermektől egy-egy poltura. A bába a komapénzt diligenter exigálja¹⁹⁶ és az asztalra a Prédikátor eleiben tegye. A Prédikátor egyenlően dividálja,¹⁹⁷ felét adja a bábának, felét ugyan felvegye, vagy sok, vagy kevés. A bába tartozzék a Prédikátornak azelőtt való nap a gyermekek keresztelését hírré adni. 23. Februarii, ANNO ut supra.¹⁹⁸

ALSO VADAZ¹⁹⁹

Pastor Paulus Berexasi

Minden szántó ember egy-egy kalongya búzát ad. Aki csépével keresi, egy köblöt. Minden nyomásra két hold föld jár a bírósághoz, annak a tizede a Prédikátornak jár. Vannak szántóföldek minden nyomásra. Egyik a Szixai határban, két kis kötel, másik a Nagy kötelben. Mezeő Pál és (*Nagy Santa Lukács*) bír(nak) a Pete árka mellett egy földet (*kit már háromra szakasztottak*), melynek a tizede a Prédikátornak jár. A Verő oldalon két (*három*) hold egymás mellett, az által megy a völgyön a pincék felé (*a völgyig, mert az által ment részért adták a harmadik holdat, mert azelőtt csak kettő volt*). Harmadik (*negyedik*) is a Verő olalon, oda ki a kútfont felül. A Kenderföldben egy kicsiny, egy szapura való. Harmadik nyomásban egy Fűz kert, avagy görbe szántóföld. A Péntek kőn is egy hold, ha élheti, élje a Prédikátor, ha másnak adja szántani, ötöd jár belőle.

¹⁹⁴ Bizonyágtevők 1606. február utolsó napján: Konya Major János, Nagy Szabó Benedek, Literatus Láni István, Tornai Literatus Gergely főbíró, Baba András.

¹⁹⁵ nehezményezte

¹⁹⁶ gondosan kérje el

¹⁹⁷ ossza el

¹⁹⁸ Február 23-án, a fent írt évben.

¹⁹⁹ Alsóvadász, Abauj vm. A szöveget 1600 és 1606 között, Beregszászi Pál prédikátorságában jegyezték le, a legvalószínűbb időpont 1606. A betoldások ideje 1639, 1643.

Rétek vannak: A falu közt kettő, két kötel rét. Harmadik Kerek rét a Patak mentében. Egy szőlő vagyon az Első hegyen, melynek minden műve a falué. Egy erdő vagyon, Pap erdeje. Azon kívül adnak minden esztendőben szakasztva egy nyilast jóakaratajokból.

Kereszteléstől tyúk, kenyér. Esketéstől 12 dénár. Ex decimis octava. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik.

Reditus Templi

Vagyon egy szőlő az Elő hegyen. Szántóföldek is vannak, melyeknek dézsmája egyházfiú kezéhez jár. *Kilenced dézsmája ANNO 1643. Az Aedilis hire nélkül senki be ne hozza róla.* A Szaskason egy másik, akinczesen, melyet Czulyak Máté bír. Ugyanott kit a Fwlkeők bírnak. Ugyanott a Szaskason (*a Vesszős alján*), melyet felnőtt a tövis. *A Nagy völgyi szőlő az út mellett, a Saskasra megy 16 köből. Kinczesben 6 köből, Fülkokeban 4 köből. Gergba tető, Mező Andras bírja.*

Filialis Janosd²⁰⁰

Minden szántó ember egy-egy kalongya búzát ad. Zsellér, aki csépével keresi, 1 köblöt. Özvegyasszony 3 sing vászonnal tartozik. Kereszteléstől tyúk, kenyér. Esketéstől 12 dénár. Vannak szántóföldek minden nyomásra. A Vadazi határban két hold föld. Ugyanezen nyomásban a Janosdi szőlő alatt négy rövid hold föld. A Gerendan, ott is két hold föld. Harmadik nyomásban a Pagyiban két hold egymás mellett a határban. Ex decimis octava. A Mesternek fél-fél köből rozs avagy búza, aki mit adhat.

Mindenben egyenlő a fizetés az Also Vadasziakkal. Szántóföldek: A Padi oldalon, Vadaszi határ mellett két kötel föld. Janosdi hegy alatt, a Vadaszi határ mellett, a gyepűtől fogva, a patakig jövén alá két kötel föld. Ugyanezen nyomásban a Janosdi szőlőhegyek felső szege alatt két hold föld, a gyepűtől a nagy útig menvén. Harmadik nyomásban Gerendában vagyon két hold föld egymás mellett a Czoka Torokban, kiknek hossza a nagy úttól fogva a Bánya völgyéig megy. A Vadaszi szőlőt együtt művelik a Vadasziakkal.

Reditus Scholae

Minden szántó embertől fél köből búzát, aki csépével keresi, az is fél köblöt. Minden valaki dézsmál, és egy bora marad a dézsmától, köből bort adott tizenkét iccájével. Akinek félnek fele marad, fél köböllel tartozik. Akinek kevesebb, kevesebbet adott. Fát eleget adtak.

Nova conventio facta Rect. Emerico Pataki hoc modo:²⁰¹ Valakinek dézsmától tíz köből marad, egy köblöt ad. Tizen alól, amennyi köből marad, annyi icce bort ad. Nova Visitatio ANNO 1639. Fatentes Kis Santa Lukács főbíró 2. Kazdag Mihály 3. Mező Imre. 4. N. Santa Lukács.

²⁰⁰ Jánosd → Alsóvadász (1905), Abaúj vm.

²⁰¹ Pataki Imre tanító idejében ez az új megállapodás jött létre.

SELJEB²⁰²

Pastor Johannes Veresmarti

Minden egész ekés képét ad, manipulos 72. Fél ekés, fél képét, manipulos 36. Ha hárman cimborálnak össze, hárman adnak egy képét. Zsellérek, akik házasok, egy-egy köből búzát adnak, (*avagy húsz kévét*). Nőtlen legények, örökségesek, fél-fél köből búzát adnak. Egy darab rét a Kapun kívül. Minden nyomásra két annyi föld vagyon, mint egy helyes embernek. A nyomás három. Ha maga szántja, övé a haszon, ha másnak adja bevetni, tehát ötödöt vehet. Vagyon egy parlag szőlő (*az Simán*). Jóakarajokból erdőt is szakasztanak. Kereszteléstől tyúk, kenyér. A komapénz Mesteré. A decimából octava jár. Özvegyasszony 3 sing vásznat.

Reditus Scholae

Minden házas ember fél-fél köből búzát ad. Nőtlen örökséges legény egy szaput. Gyermekek tanítástól, kivel mint alkudhat. *Két-két icce bor mindentől, akinek szőlője vagyon.*

Nestha filialis²⁰³

Minden szántó ember adott manipuli 60 búzát. A zsellér egy köblöt ad. Cimborás adott manipulos 30. Minden harmad vasárnap reggel tartozzék kimenni a Prédikátor, azonképpen minden harmad kedden. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Özvegyasszony 3 sing vászonnal.

Az Mesternek minden házas ember fél köből búzával tartozik. A schola körül való építéssel tartoznak.

Szolnok függő filialis²⁰⁴

Minden egész ekés ember három szapu búzát ad. Ha pedig hétköznap egyszer-ször felmegy prédikálni, egy-egy köböllel tartoznak. Cimborás fél-fél köblöt. Zsellér egy szaput. Özvegyasszony 3 sing vásznat. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Decimából octava.

FELSŐ VADAZ²⁰⁵

Pastor Samuel Athenai

Minden egészhelyes ember adott 60 kéve búzát, félhelyes manipulos 30. *Ha arra elégséges, hogy csak egy nap szánt is magának, tartozik a három kereszt búzával.* Most minden ember félhelyen vagyon (mert a földeket az uraknak foglalták).

²⁰² Selyeb, Abaúj vm. Veresmarti János 1604 és 1618 között volt selyebi prédikátor, az egyházlátogatás valószínű ideje 1606. A betoldások a 17. század közepén kerültek a szövegbe.

²⁰³ Nyésta, Abaúj vm.

²⁰⁴ Abaújszolnok, Abaúj vm.

²⁰⁵ Felsővadász, Abaúj vm. Athenai Sámuel 1602-1603-ban bizonyosan itt volt prédikátor, lehetséges, hogy egészen 1606-ig. Ebben az időben jegyezték le a szöveget, a betoldásokat pedig 1639-ben.

Zsellér egy köblöt adott, vagy egy keresztet. Most immár az is félannyit. Özvegy-asszony 3 sing vásznat. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esktéstől 12 dénár. Decimából octava. Az urak majorságából tized járt. *A decimáért a négy udvarból negyven köből búza. Az udvarokban valaki nem convintios szolgál, egy-egy köből búzát ad. Ha szőlője vagyon egy köből bort is, ha fele szőlőt mivel is.* Bordézmakor a közkádról egy hordó bort adtak. Ezen kívül jóakaratajokból voltak segítséggel.

Minden nyomásra egész kötel föld. Nyolc kötel a Nagy völgyön. A másik nyomáson, Bodon, nyolc kötel föld. A harmadikon a nagy út feletti szerben, Kupa felé, nyolc kötel. Egy darab rét, Pap rétje. A földeket, ha a Prédikátor akarta vetni, vetette, mint sajátját, ha pedig nem volt elégséges hozzá, a község vetette, de az quintát igazán kiadta. Aki pedig megganajozta, háromszor szabad volt bevetni. Minden ember, akinek szőlője vagyon, adott egy-egy köből bort, mikor termés volt. Mikor pedig igen szűkös lett, ki öt iccét, ki amint adhatott. *Vidékiek öt-öt iccét adnak.*

A Mesternek (*minden külön kenyres*) fél köből búzát, fél köből bort adtanak. Néha ki öt iccét, ki négyet, akitől mint lehetett, egy szapu búzát is adtak. *Temetéstől torban lakás.*

Az Úr asztalához Rakoczi Lajos őnagysága adott volt egy ezüst pohárt. Tot Bálint egy ón kannát. Veresmati Pál uram egy ón tányért. Onodi András uram adott egy abroszt.

Kupa filialis²⁰⁶

Minden ekés ember egy-egy köből búzát adott. Cimborás fél köblöt. Zsellér köblöt. A Mesternek egy-egy szapu búzát. Mikor helyben laknék egy szél föld, mindszent földje. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Kereszteléstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár.

De Novo. Mostan vagy sokan vannak, vagy kevesen, somma szerint adnak 16 köblöt.

*

ANNO 1639. Pastor Joannes Szikszai. Fatentes Petrus Tot Balas Judex, Martinus Kis Janos, Gregorius Haidu. Visitatores Senior Caspar Gelei, Balthasar Egri, Michael Kövesdi, Ladislaus Diosadi.

LAK²⁰⁷

Minden egész ekés adott egy-egy kalongyát. Néha köblöt is adtak. Cimborás fél köblöt, avagy fél kalongyát. Zsellér, aki csépével keresi, egy szaput. Adtak egy-egy köből bort is (*ha csak egy köből lett is*). Ha ki pedig meg nem adhatta, hogy bora nem volt, pénzt adott, (*az mint a bornak köbli jár szüretkor. Ha vidéki hegyen szőlője, fél köblöt*). Szántóföldek vannak két nyomásra. Egyik nyomásra három, egyikre kettő. *Vadaz[?] felé három föld: kettei a Pap erdeje alatt. Harmadik a Horgas[?] kötelben. Második nyomásra a Peter völgyén az Ó egyház alatt, egy másik a falu előtt. Harmadik a Miko Gergely kapujában. Harmadik nyomásra a Hegimegi oldalban egy az útig[?] alá.* Rét vagyon a Rob völgy torkában, Pap

²⁰⁶ Kupa, Abaúj vm.

²⁰⁷ Lak, Borsod vm. Valószínűleg 1601-ben volt az egyházlátogatás, majd 1639-ben az újabb.

rét. *A rétet a zsellérek megkaszálják, a marhások feltakarják, behordják a négy falubeliék.* Özvegyasszony 3 sing vászonnal tartozik. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. A decimából octava. *Menyasszonytól keszkenő. A lányok a tanításért egy nap mívelnek.*

*Hegimegh, Tomor, Damak: Idem est Reditus omnibus.*²⁰⁸ A Mesternek egy-egy szapu búzát adnak.

*

ANNO 1639. 15. Februarii. Visitatores Caspar Gelei Senior, Ladislaus Diosadi, Michael Kövesdi. Pastor Joannes Somosi. Fatentes Georgius et Ladislaus Szendi. Akinek két marhája, két szapu búzát ad, akinek három marhája, három szaput, akinek több, egy köblöt. Minden marhás ember egy-egy szekér fát hoz. Egy Szikszai köből alá háromszor szántanak s be is vetik. Lakienses Fatentes Laurentius Kanczur Judex, Martinus Acz, Joannes Szaz, Gregorius Miko.²⁰⁹

SZENDRŐ²¹⁰

Pastor Mattheus Foktövi

Az nemes emberek, ha csak hatan volnának, avagy ha többen is, huszonöt forintot fizetnek. Mind katonától, drabanttól száz forint. A hajduk jóakarajok szerint, a fő rendeknek törekedésére, amit akartak adni. A császár majorság búzájából tized jár. A régi szokás szerint kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. *Az apától, akinek gyermekét keresztelik, 12 dénár.* Esketéstől 12 dénár. Halottól, ha ott leszen a Prédikátor, ki ötven pénzt, ki 75-öt, ki egy forintot ad a paraszt rend közül.

Annakutána a jövedelemnek fogyatkozására képezt, a nemes és szolgáló rend öszszegyülvén, mely gyűlésben polgárok is voltak, ilyen rendelést végeztek, hogy a kereszteléstől a fő emberek, ha házuknál kereszteltetik gyermeküket, tehát egy tallérral tartoznak. De ha jóakarajjokból azon kívül többet akarnak adni, szabadok legyenek vele. Valakik pedig a fő embereken kívül az ő gyermeküket a Prédikátor házához küldik, azoktól egy tyúk, 12 dénár és egy kalács, vagy egy kenyér járjon. Ha tyúk nem lehet, azért 12 dénár járjon.

Esketéstől, ha fő embert házánál ő magát, akár lányát megesketi, azoktól is 1 forint legyen. Azon kívül, ha többet ad, a maga jóakarajja legyen. Valakik pedig a fő embereken kívül a Prédikátor házához mennek esküdni, azoktól negyven pénz járjon. Ezen kívül, ha ki többet ad, szabad legyen vele.

Temetéstől, ha fő embernek vagy feleségének, vagy gyermekének prédikál, azoktól is egy tallér járjon. Aki többet ad, szabad vele. Ha szegény legénynek prédikál vagy feleségének, vagy gyermekének, azoktól 75 dénár járjon. Itt is szabad vele, aki többet ad. *A halott temetésért való fizetésnek módja, hogy 75 pénzzel tartozzanak, confirmáltatott ANNO 1656. 18 Novembris in visitationem, Seniore Basilio*

²⁰⁸ Hegymeg, Damak, Borsod vm., Tomor, Abaúj vm. Ugyanaz a jövedelem mindenütt.

²⁰⁹ Laki tanúk: Kanczur Lőrinc bíró, Ács Márton, Száz János, Mikó Gergely.

²¹⁰ Szendrő, Borsod vm. Foktői Máté 1602-ben bizonyosan szendrői prédikátor volt, valószínűleg már a megelőző esztendőben is, amikor a szöveget lejegyezték. A betoldás születésének ideje 1656.

*Szent-Laszloi, aliisque assessoribus.*²¹¹ *Hasonlóképpen esketésért egy forint. Ha háznál, egy tallér.*

Szegények között mindezek számláltassanak: Két lovon való katona, drabant, lovasz, lovas legény, paraszt ember, gyalog hajduk.

Actum in Szendreő 3. die Maii ANNO 1601. Ex generali omnium ibi residentis congregatione constituta limitatio, Sigillo Egregii et Nobilium Dominorum ordinisque militaris confirmata.²¹²

Ebben a dologban a Szendrei bírák és polgár uramék, a nemes és vitézljő renddel, a visitorok előtt igen szépen megegyeztek.

A dombon, melyen Szent Király egyháza volt és Pap háza, az alatt az egyház alatt egy darab szántóföld. Egyik részét, mely harasztos volt, a házhely is abban volt, Bacsmegyei Nagy Albert irtotta ki minden szövevényéből, köveiből, árokkal is bekerítette, mely munkáért Máté uram azt a földet élni hagyta Nagy Albertnek ilyen okkal, hogy a kilencede kiszolgáltassék belőle. Két darab rét vagyon a katonáké között Szendrőn alól. A városon felül is kettő.

Reditus Scholae

Három rend, a Szendrei község, Uy Varas és Czechi summa szerint a Mesternek fizetnek 32 forintot. A Prédikátornál asztala vagyon. Temetéstől 12 dénár. A Prédikátoré annak fele. A harangozónak 3 dénár. Gyermek tanításától, aki mennyit akart adni. Az ábécéstől 25 dénár. Olvasóktól 50 dénár. Periodistáktól 75 dénár. Declinistáktól 1 forint.

SZŐLŐS ARDO²¹³

Akinek tizenkét kalongya búzája volt, az egész képét adott, úgymint manipulos 64. Akinek tizenkét kalongya búzája nem volt, az 16 pénzt adott. Özvegyasszony 3 sing vászonnal tartozik. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár. *Ha prédikál, 60 dénár.*

Három szőlőből a Futor völgye oldalon vagyon a kettei, Szitas szőlő, Porc András bírja. A másikat Janka Benedek. A harmadikat Warro Pál. A kettei parlag, a harmadik ép, ki Janka Benedeknél van, ezekből ötöd jár. *Vagyon a Papsághoz egy szabad szőlő a Lakomas völgyében, annak napkeletről való szomszédja Maksa Sebestyén, napnyugatról Osvát Péter.*

Reditus Templi

Két szőlő a Lakomas völgyön, az egyiket kettéhasították. Egyik részét bírja Saarok Gál, a másikat Peteő Antalné. A másikat is kettéhasították. Egyik részét bírja Rito Mihály, másik részét Boytos Péter. A harmadik szőlő vagyon a Szakal völgyén, melyet bír Borbely Imre. Amaz két szőlőből a templomhoz ötöd járt. Ez Szakal völgyén való minden jövedelemével a templomhoz volt, de a falu eladta.

²¹¹ ...megerősített az 1656. november 18-i egyházlátogatásban, Szentlászlói Balázs esperes és más tanácsbírák által.

²¹² Kelt Szendrőn, 1601. május 3-án. Az ott lakók közgyűlésében meghozott, nemzeti és nemes urak és a vitézljő rend pecsétjével megerősített végzés.

²¹³ Szőlősardó, Torna vm. A szöveget valószínűleg 1601-ben jegyezték le, a betoldások a 17. század közepéről valók.

Huszonöt forintot adták volt el. Jóllehet Bak Balázs tiltotta mind az eklézsiára, mind a megyékre. *De ismét visszaváltották, és ma is templom számára vagyon.* Szántóföld két hely föld. Egyik Bodogh Azzony földje, a többi kötelben vagyon a kettő. Ezekből ötöd jár a templomhoz, mikor vetésben vagyon.

Kapolna filialis²¹⁴

Az szerint fizetett minden ember a Mesternek, mint Ardoban a Prédikátornak fizettek.

Theretenje filialis²¹⁵

Szintén aszerint fizetnek, mint a Szeoleős Ardaiak. A nemes ember a majorságból tizedet adott.

Warbocz filialis²¹⁶

Szintén aszerint fizetnek, mint a Szeoleős Ardaiak. A kápolnához hagytak szőlőt telekváltságban, Tar Bálint a Horvati szőlője mellett. A másik a Czigan málon. Harmadik a Szabo Mihalyé, a kert mögött. Egy darab föld a kert mögött. Vince Pál Mihály bírja.

Egerszegh filialis²¹⁷

Minden helyes ember, mikor bőség volt egy-egy köblöt, mikor szükség, három szaput adott. Félhelyes félannyit adott. Zsellér is fél köből búzát adott. Özvegy-asszony 3 sing vászonnal tartozik. Szántóföldek két nyomásra vannak, Pap földek. Szőlők is voltak két helyen is, de elpusztultak. Egy rét, Pap rétje. A decimából sedecimát adtak. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár. Minden barmos ember egy-egy szekér fával tartozik.

SZALONA²¹⁸

Pastor Andreas Szentpeteri

Minden ekés ember egy kalongya búzát ad, manipulos 32. Fél ekés félannyit, azaz tizenhat kéve búzát. Zsellér fél köből búzát, aki szegényebb, egy szaput. Özvegy-asszony 3 sing vászonnal tartozik. Kereszteléstől tyúk, kenyér, kalács, komapénz. Esketéstől 12 dénár, temetéstől 5 dénár.

Szőlő is volt hozzá, de elpusztult. A búza decimából octava, a bor decimából is azonképpen. Szántóföldek három nyomásra, Pap földjei. Egyik nyomásra az Azzony, lazán hat köből búza megy bele. A feljáromban öt. A harmadik nyomásra,

²¹⁴ Tornakápolna, Torna vm.

²¹⁵ Teresztenye, Torna vm.

²¹⁶ Varbóc, Torna vm.

²¹⁷ Égerszög, Torna vm.

²¹⁸ Szalonna, Borsod vm. Sajószentpéteri András 1602-ben bizonyosan itt volt prédikátor, ekkor lehetett az egyházlátogatás is.

Saar szeren, nyolc vagy kilenc. Három darab rét, Pap rétje. Egyik rét nagy tó megi, másik rét Méh szeg. A harmadik a Rakocza közt.

De Novo. A Szalonnaiak adnak 67 keresztet. Martoniak 33 keresztet. És így mostan a Szalonnai jövedelemben, a Szalonnaiak a Martoniakkal vagy apadnak vagy áradnak, száz kereszt búzát adnak.

Reditus Rectoris

A Mesternek jövedelme. Az, aki jobban bírja magát, fél köből búzát adott, aki szegénybül, egy szaput.

Martoni filialis²¹⁹

Mindenben az a fizetések, ami a Szalonnaiaknak, csakhogy rét, szántó föld ott nincsen. A Mesternek mind Szalonnaiak és Martoniak két-két icce bort adnak. Aki nek bora nem leszen, nyolc-nyolc pénzt ad.

Reditus Templi

Egy rét vagyon a kis domb alatt a Baso Péter földje végében, mely rét a Szent Miklós kápolnához való. Martoni bíró, Simon Ambrus idejében, Martoni János és Pogony János hitek után vallották a rétet.

GADNA²²⁰

A nemesség tizedet adott a búzából. Rozsból, egyébből ami emberséggel lehettek, voltak. Keresztelés, esketés, temetés dolgából. A község minden szántó ember (*akár egész, akár félhelyes*) egy köből búzát, és minden szőlős ember egy-egy köből bort adott, Justi 10.²²¹ Aki pedig bort nem adhatott, amint a Prédikátorral megalkudhatott, úgy alkudott. Borból, búzából octava járt.

SZEGLIGET²²²

Pastor Paulus N.

Akinek tíz kepe búzája volt, az egész kepét adott, azaz manipulos 60. Akinek kevesebb volt tíz kepenél, az fél kepét adott, azaz 30 kévét. Zsellér nem adott búzát, hanem bort adott, 25 iccét. Mikor jég elverte, avagy nem termett, bort nem adhattott, tehát 50 dénárt adott. Özvegyasszony 3 sing vászonnal tartozik. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár. Két nyomásban szántó földek vannak. Minden nyomásban két-két kötel. A rét azonképpen. Egyik a Füzes, másik is ugyan ott. A másik nyomáson, Marcziur rétje, ott is kettő. Ragacza megett, ott is kettő. A decimából, mind borból, búzából octava. Malomból sabbathale.

²¹⁹ Martonyi, Borsod vm.

²²⁰ Gadna, Abauj vm. Valószínűleg 1600 és 1606 között jegyezték le a szöveget.

²²¹ tíz iccével

²²² Szögliget, Torna vm. A lelkész talán Györkei S. Pál, aki 1605-ben és 1606-ban bizonyosan itt volt. Ekkor kerülhetett sor az egyházlátogatásra is, a későbbi betoldás pedig 1629-re datált.

ANNO 1629. Kis Korik Péterné hagyott testamentumban a templomhoz a Demeter nevű szőlőt, melyet ma is bír. Azon szőlőnek a felén vagyon egy darab ültetés, Hegymegi mal, annak is a dézsmája a templomhoz jár.

Reditus Rectoris

Az Mesternek minden szántó ember egy-egy szapu búzát ad. Zsellér, akinek szőlője vagyon, 8 icce bort ad.

Filialis Perkupa²²³

Minden szántó ember egy-egy kepe búzát adott, azaz 60 kévét. Fél ekés félannyt, azaz 30 kévét. Zsellér fél cseber bort adott. *Bort minden szántó ember, ha csak egy lova vagyon is, öt-öt icce bort ad. Minden barmos ember, ha csak két lova vagyon is, egy-egy szekér fát ad.* Özvegyasszony 3 sing vászonnal tartozik. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár. Decimából octava. Szántóföldek, rétek vannak, Pap földje, Pap rétje. Szabadon bírhatja, ha penig más veti, ötöd jár belőle. Mesternek egy-egy szapu búzát adnak a szántó emberek. Aki búzát nem adhat, nyolc icce bort ad.

SZIN²²⁴

Minden ekés ember képét ad, azaz 60 kéve búzát (*ha csak négy szántó barna vagyon is*). Fél ekés kalongyát, azaz 30 kévét (*ha csak két barma vagyon is*). Zsellér egy köből zabot, ha penig zabot nem adhatott, a zabért 20 pénzt adott. *Huszonöt icce bort ad. Ha bort nem adhat 50 dénárt. Immár nem is kell a zabot kívánni.* Garaspénzt ad nyolc pénzt. Özvegyasszony 3 sing vászonnal tartozik. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár.

Egy darab rét vagyon az egyházhoz, mely minden esztendőben tilalmasban esik. A falun felül más, Also hát gát, Pap rétje. Ez idén a zsellérek a zab helyében húsz-húsz icce bort adtak (*immár ordinarius reditus*), ha penig a bort meg nem adhatta, hát 40 pénzt adott. Szántóföldek vannak két nyomásra. Egyik fele a Hozzuban, két föld. A másik nyomásra, fejér földjén, egy hold föld. Decimából octava járt, mind borból s mind búzából. Szőlő is volt, de eladta volt Albert deák. Nemes ember, Péter deák Tamásnál vagyon a szőlő nyolc forintban.

A Mesternek minden szántó ember fél (*egy*) szapu búzát adott. A zsellér (*fél szapu*) s öt-öt icce bort, mind ekés ember s mind zsellér. A vidéki úgy, mint a Szini és Petri ember.

Petri filialis²²⁵

Mindenekben egyeznek a Sziniekkel a fizetésben. Vagyon egy darab rét a mezőben, Kerek rét, minden esztendőben tilalmasban esik.

²²³ Perkupa, Torna vm.

²²⁴ Szin, Torna vm. A 17. század elején jegyezték le a szöveget, a betoldások 1629-ből valók.

²²⁵ Szinpetri, Torna vm.

BERZETE²²⁶

Pastor Laurentius Markaz

Minden föld termésének, amit kévében kötnek, tizede jár. Amit kévében nem kötnek, úgymint borsót, lencsét, amennyire a tizedet megarányozhatják, annyit adnak. A dézsma behordáskor étellel, itallal tartozik a Prédikátor, képesség szerint, a búzahordóknak. A behordás után a Prédikátor tartozik a búza hordóknak 4 forinttal. *ANNO 1649. 6. Januarii. A Berzeteiek faluul a dézsma búza behordásáért való gazdálkdást totaliter²²⁷ elengedték, az eklézsia könyvében is beiratták, az egész falu consensusából²²⁸ Pelsotzi visitatiokor.*

Az bárányból decima. A kenderből azonképpen. Böjt kezdetétől fogva Kis Azzony napig²²⁹ valamennyi disznó malac tenyészik, minden tizedik a Prédikátoré, arra pedig számot kell tartani mindaddig, míg megtizedlik. Tíz szám alatt valótól két-két pénzt kell adni. Minden házas ember egy-egy tyúkkal tartozik. Akinek tíz lúdja volt, egyik a Prédikátoré volt. Ha húsz volt is, csak egyet adott. Minden tíz rajnak egyike a Prédikátoré, ha tíz szám nincsen, két pénz a váltság. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. A Pap bércezen vagy egy szél szántóföld, Cassai hatköblösnél nagyobb. Másik a Horkán, Pap földje. A másik nyomásban a Pap szigetén, Pap rétje, egy darab. A harmadik nyomáson a nagy kút felett, Pap földje, egy szél föld, hatköblös. Ha maga akarja élni, szabad. Ha másnak adja szántani, ötöd jár belőle. A hámorból minden pénteken két patkó jár.

Reditus Templi

Az Gencz mellett egy rét vagyon, szántanak is benne, egy forint a váltsága, aki éli. A Zab szegben egy kicsiny öt pénzes. A Gencz mellett egy tíz pénzes. Második nyomásra, a falu végén, egy rét, egy szántóföld, egy forint a váltsága. A Péntek szegben egy rét, huszonnyolc pénz. Más ismét, Molnar János bírja, 28 pénzes az is. Az Úr rétje szegiben öt pénzes. A Vas kapunál egy rét, öt pénzes. A kenderföld négy föld, a váltsága 40 dánár. Ez négy kenderföldről a Prédikátornak ötödöt adnak. Egy Gyepüben egy forintos rét, ugyanott a Gyöpüben 32 pénzes. Ugyanott 28 pénzes. A Horka mögött egy tízpénzes. Harmad mezőre: a Moczar patakja mellett egy 28 pénzes. A Palkason 24 pénzes, ugyanott 25 pénzes. A Cziormoszla mellett egy forintos. A hegy alatt öt pénzes. A Berecziek közt egy tíz pénzes. A Moczola mellett tíz pénzes, ugyanott öt pénzes. A Nyerges alatt egy rét, egy forintos summája.

Reditus Scholae

Az hamorból elein míg szolgált, minden pénteken egy vas járt, a Mester egy icce borral vagy egy pint sörrel tartozott a legényeknek. A malomból pénteken a Mesternek járt a vám. Minden ágytól két-két pénz. Búza, zab hordáskor, akinek mi jóakarátja, ki egy kévét, ki kettőt. *A kevés búza helyett mostan minden jobbágy ad egy-egy Rosnai mérték búzát, zsellér kettő ad egyet.* A keresztelőlől egy pénz. A

²²⁶ Berzete →[Szk. Brzotín], Gömör vm. A szöveget a legkorábbi egyházlátogatások során jegyezték le, a betoldások ideje 1642 és 1649.

²²⁷ egészen

²²⁸ egyetértésével

²²⁹ A húsvét előtti hetedik keddtől szeptember 8-ig terjedő időszak.

Gencz mellett egy föld, egy rét, mikor élhette, élte. Másnak is szabadosan adhatta. Az alsó mezőn is egy föld. A Sajo mögött is egy föld.

Úrvacsorához való eszközök: Egy ezüst kehely, egy aranyas ezüst tányér, egy öreg ón kanná, egy szkofiommal varrott keszkenő, két abrosz.

*Nova visitatio facta ANNO 1642. die 18. Maji Pastore Valentino Janosi visitatoribus Caspare Gelei Seniore et Gregorio Janosi. Fatentes Valentinus Nagy Pal, Johannes Gyurek Judex, Basilius Godo, Johannes Dienes.*²³⁰

Szalocz filialis²³¹

*Fatentes Gregorius Balas, Andreas Thorna, Johannes Osvart senior*²³²

Minden külön kenyeres garaspénzben hat pénzt ad. Tyúkot azonképpen egyet-egyét. A garaspénznek harmada a Mesteré. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől valamennyien voltanak, egy-egy pénzt adtak. Temetéstől 12 dénár. *A temetéstől való pénz fele a Prédikátoré.* A decimából sedecima. Karácsonyra egy szekér fa, a több filiálisokból azonképpen.

Körös filialis²³³

*Fatentes Martinus Lőrincz Judex, Caspar Lőrincz, Michael Bódis*²³⁴

Minden külön kenyeres garaspénzben hat-hat pénzt és egy-egy tyúkot adott. Kereszteléstől tyúk, komapénz. Esketéstől minden személy egy-egy pénzt. Temetéstől 12 dénár. Decimából sedecima. A garaspénznek harmada a Mesteré.

Rudna filialis, Uy falu filialis²³⁵

*Fatentes Valentinus Lestak, Quaczan Georgius, Procz Andreas*²³⁶

Mindenben egyenlő a többi filiálisokkal a jövedelem. Ott is ugyanazon fizetés, mint a többi filiálisokban.

SILICZE²³⁷

Pastor Johannes Szantai

Minden szántó ember egy-egy kepe búzát, manipulos 52 ad. Félhelyes egy kalongyát, manipulos 26. Zsellér egy szapu búzát. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár és egy kendő. Temetéstől 12 dénár. Özvegyasz-

²³⁰ Az új egyházlátogatás 1642. május 18-án volt, Jánosi Bálint lelkész idejében, Geleji Gáspár esperes és Jánosi Gergely egyházlátogatók által. Tanúk: Nagy Pál Bálint, Gyurek János bíró, Godó Balázs, Dienes János.

²³¹ Szalóc →[Szk. Slavec], Gömör vm.

²³² Tanúk: Balázs Gergely, Thorna András, idős Osvart János.

²³³ Berzétékörös →Körös [1994] →[Szk. Kružna], Gömör vm.

²³⁴ Tanúk: Lőrinc Márton bíró, Lőrincz Gáspár, Bódis Mihály.

²³⁵ Rozsnyórudna →[Szk. Rudná], Rekenyeújfalu →[Szk. Rakovnica], Gömör vm.

²³⁶ Tanúk: Lesták Bálint, Kvaczán György, Procz András.

²³⁷ Szilice →[Szk. Silica], Torna vm. Az egyházlátogatás a legkorábbiak idején volt, a későbbi betoldások ideje 1649.

szony 3 sing vászonnal tartozik. Minden nyomásra szántóföld annyi, mint egy jobbágnak. Decimából octava.

Monaki Anna, Andrasi Mátyásné adott az Úr asztalára egy ezüst kelyhet, mely belül aranyas és egy aranyas ezüst tányért. Item egy Czitneki asszony adott egy sima veres szegélyű abroszt.

Reditus Templi

Vagyon egy rét az Ardoczka földön, egy darab szántóföld a Siliczei földön.

Filialis Borzva ²³⁸

Minden nyomásra egy hely föld vagyon szántóföldjével, rétével, mint egy jobbágnak. Minden jobbágy egy kalongya búzát és egy kalongya zabot. Zsellér egy szapu búzát és zabot. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Amit fizetnek, tartoznak Siliczeire hazavinni. Decimából octava.

*

Régtől fogván való ellenkezés volt a Szeliczeiek és a Borzovaiak között a parókiának építése felől, de in Visitatione 1649 die 7 Junii celebrata Seniore R. D. Valentino Janosi szépen megalkudtanak egymással, és az építésnek harmadrészét magukra vállalták a Borzovaiak Pastore Johanne Pelsöczi, Judicibus Seliczeiensibus Petro Mathe, Georgio Rudnai, Judicibus Borzovaiensibus Michaele Farkas et Demetrio Pap.²³⁹

JOSVAFW²⁴⁰

Pastor Johannes Suljok

Mikor a Prédikátor régen ott lakott, minden ekés ember Pelseoczi köből búzát és egy köből zabot adott. Aki nem szánthatott egész ekével, tizenhat pénzt adott. A malomból sabbathalet. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketés és temetéstől 12 dénár, ha csak énekel, ha prédikál 60 dénár. Özvegyasszony 3 sing vászonnal tartozik. Decimából octava.

Szántóföldek két nyomásra. Egyik a Selczen, Cassai öt szapu búza megy bele. A másik föld a mező közepén, Pap földje, három részben szántják. Pelseoczi egy köből búza megy bele. A Selczen egy rét vagyon, más a falun alól a Nadasban. Az egyházhoz is egy rét. Egy-egy szekér fa minden barmos embertől a Prédikátornak. Minthogy immár Prédikátor lakik köztük, minden ekés ember egy-egy kalongya búzát 32 kévéjével. Fél ekés fél kalongyát. Zabot azonképpen, mint a búzát. Zsellér egy szapu búzát, egy szapu zabot. A többi fizetés aszerint vagyon, mint a régi.

²³⁸ Szádvárborza → Borzova (1994) → [Szk. Silická Brezová], Torna vm.

²³⁹ ... az 1649. június 7-én tisztelendő Jánosi Bálint esperes úr által tartott egyházlátogatás során ... Pelsöczi János lelkész, Máthé Péter és Rudnai György szilicei bírák, Farkas Mihály és Pap Demeter borzovai bírák által.

²⁴⁰ Jósmafő, Torna vm. A szöveget 1608 előtt jegyezték le.

EDELÉNI²⁴¹

Pastor Laurentius Czengeri

Minden ekés ember egy-egy köből búzát, öt-öt icce bort elein. Mostan tíz-tíz bort adnak. *Az tíz iccének az ötöde a Mesteré, mióta Mestert tartanak, akárhol legyen szőlője. A zsellér, aki sarlójával keresi, fél köből búzát ad. (Fél köből tavaszt.)* Özvegyasszony 3 sing vászonnal tartozik. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. A majorságból tized jár, a decimából octava.

Minden nyomásra annyi földjei vannak, mint egy házas embernek. Ha más veti be, quintával tartozik. Rétje szakasztva vagyon. A malomból sabbathale járt. A régi Prédikátor Mestert is tartott, fizetését magából adta meg, mikor épek voltak a filiálisok.

A parókiához az urak adtak két darab szőlőt. Egyik Mogyorós szőlő, napnyugat felől szomszédja Szabo Péter. Második Korpa szőlő, szomszédja napnyugat felől Sebő Jakab.

Az Pecze közt lévő gyümölcsös kertről levelet adott Georgius Thuroczi.

ANNO 1648. in congregatione Generali²⁴² Rima Szombati Ötvös Estvan az Edeleni eklézsiának conferált az Úr vacsorájához egy fejér virágos ezüst pohárt egy ezüst tányérral, ex consensu Sacro Sanctae Ecclesiae Congregatae in Miskolc.²⁴³

ANNO 1653. Halott felett való prédikálástól a Visitorok ex consensu Vulgi²⁴⁴ rendeltek 50 dénárt.

Borsod filialis²⁴⁵

Mind bor, búza, szántóföldek, rétek és egyéb fizetések aszerint vannak, mint Edeleniben. *Excepto²⁴⁶ a bor csak a Prédikátoré, nincs a Mesternek köze hozzá.*

Saap filialis²⁴⁷

Minden ekés ember három szapu búzát, tíz icce bort, egy-egy szekér fát adott. Zsellér félannyit. Özvegyasszony 3 sing vászonnal tartozik. Szántóföldek, Pap földjének hívják, minden nyomásra. Ha más veti, ötöd jár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. A decimából octava. Erdő vagyon, Pap erdejének hívják.

²⁴¹ Edelény, Borsod vm. A szöveget 1610 körül jegyezték le, a betoldásokat 1648-ra és 1653-ra keltezték.

²⁴² közgyűlésben

²⁴³ ... az Anyaszentegyház Miskolci közgyűlésének egyetértésével

²⁴⁴ ... az egyházlátogatók a község egyetértésével

²⁴⁵ Borsod →Edelény (1950), Borsod vm.

²⁴⁶ kivéve, kivételével

²⁴⁷ Sáp →Finke 1907*, Borsod vm.

VAMOS²⁴⁸

Pastor Josephus Tarczali

Minden külön kenyeres, vagy jobbágy, vagy zsellér egy-egy kalongya, vagy köből búzával tartozik. *A Prédikátoré az optio.*²⁴⁹ Minden ágytól garaspénz öt-öt pénz. Az úr majorságából tized. A malomból sabbathale. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. A decimából octava. Egy szőlő a Közép hegyen. Szántóföldek: minden nyomásra annyit adnak, mint egy helyes embernek. Egy rét a Sajo tekerületében, Pap rétje. Egy erdő, Pap erdeje. Özvegyasszony 3 sing vásszonnal tartozik.

Reditus Scholae

A malomszegbeliek egy-egy köből búzát adnak. Minden ember fél-fél köből bort. Az ágytól 5 dénár. Harangozástól 3 dénár. Ha penig bort nem adhat, 4 dénárt, *(hogy szőlője nincsen avagy nem terem).*

Pal falva filialis²⁵⁰

Minden külön kenyeres egy-egy kalongya, avagy köből búzát ad, mind jobbágy, s mind zsellér. Garaspénz minden ágytól 5 dénár. Minden nyomásra egy-egy kötel föld, ha más veti be ötödöt ad belőle a Prédikátornak. Egy darab rét a Sajo parton, a falu felől. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. De a komapénz a Mesteré.

*

A szőlő, a Vamosi hegyen, mivelhogy elparlagosodott, ilyen deliberatio lett felőle, mikor Marusi Istvan urat Vamosra hozták ANNO 1638. Hogy a falu tartozik megépíteni a szőlőt, és épen a Pap kezébe adni. Valamíg penig meg nem építik, mindaddig a szőlő hasznáért tartozik minden ember fél-fél köből borral a Papnak. Ha a szőlő megépül, annakutána borral nem tartoznak. Az öt pénz, garaspénz se lenne, ha a Vamosiak a szőlőt megművelnék érette. A rétet tartoznak irtani.

ANNO 1638. 26. Augusti visitatione Gaspere Gelei Seniore, Andrea Szóledi, Martino Maklari, ilyen deliberatio²⁵¹ lett a Pap erdeje felől, hogy pénzen nem szabad a Papnak adni belőle, de szabad barátságért egy esztendőben egy vagy két szekérrel. Ha a Pap erdejéből valaki fát lop, bár eljőjjék is, megbüntettessék s a fele a Papé. Ha ki benne méhet talál, a Pap híre nélkül el ne vigye. Consentientes²⁵² Tris Jakab főbíró, Beke György, Bende János, Demeter István, Bende István, Bende György, Finta András. ANNO 1640. 26. Martii.

²⁴⁸ Sajóvámos, Borsod vm. Tarczali József 1610-ben volt vámosi prédikátor, ekkor született a feljegyzés is. A későbbi szöveget 1640-re keltezték.

²⁴⁹ választás

²⁵⁰ Sajópálfala, Borsod vm.

²⁵¹ Az 1638. augusztus 26-i egyházlátogatás során, Gelei Gáspár esperes, Szóledi András, Maklári Márton által ilyen rendelés...

²⁵² egyetértéssel vallók

SZENT PETER²⁵³

Pastor Vincentius Tolnensis
Rector Johannes Szentpeteri

Ami a kis Cassaiaknak, úgymint jobbágyoknak dolgát illeti, szolgálattal és fizetéssel miképpen tartozzanak a Prédikátornak, így következnek. Vagyon két szőlő, kinek egyikét Czolya szőlőnek hívják, a másikat pedig Leanyos szőlőnek. A két szőlőnek minden művével a Cassaiak tartoznak. Azaz tartoznak megnyitni, megmetszeni, homlítani, annakutána háromszor megkapálni, felkötni és végre befödni. Annakutána a nagy kertnek kerítésével és a ház körül való kerítéssel is ugyan azon Cassaiak tartoznak.

Minden barmotlan ember egy-egy napi kaszálással tartozik. A barmos ember egy-egy napi szénahordással tartozik. A Prédikátor a kaszásoknak ételt adott, azonképpen a szénahordóknak is ételt adott. A Czellegben való favágástól és jégvágástól ételt nem adott. Minden barmatlan ember tartozik aratással a Prédikátornak mindaddig, míg búzájában tart, a behordásával tartoznak a barmos emberek. A prédikátor a király rovását tartozik megfizetni, mikor a nemesekre rovást vetnek fel. A gyalogok egynapi favágással tartoznak, ahol a Prédikátor erdőnek szeret teheti. A barmos emberek pedig tartoznak hazahozni, valamit egy nap elhozhatnak. A Czellegben is egy-egy nap favágással tartoznak. Jégvágással és annak behordásával is tartoznak.

Minden Cassai szőlős ember borából kilenceddel tartozik a Prédikátornak. Ezzel pedig nemcsak a régi lakosok tartoznak, hanem ha szüret előtt két vagy három héttel történnek Cassaban jövések és szőlőjök a Szent Peteri hegyen volna, a kilenceddel ugyan a Prédikátornak tartoznak. Minden egészhelyestől három adóra Szent Mihály, Szent György és Bodog Azzony adójára tartoznak tizenkét-tizenkét pénzzel, azaz harminchat-harminchat pénzzel esztendeig. Mikor szüretkor a király dézsmását a Prédikátor ebédre egyszer elhívja, a Cassaiak akkor tartoznak halászással. A dézsmakor a Cassai bírának szolgálatjokért és forgolódásokért a Prédikátor egy-egy köből bort tartozik megengedni. Ők is pedig tartoznak azzal, hogy hűségesen takarítsák be a Prédikátor borát.

Szántóföldek is vannak. Az alsó nyomáson egy darab föld a Czelleg mellett, Teleknek hívják, mind a Prédikátoré, ha szántani akarja, szabadsága rajta. Ha nem, az utca szántja, s decimát adnak belőle. A felső nyomáson is a Pap harasztja között vannak szántóföldek. A Saron túl, a Szuha mellett vagyon egy magának való darab föld, Pap földje neve. A Babon völgyén vagyon egy rét, Pap rétje.

Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz, de a komapénz a harangozóé. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár, hat pénze a Főpásztoré, hárma a Kápláné, hárma a Mesteré.

Vannak Papsághoz való szőlők is, hasonlóképpen mostan idegen kéznél. Egyik Bodogh Azzony szőlő, másik Lukacz Pap szőlő, harmadik Nagy szőlő, negyedik Kis Ardo szőlő. Ezeknek quintája a Prédikátoré. Vannak Káplánsághoz való szőlők is, hasonlóképpen mostan idegen ember kezénél. Első a Nagy szőlő mellett két darabban, Caplan szőlőnek hívják. Másik a Közép hegyen, Caplan szőlőnek hív-

²⁵³ Sajószentpéter, Borsod vm. Tolnai Vince 1579 és 1600 között bizonyosan szentpéter-i prédikátor volt. A szöveget valószínűleg 1596 és 1600 között jegyezték le.

ják. Harmadik a Darvason, az is Caplan szőlő. Ezek is mind quintások és a Prédikátor kezéhez szolgáltatnak.

A malomból sabbathale jár a Prédikátornak, pénteken estétől fogva szombaton napelmenetelig. A mészárosoktól, egy széktől megválva, minden székből a lingua²⁵⁴ a Prédikátoré. Mikor Káplán vagyon, tartozik a Prédikátor neki: egy hordó bor, egy hordó jó lőre, tizenkét köböl búza, tizenkét forint, egy szalonna.

Reditus Scholae

Minden szőlős ember tartozik a Mesternek fél-fél köböl borral, azaz nyolc icce borral. Aki pedig bort nem adhat, szőlője lévén, szükség miatt tartozik harminkét pénzzel. Kinek szőlője nincs, tizenhat pénzzel.

Didactrum

Az ábécédáriusoktól 12 dénár. Akik colligálnak fél-fél köböl. A legentibus egész köböl, a Declinistis két köböl, a Philippistis egy-egy csöbör bor jár a Schola Mesternek.²⁵⁵ A Prédikátornál libera menzája.²⁵⁶

Campanator

Az harangozónak minden ember, kinek szőlője vagyon egy-egy icce bort ad. Halottnak való harangozástól 8 dénár. A komapénz is a harangozóé.

Reditus Templi

Vannak templomhoz való szőlők is, melyeket Soldos szőlőknek hívnak az alhegyen. Ezekből a dézsma az egyházfiak kezében jár templom, Prédikátor háza és a schola építésére. Vannak ortvány földek is mind a három nyomásra. Azoknak is a dézsmája az egyházfiak kezében jár.

KEREZTUR²⁵⁷

Filiales Eczeg, Babon, Beseniő²⁵⁸

A Kerezturi Prédikátorsághoz való jövedelem ez: Minden külön helyes, külön kenyeres vagy zsellér egy-egy köböl búzával tartozik. Özvegyasszony három sing vászonnal. Kereszteléstől egy tyúkkal és kenyérrel, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár, avagy étel, ital.

Elő hegyen Czianda nevű szőlő egy. Szántó föld mind a három nyomásra. Szent Peteri útra járón egy szél, kiteszen hat hold földet. A másik ugyanazon nyomáson, malom szer szerin, tenne négy holdnyit. A második nyomáson a Derekuton alól, négy hold a Keleczeni határ mellett, egyik része fejnél, másik része alól. Harmadik nyomásban, a nagy nyomásban vagyon három hold. Másutt is, nem messze ahhoz, Kis homokon két cikkely. Ismét ahhoz közel, a feljáróban egy. Rét, kaszáló a Hatrendes völgyben egy. Ismét a Pani berkében három ember kaszáló rét.

²⁵⁴ nyelv

²⁵⁵ Olvasóktól... névszóragozóktól... Philip Melancthon nyelvtanát tanulóktól...

²⁵⁶ szabad asztala

²⁵⁷ Sajókeresztúr, Borsod vm. A szöveget a legkorábbi egyházlátogatások során jegyezték le, valamivel 1600 előtt.

²⁵⁸ Sajóecseg, Sajóbábony, Szirmabesenyő, Borsod vm.

ECZEG²⁵⁹

Proventus Ecclesiae

Minden marhás ember két Miskolci szapu búzát. A marhátlan ember másfél szapu búzát. Akinek szőlője vagyon, egy-egy köből bort adott, Miskolci tizenhat icce bort. Akinek szőlője nincsen, negyvennyolc pénzt. Akinek szőlője vagyon s nem terem bora, annyit fizessen, amint szüretkor egy köből bor jár. A nőtlen legény nyolc poltúrát. A fonásával élő özvegyasszony 3 sing vászon. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér, komapénz. Esketéstől háznál egy tallér, templomban egy forint. Halottól prédikáció tételért 1 forint. Nyolc szekér fát tartoznak hozatni, ahol a Prédikátor a fák szerét veheti. Maga házában lakó özvegyasszony fél köből borral és egy szapu búzáva tartozik. Három nyomásra vagyon három szántóföld. Egyik a temetőnél, másik a Pani berke mellett. Harmadik a Darvas alatt, az útra alá véggel. Egy kaszáló rét a Föld vár mellett.

Reditus Rectoris

Huszonnégy Miskolci szapu búza. Tizenkét forint. Egyszeri quoquia egy kerülőben. Halott temetéstől 12 pénz.

MISKOLC²⁶⁰

ANNO Domini 1655. 7. die Aprilis. In Parochiali domo Miskolcziensi praesentibus admodum Reverendis ac Clarissimis viris, Valentino Janosi Seniore et aliis aliquot secum allatis Ecclesiasticis personis inter eosdem oppidanos ab una parte vero et altera Antistitem eorundem, Admodum Reverendum et Clarissimum Dominum Blasium Szent Laszlai unanimi voto conclusum est.²⁶¹

Hogy valamint ekedig, úgy ennekutána is mind őkegyelme successori continuálják in perpetuum²⁶² a Schola Mester asztaltartását, juxta modum et formam articulorum Ecclesiasticorum super inde extantium eo super addito.²⁶³

Hogy mikor őkegyelme hivattatik ebédre vagy vacsorára, várakozás kívül elmenjen, aliquin²⁶⁴ ha oda nem akar menni careat illius temporis cibo et potu,²⁶⁵ kiben hogy a Miskolczi Főpap is jobb módjával és alkalmasabban progredialhasson,²⁶⁶ a szegény város is ez következő kétrendbeli jóakarattal augeállja²⁶⁷ az őkegyelme jövedelmét.

²⁵⁹ Sajóecseg, Borsod vm. A szöveget a 17. század közepén jegyezték le.

²⁶⁰ Miskolc, Borsod vm. A szöveget 1655-ben jegyezték le.

²⁶¹ Az Úrnak 1655. esztendejében, április 7-én, a miskolci parókiális házban, Jánosi Bálint esperes és számos más főtisztelendő és tudós férfiú jelenlétében megjelent egyházi személyek, közöttük egyrésztől városlakók, másrésztől pedig az ő Főpapjuk, főtisztelendő és tudós Szentlászlai Balázs úr, akit teljes egyhangúsággal megmarasztottak. (A lelkész egy évre fogadták, amikor hivatali ideje lejárt, szavazással döntötte el a község vagy város vezetőtestülete, hogy meghívják-e még egy esztendőre. Ezt nevezték papmarasztásnak, ami 1812-ig szokásban volt.)

²⁶² hivatali utódai folytassák mindvégig

²⁶³ az egyházi törvénycikkek rendje és formája mellett, a hozzáadott kitételrel

²⁶⁴ egyébiránt, kivéve

²⁶⁵ nincs ideje ételre és italra

²⁶⁶ gyarapodhasson

²⁶⁷ növeli

1. Aminémű palánt szőlőt a Szent György hegyen a város interesse²⁶⁸ szerint idvezült Vas Gergelyné asszonyom a deákságnak legált²⁶⁹ volt, azt őkegyelmek várasul bizonyos okok miatt a deákság kezéből kivévén, per manus et imperpetuum a Főpapnak conferáltak²⁷⁰ a parókiához.

2. Hogy aminémű nyolc köből Miskoltzi búzával, tíz forinttal, egy hordó borral és egy hordó lőrével azelőtt a Főpap a második prédikátornak tartozott, tehát azon fizetést is őkegyelmek a Főpapról levévén, várasul inperpetuum magukra vállalták et insuper²⁷¹ mind a Mester asztaltartásra s mind azon szőlőmunka segedelmére conferáltak őkegyelmek a Pőpapnak ötven magyar forintokat.

Ilyen értelemmel és elmével mindazáltal, hogy amikor őkegyelmeknek csak egy prédikátorok lehet, olyankor sem az ötven forintot, sem pedig a második prédikátornak magukra assumált²⁷² búza, pénz, bor és lőre fizetését ne tartozzanak soha várasul megadni, mivel a kétrendbeli jövedelem longe excedálja²⁷³ akkor ez aránt való fizetését a városnak, és mind asztaltartás s szőlőmunka igen bőven kitelhetik abból. Mindezekre őkegyelmek várasul oly conditioval²⁷⁴ mentenek, hogy ha őkegyelmek a magok részéről a parokiális proventust így augeálták, tehát prédikátor uramék is őkegyelmek a punctumokban concipiált kívánságokat ne difficultálják,²⁷⁵ kiket őkegyelmek is mind acceptáltanak.²⁷⁶

1. Hogy amikor kedd és péntek napokon halottak történnek, non obstante eo,²⁷⁷ hogy azok temetése fölött őkegyelmeknek prédikálni kellek, a reggeli órákon is nihilominus amikor tudni illik ketten vannak őkegyelmek, prédikáljanak, mert a reggelire szegődések lévén,²⁷⁸ a halottért is külön fizetésük megjár őkegyelmeknek.

2. Mikor két, három, avagy több halott történik egy prédikáció alatt, tehát valamint egytől úgy kettőtől is csak egy forint salariummal²⁷⁹ legyenek őkegyelmek contentusok.²⁸⁰ Ha pedig a kettőt superálná,²⁸¹ azon felül minden külön-külön halottól ötven-ötven pénzt adjanak őkegyelmeknek a halottas emberek. Salva tamen maiori in ea parte cuiusque benevolentia, et gratificandi subsidio permanente.²⁸²

3. Hogy ezután minden szombat napon az estvéli könyörgést is szolgáltatassák ki őkegyelmek.

Nominibus Oppidanorum conclusum hoc subscriptum est.

Coram et per me Vice Comitum Comitatus Borsodiensis Stephanum Deörý mpa.

²⁶⁸ hasznára

²⁶⁹ hagyott, adott

²⁷⁰ folyamatosan és örökösen a főpapnak átadtak

²⁷¹ és annak felette

²⁷² felvett, vállalt

²⁷³ messze meghaladja

²⁷⁴ feltétellel

²⁷⁵ a pontokba szedett kívánságokat ne nehezteljék

²⁷⁶ elfogadtak

²⁷⁷ ne legyen ellenére

²⁷⁸ A kedd és péntek reggeli templomi prédikáció a kötelességük a szerződés szerint.

²⁷⁹ fizetéssel

²⁸⁰ elégedettek

²⁸¹ meghaladná

²⁸² Mindazonáltal nagyobb tökéletességgel, jóakarattal és kedveskedő segítséggel abban a részben gyakoroltatván.

Coram me Paulus Porgo Judicem Comitatus Borsodiensis mpa.

Judex primarius Oppidi Miskolcz Andreas Balos mpa.

Praesentibus Stephano Kecskemeti, Johanne Czintalan, Nicolao Eordogh, Petro Szabo, Johanne Bodnar, Georgio Petrak, Stephano Czapo, Johanne Abadi, Martino Szöcz, Stephano Szöcz etc.

Coram me Georgio Keoszegi Jurato Notario Oppidi Miskolcz.²⁸³

ANNO 1656. Miskolczi Veres János adott egy pincét 32 forintért a parókiához, mely pincének rosszóságát eszében vévén a Prédikátor, visszaadta a pincét, ilyen okon, hogy az 32 forintot megadja. Lött ez dolog tiszteletes Szent Laszlai Balázs uram idejében.

ANNO 1657. 10. die Julii. A Miskolczi parókiához tartozó malom siliebnek²⁸⁴ újonnan való csináltatásakor, azon megnevezett parókiához tartozó jobbágyság, úgymint Pap szer és Tóth utca beliek az étel és ital felől villongván, ilyen praetensiora²⁸⁵ nézett, hogy tudniillik szokás volt volna ab antiquo, hogy mikoron a siliebet csinálták, tartozott volna a Prédikátor ebédvel, vacsorával és itallal. De mivelhogy azt meg nem bizonyíthatták, ex communi consultatione Comitatus Generosi Domini Stephani Dóri, incliti Comitatus Borsodiensis, judicisque praefati Comitatus Pauli Forgo, nec non Senatus ejusdem temporis, Pastorisque dicti loci et Parochiae Basilii Szent Laszlai Senioris Ecclesiarum in Comitatus Borsod, Geómeór, Heves, Zemplenj etc. placida compositione adhibita,²⁸⁶ mint-hogy kérésképpen akkori fölül megnevezett Prédikátorunk a megnevezett becsületes személyeknek kérésökre ment arra, hogy mind ebédjekre és vacsorájokra, míg akkorbeli munka tart, egy tál étet, ital nélkül, kenyérral együtt adott a munkásoknak számuk szerint. Úgy mindazonáltal, hogy soha ennekutána se ők, se maradékjok szokásba és törvénybe ne vigyék. Datum ANNO et die ut supra notatis.²⁸⁷

DIOS GIŐR²⁸⁸

ANNO 1659. Reditus Ecclesiae Góriensis.

Connumeratus Reditus Ecclesiae et Scholae Dios Gióriensis ANNO 1613. 15. Januarii.²⁸⁹

²⁸³ Ezt a végzést a városlakók aláírták a nevükkel. Döry István Borsod vármegye alispánja s.k., előttem és általam. Porgo Pál Borsod vármegye bírása sk., előttem. Balos András Miskolc város főbírája. Kecskeméti István, Csintalan János, Eördög Miklós, Szabó Péter, Bodnár János, Petrak György, Csapó István, Abádi János, Szöcs Márton, Szöcs István stb. jelenlétében. Előttem, Kösze-gi György Miskolc város esküdt jegyzője előtt.

²⁸⁴ zsilipnek

²⁸⁵ követelésre

²⁸⁶ Dóri István, nemes Borsod vármegye [al]ispánja és Forgo Pál, az említett vármegye bírása, nem különben az akkori Tanács és a megnevezett hely és parókia lelkésze Szent Lászlai Balázs, Borsod, Gömör, Heves, Zemplén stb. vármegyék egyházainak esperese közös megbeszéléséből békés megegyezéssel ment végbe.

²⁸⁷ A fent lejegyzett évben és napon.

²⁸⁸ Diósgyőr → Miskolc (1945), Borsod vm. A feljegyzés 1613-ból való, amit 1659-ben mérvadó-nak fogadtak el, 1664-ben pedig kiegészítettek. A szövegben említett Miklós prédikátor Debreceni B. Miklós, aki 1606-ban bizonyosan itt volt, Váradi Mihály lelkészsége pedig 1609-től 1613 novemberéig követhető nyomon.

Az urak, valamennyien bírják a várat, adtak 60 forintot a Dios Győri majorságból. Az urak a búzából tizeddel tartoznak. Minden szőlős ember, ha vidéki is, a Győri hegyről egy-egy köből bort ad, mely bornak fele a Prédikátoré, fele a Mesteré. Minden külön kenyeres ember garaspénzben nyolc pénzt ad, ennek is fele a Mesteré. Minden barmos ember, mind Pál, mind András, mind Miklós Prédikátoroknak egy-egy szekér fát hoztanak jóakarataikból. Varadi Mihály uramnak is mind szegődségekor, mind közöttök lakta közt kötés szerint, fogyatkozás nélkül meghozták. Annakokáért a successornak²⁹⁰ is Pápa átka alatt tartozzanak meghozni.

Vagyon két nyomásra való szántó föld. Egyik a Tövis föld a törvény fa alatt. Másik a vizen túl, az úton fel szélről. A másik nyomáson, az Ereszvény alatt, egy szél föld. Másik a János deák szőlője alatt, a víz közt egy darab föld. A Lyukoban egy darab rét. A Hozzu földnek, a nyakvágától fogva a kertig, a dézsmája a Prédikátornak jár. A király búzájának, borának octavája a Prédikátoré. Esketéspénz tizenkét pénz. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér jár a komapénzzel. A temetéstől tizenkét pénz jár. Ennek fele a Mesteré.

A várbéli porkolábok egy köből bort adnak. Ha szőlők nincsen, egy forinttal tartoznak. Ennek is fele a Mesteré. Amely várbéli drabantnak szőlője vagyon, egy köből bort ad. Ha a városban háza vagyon, nyolc pénzzel is tartozik. Ha szőlője nincsen, huszonöt pénzzel tartozik. Ennek is fele a Mesteré. A közönséges szolgák, úgymint kapus, tömlőctartó, pattantyús, ha szőlők nincsen, huszonöt pénzt adnak, ha szőlők vagyon, egy köből bort adnak. Ennek is fele a Mesteré. Minden lovas legény, katona, akinek felesége vagyon, ötven pénzzel tartozik. Akinek fizetése, két lova vagyon, egy forintot ad. Ez mindenestől a Prédikátoré.

A nemes uraim tartoznak a Prédikátornak szolgálatjában fizetéssel, aki mint megalkudhat a Prédikátorral. Ha peniglen közülök valamely a méltó fizetésből ki akarná magát rekeszteni, vetvén prerogatioját,²⁹¹ tehát annak a Prédikátor is nem tartozik szolgálattal a keresztelésen kívül.

A városon kívül, a temető ellenében, a Prédikátor számára vagyon egy kő lyuk.

Reditus Ludirectoris

A Mesternek a Prédikátor asztaltartással tartozik. Az ábécédárius tartozik huszonöt pénzzel, a tertiárius 35, a secundarius 50, a primarius egy forinttal.²⁹² A kívülvalókkal amint megszerződhetik. Az urak alsó malmából való sabbathale szombaton napestig a jövevény deákoké.

Fatentes et Confirmantes: Szabó János, Török István uram önegysága számára való tisztartó, Chorvacsai János, Nyári Miklós uram önegysága tisztartója. Szanyizlo András bíró képe, Varga Lukács.

*

²⁸⁹ A győri egyház jövedelme 1659-ben. A diósgyőri egyház és iskola összeszámlált jövedelme 1613. január 15-én.

²⁹⁰ a következő prédikátornak

²⁹¹ nemesi előjogát, kiváltságát

²⁹² A diósgyőri iskola négy fokozatú volt, ábécét tanuló kezdő, „harmadikos”, „másodikos” és a legfelső csoportot alkotó „elsős” diákokkal. Valószínűleg a latin grammatikán kívül tanították a gimnáziumban tanulható tárgyak alapjait is (poézis, retorika), legalább erre utal, hogy „kívülvaló”, azaz nem csak helybeli tanulói voltak.

ANNO 1664. 24. Julii.

Méltóságos, kegyelmes erdélyi fejedelem Kemeny János uram önágyasága szerelmes hitvese, a tekintetes és méltóságos Lonyai Anna asszony, jóságos indulatjából adta és conferálta a Dios Győri parókiához a vár mellet lévő malomnak sabbathalejét minden szombaton.

FELSŐ KASMARK²⁹³

Minden ekés ember négy-négy kereszt búzát 15 kévéjével. Aki csépével keresi, 3 Sepsi szapu búzát. Aki cimborával szánt, két keresztet. Minden külön kenyeres ember egy köből bort, ha terem, ha nem 60 dénárt. Minden ember egy-egy boglya szénát és egy-egy szekér fát. A Prédikátornak erdeje vagyon, mely ha elfogyna, a magokéból tartoznak vele. *A marhás ember egy-egy napi munkával tartozik.* Őt köből búza alá való vetéssel tartoznak, beboronálással is. A búza magáé leend. Esketéstől 12 pénz. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Halottól harminchárom pénz. Három nyomásra három szántó föld. Egyik a Kender szélen. Másik a Pap harasztja mellett. Harmadik a Kinisi járóban. Az özvegyasszony 3 sing vászont.

*

Visitatio Ecclesiarum Cis Tibiscanarum una cum Proventibus Ministrorum; et horum assignatio ANNO Domini 1639. 5 Nonas Maii inchoata, 11 Calendas Junii, absoluta.²⁹⁴

POROSZLO²⁹⁵

Pastor Michael Varsanyi

Fatentes Judex Primarius Joannes Mester, Petrus Samson, Pihar Boldizsár nobilis persona.²⁹⁶

Proventus Pastoris

Minden házas ember 50 dénárt, egy Szikszai szapu búzát ad. Zsellér is szintén annyit. Nős szolgál 25 dénárt, fél szapu búzát. Minden külön kenyeres ember egy szekér fát. Zsellér nem tartozik fával. Négy köből búzavetés két szántás alá, akár ősszel, akár tavasszal. Magva takarása a Prédikátor dolga. Ártányra 3 forint. Ha azzal fel nem érik, toldja a Prédikátor. Őrlés esztendőben kétszer, valamennyit küld. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér, komapénz. Copulatiótól 12 dénár. Funebri conciotul 1 forint, ha csak énekel 12 dénár. De ha Mester vagyon, a Mesternek jár. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. Ménespásztor, csordapásztor, borjúpásztor fél bérrel tartoznak. Ha a Prédikátornak marháit őrzik, ő is tartozik fizetéssel, de étel adással nem.

Nyolc kaszás amit egy nap lekasználhat, valahol a Prédikátor szereti a füvet, szabad bele állatni. Azt felgyűjtik, behordják. Király dézsmájából, bárányból, búzából, árpából, méhből, collecta pénzből octava jár. Ha valamelyik ember búzáját akarja

²⁹³ Felsőkászmark →Kászmark, Abaúj vm. A feljegyzés a 17. század közepén született.

²⁹⁴ A Tiszán inneni egyházak megvizsgálása, együtt a lelkészek jövedelmével és azoknak megállapítása. Az Úrnak 1639. évében, május 3-án kezdődött és június 22-én befejeződött.

²⁹⁵ Poroszló, Heves vm. A szöveget 1639-ben jegyezték le.

²⁹⁶ nemes személy

választani, a Prédikátor szabad. Dinnyeföld szántással is tartoznak. A nyilat szintén úgy kiadják, mint akárkinek. Kenderfölddel is tartoznak, de a szántásával nem. Egy halastó vagyon, régenten is klastromhoz való volt, most a Prédikátoré, Pap tavának hívják, nem messze a klastromhoz. Mikor az árvíz ki nem foly belőle, mindenkor tilalmason tarthatja a Prédikátor. Ha halászokat viszen reá, amit benne fognak, két része a Prédikátoré, harmada a halászoké. Sulyom is terem benne, mikor szedik, annak is ezen törvénye vagyon. Nagypénteken passio-mondásért egy pint borral tartozik a bíró. Ha Mester énekl el, a Mesteré lészen. Özvegyember, ha nős fiával lakik, fél bérrel tartozik. Ha csak maga lakik is, ugyan fél bér. Amely özvegyasszony nős fiával vagy vejével egy költségen, marhán vagyon, semmivel nem tartozik.

Instrumenta in administratione Sacramentorum: Egy ezüst pohár, aranyas, melyet vettek 20 forintért. Egy ónkanna, kit vettek 5 forintért. Egy abrosz, 3 forint. Egy óntányér, 80 dénár. Ezeket Varsani Mihály uram idejében vették.

Proventus Rectoris Scholae Poroszloviansis

Ha olyant találunk, aki levelet írni, olvasni emberségesen tud, felét adják, amit a Prédikátornak. Ha penig levélírással, olvasással Prédikátort kell búsítaniok, tehát minden ágytól 13 dénár, fél szapu búza. Zsellér azonképpen. Nős szolgál annak felét adja. Két köből vetés maga magvával. Puereket ha initial,²⁹⁷ alphabetistától 25 dénár. Donatistától 50 dénár. Grammatistától 1 forint. Ha jobban proficial,²⁹⁸ alkudják a Mesterrel. Funus deductiotól 12 dénár.

HALÁSZ²⁹⁹

Pastor Andreas Szepsi

Filia Czerököz³⁰⁰

Fatentes Cheh Péter és Pentek János

Fatentes reditus Czerököz: Marcus Gáspár, Bíró István

Proventus Pastoris

Minden ágytól 70 dénár, egy Szikszai szapu búza. Négy ember ad egy szekér szénát, elegendő fát, tűzre valót. Egy verő ártányt, valamin a falu megveheti, tartozik vele. Egy dézsa túró. Két köből vetés. Funebris conciotól 1 forint. Ha csak énekel 12 dénár. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér, komapénz. Copulatiotól 12 dénár. A magyar úr dézsmájából octava pars. Halász a király számára nem ad dézsmát, ad Cserököz, de csak méhből. Az túrót, ártányt, vetést két faluul adják. Ezen kívül a szolgálat aequalis³⁰¹ a filiával, a proventus is aequalis. Malomban, mikor magoknak visznek, a Prédikátornak is tartoznak vinni. Ezelőtt úgy volt, hogy aki mennyi búzát adott, ugyanazont tartozott meg is őrleni.

²⁹⁷ gyermekeket, ha tanít

²⁹⁸ halad

²⁹⁹ Óhalász → Újlőrincfalva 1907*, Heves vm. A szöveget 1639-ben jegyezték le.

³⁰⁰ Cserököz → Újlőrincfalva 1907*, Heves vm.

³⁰¹ egyenlő

TISZA NANA³⁰²

Pastor Michael Lutzi

Fatentes: Judex Primarius Matthias Gorsas, Michael Gelei, Péntek Lőrinc, Bálinti János, Gál János

Proventus Pastoris

Minden ágytól 1 forint és fél köböl búza, két köböl vetés. Ártányra 3 forint, egy dézsa túró. Egy pint vaj, akár méz legyen. A malomba esztendőben egyszer visznek, ha tíz vagy tizenkét zsákkal küld is a Prédikátor. Minden háztól egy-egy szekér fa. Nős szolga fél bérral tartozik. Özvegyasszony 3 sing vászon. Minden háztól egy-egy boglya széna. Funebris conciotól 1 forint. Ha csak énekel 12 dénár. Copulatiótól, nőtlen legénytől 1 forint. Jobbágytól 12 dénár. A patrónus dézsmájából octava. Synodusra³⁰³ ha megy, 1 forintot adnak, de esztendőben csak egyszer adják meg.

KÖRE³⁰⁴

Pastor Martinus Gyarmati

Fatentes: Matthias Terjek, Nagy Fábrián, Dekány Péter, Fülep László

Proventus Pastoris

Summa 24 forint. Minden ágytól fél-fél köböl búza. Őszi szántás alá két köböl vetés. Tavaszi alá is kettő, két szántásra. A magva és takarása Prédikátor dolga. Ártányra 3 forint. Egy dézsa túró, egy pint méz, egy pint vaj. Tíz szekér széna. Őrlés elegendő. Tűzre való fa is elegendő. Halotti conciotól 52 dénár. Ha csak énekel 12 dénár. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér. Copulatiótól, aki nem fizet a Prédikátornak, 1 forint. Aki fizető jobbágy, 12 dénár. Decimából octava pars mind méhből, búzából, árpából, collecta pénzből, sarló pénzből.

SZENTMIKLOS³⁰⁵

Pastor Stephanus Gömöri

Fatentes: Szabo Lukács, Koppan Márton

Proventus Pastoris

Minden külön kenyeres embertől 87 dénár, fél köböl búza, egy véka árpa, akár köles. Ártányra 3 forint. Minden gazda embertől egy szekér fa, egy-egy gomolya, egy pint méz. Őrlés esztendőben kétszer, valamennyit akar küldeni. Egy só. Funibris conciotól 1 forint. Ha csak énekel 12 dénár. Kaszást adnak hatot, felgyűjtik, behordják. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér. Copulatiótól, nőtlen legénytől 1 forint. Jobbágytól 12 dénár. Szántás elegendő magva és takarása a Prédikátor dolga. Decimából octava.

³⁰² Tiszanána, Heves vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁰³ egyházi gyűlésre, zsinatra

³⁰⁴ Kisköre, Heves vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁰⁵ Tarnaszentmiklós, Heves vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

ATANY³⁰⁶

Pastor Matthias Turoczi
 Fatentes: Igo Benedek, Igo Balázs

Proventus Pastoris

Minden ágytól 1 forint. Minden külön kenyeres ember egy kila búzát, fél kila tavaszt, akár köles, akár árpa. Elegendő fát. Két-két ember egy szekér szénát ad. Ősszel is három ekét, tavasszal is hármat, valamit egy nap megszánthat, magva és takarása a Prédikátor dolga. Funebri conciotól 1 forint. Ha csak énekel 12 dénár. Őrlés esztendőben kétszer. Copulatiótól egy tyúk, egy kalács. Leánytól egy kendő. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér.

MAKLAR³⁰⁷

Pastor Georgius Alttyani
 Fatentes: Andreas Kutas, Apostol Tamás, Apostol András, Zubor István

Proventus Pastoris

Summa 36 forint. Minden ágytól egy kila búza. Nős szolgál fél kila búza. Özvegyasszony, kinek öröksége és ekés marhája nincsen, 3 sing vászon. Elegendő fa. Tíz kaszást egy napra, magok behordják. A Prédikátornak külön része vagyon, azon kaszál a tíz kaszás. Ha penig a fű ott kevés lenne, tartoznak másutt is adni, vagy másképpen szolgálni érette. Funebri conciotól 1 forint. Ha csak énekel, 12 dénár. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér. Copulatiótól, nőtlen legénytől 1 forint. Jobbágytól 12 dénár. A szénának felgyűjtése csak beneplacitum.³⁰⁸

NOVAY³⁰⁹

Pastor Georgius Boczkai
 Fatentes: Paulus Toth, Lipot Márton, Ihacz Péter

Proventus Pastoris

Minden külön kenyeres jobbágy ember 50 dénár és két kila búza. Zsellér egy kila. Minden jobbágy ember tartozik egy-egy szekér fával. Zsellér nem tartozik. Minden külön kenyeres gazda ember egy-egy boglya széna. Elegendő őrlés. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér. Copulatiótól 1 forint. Funebri conciotól 1 forint. Ha csak énekel 12 dénár. Özvegyasszony, kinek háza s öröksége nincsen, három sing vászon. Hat kila vetés. Hármának magva a falu, hármának a Prédikátoré.

NOSZVAY³¹⁰

Pastor Michael Szikszai
 Filiae: Zertz, Czerép³¹¹

³⁰⁶ Átány, Heves vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁰⁷ Maklár, Heves vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁰⁸ jótetszés, jóakarát

³⁰⁹ Novaj, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³¹⁰ Noszvaj, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³¹¹ Bükkzsérc, Cserépváralja, Borsod vm.

Fatentes: Toot Sebestyén, Dobos István, Szabó Sebestyén
 Fatentes Filiarum: Thot Tamás, Miser Péter, Solyom János, Boros Miklós,
 Madarasz András

Proventus Pastoris

Noszvajon és Zertzen aequalis³¹² a proventus. Minden külön kenyeres ember két kila búza, egy köből bor, garaspénz 6 dénár. Zsellér ember egy kila búza, egy köből bor, garaspénz 6 dénár. Minden gazda ember egy szekér fa, a zsellér felvágja az erdőn. Akinek szőlője nincsen, 50 dénár. Ha bor nem terem, 50 dénárt kell adni a köből borért. Ha penig terem, amint ember eladja köblit, annyival tartozik a Prédikátornak. Özvegyasszony három sing vászon. Ha penig örökséges, vejével vagy fiával nem lakik, egész bérrel tartozik. Ha egy kenyéren vannak, az özvegy semmivel nem tartozik. Funebri conciotól alkudják a Prédikátorral. Ha leánygyermek hal meg, énekléstől egy vászonkendő. *(Ha csak énekel 12 dénár.)* Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér, komapénz. Copulatiótól, leánytól egy kendő, legénytől 12 dénár.

Szilvaskert Noszvajon három vagyon. Régen három szőlő is volt a Prédikátorsághoz. Egyiket hívták Perselőnek, másik Irtvány, harmadik Homok. Most szántóföldek, kikből quinta járna a Pásztornak. Két-két szántó föld két nyomásra. Kaszáló rét egy Bogáts felé a Telek kútjánál.

Zertzen vagyon két szőlő, egyiket művelik, másik parlag. Egyiket hívják Nagy réti szőlőnek, másikat Egyház szeri szőlőnek. Két gyümölcsöskert is vagyon. Egyik a templom mellett, másik alább, nem messze. Kaszáló rét egy vagyon. Szántó föld két nyomásra egy-egy föld.

Czerép

Proventus Pastoris

Minden marhás jobbágy ember egy *(két)* kila búzát ad, egy köből bort, 6 dénár, egy szekér fa. Zsellér ember fél *(egy)* kila búza, egy köből bor, 6 dénár. Két nyomásra egy-egy föld három szántás alá. Egyik a Hosszu tövisnél, másik a Haylok alatt. Magva a Prédikátoré. A zsellérek tartoznak felaratni. Kaszáló rét kettő, egyik a Hidegh kútnál, másik a Pap kútjánál. Octava pars decimából.

DAROTZ³¹³

Pastor Joannes Debretzeni

Fatentes: Varadi János, Szabó János, Dosa Mátyás

Filia Sali³¹⁴

Proventus Pastoris

Minden külön kenyeres ember két-két kila búza és fél-fél kila tavasz, 50 dénár, egy-egy jó boglya széna, egy-egy szekér fa. A zsellér ember felvágja az erdőn. Minden külön kenyeres zsellér ember egy-egy kila búza, 50 dénár, fél-fél kila tavasz. Két zsellér ember egy boglya szénát. Tíz kila búzavetést három szántás alá

³¹² egyenlő

³¹³ Tibolddaróc, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³¹⁴ Sály, Borsod vm.

és öt kila tavasz vetést. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér, komapénz. Esketéstől a vőlegénytől 12 dénár, a leányzótól egy kendő. Halott temetéstől prédikálásért 1 forint, ha penig csak énekel, 12 dénár. Darotzon vagyon egy rét a parókiához. Sali proventus aequalis in omnibus.³¹⁵ Saliban is vagyon egy rét a parókiához.

ABAFALVA³¹⁶

Visitor Caspar Gelei, ANNO 1642 22. Maji
Fatentes: Sipos Bálint, Lukacz András, Janko Bálint

Minden egészhelyes ember egy-egy Rosnai köből búzát ad. Félhelyes fél köblöt ad. Zsellér, ki más embernek házában lakik, egy Rosnai szapu búzát ad. Voltak régenten az egyházhoz szántóföldek, kiknek jövedelméből építették a templomot. Mostan a Prédikátornak adják az ötödét. A kenderből decimát adnak. Vagyon egy rét, Pap rétje.

Halottól, ha csak énekel 12 dénár. Ha prédikál, ad minimum 60 pénz³¹⁷ a tizenkét pénz felett. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 pénz, egy kalács, egy tyúk. Mennyasszonytól egy keszkenő. Özvegyasszony ad három sing vásznat. Az úr majorságából decima. Király decimájából octava.

Amit az egyház jövedelméből török adóban elköltöttek, megadják, azt fogaták előttünk a visitatióban.

Bán Reve³¹⁸

Az reditus mindenben egyez az Abafalvi reditussal. Vagyon egy rét. Vagyon más rét is a falu alatt. A Minister, Szendrei György irtatta. Szántó föld is vagyon két nyomásra. Egy hold vagyon a Hosszakban, a Varga János földje mellett. Azon belül a Haraszora elől két hold föld. Egyik vagyon a Zakani uram számára való föld mellett, másik a Borsi János földje mellett. Másik nyomásra vagyon három hold föld egymás mellett. A Hegimas Imre Bán ortvány földje mellett, de egyiket fenőtte a tövis. Ugyanaz Minister irtatta ki azt is.

NYARAD³¹⁹

Pastor Nicolaus Dobosi
Fatentes: Virag Benedek, Thot Pál
Filia Abrany³²⁰

Proventus Pastoris

Minden külön kenyeres jobbágy ember 45 dénár, fél köből Miskolci szapu búza, fél szapu tavasz, akár köles, akár árpa legyen, akár búza. Zsellér is azonképpen 40 dénár. Minden jobbágy ember egy-egy szekér fa, jóakarajkjából. Mind ősszel,

³¹⁵ A sályi jövedelem mindenben egyenlő.

³¹⁶ Abafalva →[Szk. Abovce], Gömör vm. A szöveget 1642-ben jegyezték le.

³¹⁷ legalább, legkevesebb

³¹⁸ Bánréve, Gömör vm.

³¹⁹ Mezőnyárad, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³²⁰ Bükkábrány, Borsod vm.

tavasszal szántottak, de a magva a Prédikátoré volt. Copulatiótól 12 dénár, leánytól egy kendő. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér, komapénz. Funebri conciotól 1 forint, ha csak énekel 12 dénár. Özvegyasszonytól 3 sing vászon. Mikor magoknak rétet osztanak, akkor a Prédikátornak is egy nyilast osztanak, maga kaszáltatja a Prédikátor.

Az filiában aequalis proventus.³²¹ De ebben különböz, hogy minden jobbágy ember egy-egy boglya szénát ad.

KERESZTES³²²

Pastor Michael Czetneki

Fatentes: Szabo György, Varga Balázs, Madaras Márton, Pete Gergely

Püspöki: Czoma Benedek

Filia Püspöki³²³

Proventus Pastoris

Minden ágytól egy Miskoltzi szapu búza, 50 dénár. Rétet, ha osztanak, annyit adnak, mint egy embernek. Azon kívül a szabad réten valamennyit akar kaszáltatni, meglehet. Két külön kenyeres ember egy-egy szekér fát. Funebri conciotól 1 forint. Ha csak énekel 12 dénár. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér. Copulatiótól, jobbágy embertől 12 dénár. Nőtlen legénytől 1 forint, de így, hogy abban az esztendőben a Prédikátor ágytól való fizetést tőle nem vehet. Nobilis personat ha copulal³²⁴ 1 forint. Szántás beneplacitum.³²⁵ Octava járna a Pásztornak Püspöki-ből, de azzal instálnak,³²⁶ hogy ők pénzen veszik meg dézsmájokat minden esztendőben, azért nem akarnak adni. A szolgálat aequalis a filiálissal.³²⁷

NAGYMIHALY³²⁸

Pastor Mathias Turoczi

Fatentes: Nyak János, Ivanczi János

Proventus Pastoris

Minden ágytól Miskolci két szapu búza, 1 forint, egy-egy szekér fa. Rétet elegendőt, de maga kaszáltatja. Funebri conciotól 1 forint. Ha csak énekel 12 dénár. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér. Copulatiótól 12 dénár, leánytól egy kendő. Dézsmából octava jár. Összel két szántásra tíz szapu búzát vetnek el, magva a Prédikátoré. Tavasz szántásért minden ágytól egy-egy szapu tavasz, akár árpa, akár köles legyen. Ha penig tavaszt is akar vetni, hat szapu tavasz vetéssel tartoznak, de elmarad az egy-egy szapu árpa vagy köles.

³²¹ A leányegyházban ugyanaz a jövedelem.

³²² Mezőkeresztes, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³²³ Keresztespüspöki → Mezőkeresztes (1950), Borsod vm.

³²⁴ Nemes személyt, ha esket...

³²⁵ jóakarattól

³²⁶ azt vetik ellene

³²⁷ egyenlő a leányegyházzal

³²⁸ Mezőnagy Mihály, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

HARSANY³²⁹

Pastor Joannes Ottrokotsi

Fatentes: Baxa Mátyás Judex, Fotos Balázs, Bihari Gergely nobilis persona³³⁰

Filia Geztye³³¹

Proventus Pastoris

Minden külön kenyeres jobbágy ember, ki maga ekéjével szánt, két-két Miskolci szapu búzát. Két marhájú ember, kik ketten együtt szántanak, egy Miskolci szapu búzát, egy szapu tavaszt. Minden jobbágy és zsellér ember egy-egy köből bort 16 iccével. Minden zsellér ember két szapu tavaszt. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér, komapénz. Szántást és őrlést nem tesznek. Amint az esküdt polgárok mondják, parókiához vagyon másfél száz szántó föld, egy kaszáló rét a Var völgyén. Copulatioban, funebris concioban contradictio³³² vagyon.

Vayon három szőlő, kiből tized jár a Prédikátornak. Első tized a töröké, másik a Prédikátoré. Egyik szőlőt bírja Fotos István. Másodikat Kristal Pál. Harmadikat Balas Mihály. Parókiához vagyon egy szőlő, melynek minden munkája a Prédikátoré, kinek napkeleti szomszédja Fotos István, napnyugati szomszédja Solyom Péter.

Az filiában minden külön kenyeres jobbágy és zsellér ember három-három mérték búzát és fél-fél köből bort. Garaspénz 5 pénz.

ARANYAS³³³

Pastor Andraes Aranyasi

Fatentes: Caspar Papos, Nicolaus Bordas, Kapas Mátyás

Proventus Pastoris

Minden ágytól Miskolci fél köből búza, két köből bor, garaspénz 5 pénz. Özvegy ember egy szapu búza, egy köből bor. Özvegyasszony, kinek háza, öröksége vagyon, egy szapu búza, egy köből bor. Özvegy, örökségtelen, 3 sing vászon. Parókiához egy kenderföld, egy kaszáló rét vagyon. Egy parlag föld is vagyon a parókiához. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér, komapénz. Copulatiótól 12 dénár. Conciótól, amiben a Prédikátorral megalkudhat. Akinek semmi bora nem leszen, a köből borért tartozik 33 dénárral. Mindenféle decimából octava.

Sacramentumi eszközök: vagyon egy pohár, ezüst, szép. Egy kendő, egy abrosz, egy kicsiny ezüst tányér, egy ón kanna, egy fatányér.

³²⁹ Harsány, Borsod vm.

³³⁰ nemes személy

³³¹ Borsodgeszt, Borsod vm.

³³² ellentmondás

³³³ Bükkaranyos, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás. A betoldás a 17. század második feléből való.

GÖRÖMBÖLY³³⁴

Pastor Georgius Ragalyi

Fatentes: Petrus Galvats, Martinus Kozma, Gregorius Varga, Johannes Szabo, Georgius Marcza

Proventus Pastoris

Minden ágytól Miskolci két szapu búza, egy köből bor, garaspénz 5 pénz. Két nyomásra öt-öt szántó föld. Egy ortványföld, Kernye nevű. Kettejét egy-egy nyomásra három szántásra bevetik, magva a Prédikátoré, takarása, behordása beneplacitum.³³⁵ Kaszáló rét, ház után kettő. Oszlás rét egy. Egy parlag szőlő a parókiához. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér, komapénz. Copulatiótól 12 dénár. Funebri conciotól alkudják a Prédikátorral. Özvegyasszonytól, kinek szőlője vagyon, egy köből bor. Kinek öröksége nincs, 3 sing vászon. Dézsmából mind Görömbölyi, mind Tapolczai hegyről octava jár.

Visitatores ANNO Domini 1641. 25 die Aprilis Clarissimus Viri Martinus Samsondi et Martinus Maklari.³³⁶

Pastor Georgius Ragalyi

Fatentes: Judex Kovats Péter, Vegh Mátyás, Varga Gergely és Harmatzi Márton

Reditus Pastoris

Minden ágytól két-két szapu búza, egy-egy köből bor, garaspénz öt-öt pénz. Özvegyasszonyok, kik csak guzsalyokkal keresik, három sing vásznat adnak. Akinek szőlője vagyon, de nem szűrt belőle, tartozik 33 dénárral. Akinek szőlője nincsen, tartozik 16 pénzzel. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Halott temetéstől, ha csak énekel, 12 dénár. Ha prédikál, 40 dénár. Esketéstől 12 dénár.

Szántóföldek: Egyik nyomásra, melyet Kernyének hívunk, vagyon négy hold föld. Egy ortvány is vagyon azon Kernyen. Második nyomásra is, kit hívunk Kender szernek, Tobolykanak, vagyon öt hold föld. Egy kenderföld is vagyon.

Két rétek vannak, egyik Nagy rét, másik Kis rét.

Amely férfinak a felesége meghal, míg meg nem házasodik, addig csak fél bérrel tartozik. Amely asszonynak is az ura meghal, míg férjhez nem megy, az is csak fél bérrel tartozik. A Tapolczai szőlőhegyről octava jár a Görömbölyi Prédikátornak. A Görömbölyi búzából, tavaszból és borból octava jár. Jóakaratumkból két hold földet ökegyelmének megszántjuk, és maga saját búzájával bevetjük.

MALY³³⁷

Pastor Benedictus Cegledi

Filia Kis Tokay³³⁸

³³⁴ Görömböly, →Miskolc (1950), Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás, majd megisméltették 1641-ben.

³³⁵ jóakaratból

³³⁶ Az Úr 1641. évében, április 25-én az egyházlátogatók tudós férfiak, Samsondi Márton és Maklári Márton.

³³⁷ Mályi, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³³⁸ Kistokaj, Borsod vm.

Proventus Pastoris

Minden ágytól Miskolci fél köből búza, egy köből bor, garaspénz 6 dénár. Kaszáló füvet elegendőt adnak, szántóföldet is elegendőt. Fát, tűzre valót, ahol akar vagy szabados. Egy gyümölcsöskert vagy a parókiához. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Copulatiótól 12 dénár. Funebris conciotól 1 forint. Ha csak énekel, 12 dénár. Decimából octava jár. Özvegyasszonytól, kinek öröksége vagy, fél köből bor. Kinek öröksége nincsen, 3 sing vászonnal tartozik a Prédikátornak.

Proventus in Kis Tokaj

Minden ágytól Miskolczi fél köből búza, egy köből bor, garaspénz 6 dénár. Kinek szőlője nincsen, ad a borért 32 dénárt. Parókiához vagy egy kaszáló rét. Kaszálása és egyéb munkája a Prédikátoré. Egy szántóföld is vagy, in Caeteris aequalis.³³⁹ A másik Bekas Tokaj proventus is aequalis ezzel.

NYÉK³⁴⁰

Pastor Joannes Lebotaj
Fatentes: Paxi Pál

Proventus Pastoris

Minden ágytól Miskolci fél köből búza. A Mesternek régen járt fél szapu, most a Prédikátornak jár. Fél köből bor, garaspénz 6 dénár. Három szántásra két Miskolci köből búzavetés. Egyik köből a Prédikátoré, másikat a falu adja. Egy szántóföld is vagy a parókiához. Két parlag szőlő is vagy, egyik a Fel hegyen, másik a Közép hegyen. Kaszáló füvet mikor maguknak osztanak, akkor szakasztanak a Prédikátornak is, kit magának kell lekaszáltatni. Kereszteléstől tyúk, kenyér. Copulatiótól semmi. Funebris conciotól alkudják a Prédikátorral. Ha csak felénekel 12 dénár. Decimából octava pars jár. Özvegyasszonytól 3 sing vászon.
Sacramentumhoz való eszközök: egy ónkanna, két óntál, egy óntányér, egy keszkenő, varrott, egy Krakкаи abrosz, egy üvegpohár, egy korsó.

EMŐD³⁴¹

Pastor Michael Keresztesi
Fatentes: Benedek Zsigmond, Fodor Balázs, Miskolczi Gergely
Filia Szalonta

³³⁹ a többiben megegyező

³⁴⁰ Mezőnyék →Nyékládháza (1933), Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás. Az úrasztali eszközöket 1641-ben írták össze.

³⁴¹ Emőd, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás. A tanító jövedelmét a 17. század második felében rögzítették írásban, az 1665. évi vizitáció még nem említi. Az utolsó tételt 1711-ben jegyezték fel.

Proventus Pastoris

Minden ágytól egy köből búza, egy köből bor. Aki bort nem adhat, 50 dénár. Vagyon egy kaszáló rét, minden munkája a Prédikátoré, a Boytorjános mellett vagyon. Vagyon egy darab szántó föld is a Szalontai határban. Kereszteléstől tyúk, kenyér. Copulatiótól semmi. Funerbris conciotól 1 forint. Ha csak énekel, 12 dénár. Özvegyasszony 3 sing vászon, ha pedig öröksége vagyon, fél bérral tartozik.

Proventus Rectoris

Egy summában ad a falu harminc forintot. Huszonnyolc szapu búzát. Coquia egy kerülő, vagy helyette két-két poltura (ANNO 1711).

Szalonta³⁴²

Fatentes: Judex Simon Siko nobilis persona, Joannes Mattyus et Martinus Helias Visitatores in ANNO Domini 1641. Stephanus Keresztesi et Paulus Szombathi.

Minden külön kenyeres embertől 50 dénár, Cassai fél köből búza. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől, ha maga házánál, egy tallér. Az auditoriumban³⁴³ ha copuláltatik, 12 dénár. Halott temetéstől, ha prédikál, 1 forint. Ha énekel, 12 dénár. Özvegyasszonytól három sing vászon. A parókiához való építésben harmadosok. Kenderföld egy hold, dinnyeföld egy, kölesföld egy, melyeket maguk vetnek be.

CZAT³⁴⁴

Pastor Paulus Czabaczúri

Fatentes: Erdelyi János, Racz István, Kovacz János

Proventus Pastoris

Minden ágytól 50 dénár, egy szapu búza. Minden külön kenyeres ember egy-egy boglya széna. Ha rét kell valahol, a bíró magának veszen. Ott adtak a Prédikátor-nak is. Szántó földek aszerint. A szántás, fahozás szabad akarat szerint. Funerbris conciotól 1 forint. Ha csak énekel, 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér. Copulatiótól 12 dénár. Özvegyasszonytól 3 sing vászon. Decimából octava.

Proventus Rectoris Scholae Czathiensis

A Mesternek minden külön kenyeres ember ad 25 dénárt és fél-fél szapu búzát. Halott temetéstől 12 dénárt. Ha pedig torban megy, semmivel nem tartoznak. Gyermektanítástól külön való fizetés.

³⁴² Hejőszalonta, Borsod vm. A szalontai adatokat 1641-ben rögzítették írásban.

³⁴³ imaterem; Tulajdonképpen torony nélküli templomot értettek alatta.

³⁴⁴ Mezőcsát, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

PARASZT BIK³⁴⁵

Pastor Urbanus Szent Martoni
 Fatentes: Peles János, Muczoni András
 Filia Igritz³⁴⁶

Proventus Pastoris

Minden ágytól 50 dénár, egy szapu búza, egy szapu tavasz, Szikszai. Minden külön kenyeres ember egy boglya széna, egy-egy szekér fa. Három szántásban Szikszai két köből vetés. Funebris conciotól 1 forint. Ha csak énekel, 12 dénár. Copulatiótól 12 dénár. Leánytól egy kendő és az offertorium. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér, komapénz. Decimából octava, valamely embertől szereti a Prédikátor, kiveheti. Özvegyasszonytól 3 sing vászon.

Filia Igritz

Egyenlő mindenben a Paraszt Bikiékkel. Szapujok mindazáltal különböz, mert Miskolci szapuval adnak.

*

ANNO 1663. 14. Februarii. In Generali Synodo Sajo Szentpeteri celebrata conclusum.³⁴⁷ Olyan igyekezeteket jelentették az Igricziek az eklézián, hogy Schola Mestert tartanak, akinek szép egyezéssel ilyen proventust rendeltünk: Amely egy forintot ezelőtt adtak a Prédikátornak, mostan immár abból az 24 dénárt adják a Schola Mesternek. Öt szekér fa. Három Miskolci szapu búza. Hogy penig a Prédikátornak ez annuentiából³⁴⁸ kára ne következék, arra adták magokat közönségesen az Igricziek, hogy tíz Miskolci szapu búzáját vetik el a földben. Tavaszt is annyit vetnek, mint búzát, tizet. Ha penig casu quo,³⁴⁹ a falunak fogyatkozása lenne, mely miatt a Mester-tartásra elégtelen lenne, a Prédikátor jövedelme a régi mód szerint legyen.

NEMESBIK³⁵⁰

Pastor Ladislaus Vályi
 Fatentes: Fele Mihály bíró, Kis György, Borbély Márton
 Filia Baba

Proventus Pastoris

Minden ágytól fél köből búza, és fél köből tavasz, Cassai szapuval, 50 dénár. Minden külön kenyeres gazda ember egy-egy mezei boglya széna. Minden külön kenyeres embertől egy-egy szekér fa. Három szántásra ősszel négy köből búzavetés. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Funebris conciotól 50 dénár. Ha csak

³⁴⁵ Parasztbikk → Nemesbikk, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás, a kiegészítést 1663-ban keltezték.

³⁴⁶ Igrici, Borsod vm.

³⁴⁷ A Sajószentpéteren, 1663. február 14-én tartott általános egyházi gyűlésben hozott határozat.

³⁴⁸ egyességből

³⁴⁹ valamilyen okból

³⁵⁰ Nemesbikk, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

énekel, 12 dénár. Ha nemes embert házánál esket, 1 forint. Ha templomban esket, 50 dénár. Egy verő ártányra 2 forint. Ha marhátlan Prédikátor léssen, az őrlés fölül publice³⁵¹ emlékezzék, akin a sor léssen, elküldik, ha el nem megy, privatioja³⁵² léssen.

Proventus Pastoris in Baba³⁵³

Minden ágytól egy szapu búza, egy szapu tavasz. Két köből búzavetés, amint magoknak szántanak. Funebris conciotól 50 dénár. Ha csak énekel, 12 dénár. Ha nemes ember, 1 forint. Kereszteléstől egy tyúk, kenyér. Két ember ad egy szekér fát. Özvegyasszony három sing vászon.

SZEDERKENY³⁵⁴

Pastor Nicolaus Uyfalusi

Fatentes: Czaga István, Szabo Péter, Kaszas István

Proventus Pastoris

Minden ágytól egy-egy Szikszai szapu búza, egy forint. Minden külön kenyeres embertől egy-egy boglya széna, egy-egy szekér fa. Vagyon egy rét, melyért adják a boglya szénát. Ha penig a réthez akar nyúlni a Prédikátor, a boglyát nem adják meg. Ha boglyát veszen, a rét falu számára marad. Mind juhnak, tehénnek egyszeri fejés teje a Prédikátornak jár. Négy köből őszi vetés, noha törvény szerint csak kettő volna, de ha több léssen is, a falu jóakarátja. Az egy-egy forintot is ilyen okkal adják, hogy ha jobban megszorodnak, csak ötven pénzre szálljon, mert ezelőtt is, míg felesebben voltak, csak ötven pénz járt. De hogy most megkevesedtek, úgy ígértek 1 forintot. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Copulatiótól, jobbágytól 12 dénár. Nőtlen legény alkudjon a Prédikátorral. Ha jobbágy ember nőtlen legény fia a Prédikátor esztendejének felén megházasodik, fél bérrel tartozik. Ha penig esztendejének elején házasodik meg, egész bérrel tartozik a Prédikátornak. Özvegyasszony három sing vászon. Funebris conciotól 1 forint. Ha csak énekel, 12 dénár. Decimából octava jár.

*

ANNO 1663. 14. Februarii. In Synodo Generali Sajo Szentpeteri celebrata conclusum.³⁵⁵ Minthogy immár Schola Mestert tartanak, concordált³⁵⁶ a Szent eklézsia vele, hogy jövedelme a Mesternek ilyen legyen. Minden ágytól nyolc pultura. Minden ágytól Szikszai fél-fél szapu búza. Egy Szikszai köből búzavetés. Egy kerülőben való coquia. Tizenhat szekér fa. Minthogy penig a fát a Prédikátornak rendeltetett fából szakasztották a Mesternek, ha valamint a falvak fogyatkozása miatt a következő időben Schola Mestert nem tarthatnának, ezen meg-

³⁵¹ nyilvánosan, nyíltan

³⁵² megfosztása, büntetése

³⁵³ Hejőbába, Borsod vm.

³⁵⁴ Tiszaszederkény →Leninváros (1970) →Tiszaújváros (1991), Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás, a kiegészítés 1663-ban kelt.

³⁵⁵ A Sajószentpéteren, 1663. február 14-én tartott általános egyházi gyűlésben hozott határozat.

³⁵⁶ egyetértett

nevezett fabéli jövedelme a Mesternek redealjon³⁵⁷ a Prédikátorra. Ez végezésben jelen voltak ilyen személyek: Czaszar György, falu notáriusa Ferencz deák.

PALKONYA³⁵⁸

Fatentes: Racz János, Gyulai Mihály

Proventus Pastoris

Minden ágytól egy szapu búza, egy szapu tavasz, 50 dénár. Hat zsák búzavetés maga magvával, amit magoknak szántanak. Hat kaszás. Ha pedig látják, hogy fel nem éri vele, jóakaratajokból megszeghetik. Egy tized, egy szekér fát ad. Funebri conciótól 50 dénár. Ha csak énekel, 12 dénár. Copulatiótól 1 forint. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Egy ártány. Ha nem szereti, 3 forintot adnak. Özvegyasszony három sing vászon.

Proventus Rectoris Scholae Palkonya

Schola Mesternek minden ágytól 25 dénárt, egy szapu búzát. A Mesternek földje vagyon, melyben három köből búza megy. Maga magvával azt bevetik neki. Minden házas ember egy-egy kenyeret ad, mivelhogy a notariát³⁵⁹ viseli.

OSZLÁR³⁶⁰

Pastor Georgius Losontzi

Fatentes: Nagy Benedek, Rosos István, Szócz Boldizsár, Poczi Miklós

Proventus Pastoris

Minden ágytól egy Szikszai szapu búza, egy szapu tavasz, 1 forint. Minden külön kenyeres ember egy boglya széna és egy szekér fa. Hat zsák búzavetés maga magvával. Funebri conciótól 50 dénár. Ha csak énekel, 12 dénár. Kereszteléstől egy tyúk, kenyér, komapénz. Özvegyasszonytól három sing vászon.

TARJAN³⁶¹

Pastor Jacobus Janosi

Fatentes: Oláh Gergely Judex, Lukátsi Márton, Fejes Mihály nobilis persona,³⁶²

Bán János, László István, Seres Gáspár

Filia Kürt³⁶³

Proventus Pastoris

Summa 40 forint. Minden ágytól egy szapu búza, ártányra 3 forint. Túróra 1 forint. Minden helyes ember egy-egy boglya széna. Ha szénát nem adhat, 25 dénár-

³⁵⁷ térjen vissza

³⁵⁸ Tiszapalkonya, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁵⁹ jegyzőséget

³⁶⁰ Tiszaoszlár →Oszlár (1954), Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁶¹ Tiszatarján, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁶² nemes személy

³⁶³ Hejőkürt, Borsod vm.

ral tartozik. Halotti conciotól 1 forint. Ha csak énekel 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Copulatioért a templomban pénzt szed a vőfély a Pásztornak. Decimából octava jár. Elegendő fa. Szántás szabad akarat szerint. Egy halastó vagyon, parókiához való. Őrlés elegendő. Özvegyasszony 3 sing vászon.

*Az Úr vacsorájához való eszközök. Egy ezüst pohár, kit adott Seres Gergely. Egy pintes ónkanna. Egy óntányér. Egy Krakкаи abrosz. Egy gyolcs abrosz. Három kendő. Két könyv, templomhoz való. Egyik Petrus Besseus in Evangelio, másik Praxis Pietatis.*³⁶⁴

Vagyon még más egy ezüst pohár is. Más egy óntányér is. Ennek felette egy magyar Biblia.

KESZI³⁶⁵

Pastor Johannes Palotzi

Fatentes: Kovats Ferenc bíró, Oros Lukács, Százdi Czegledi Mihály

Filia Szazd³⁶⁶

Proventus Pastoris

Minden ágytól 50 dénár, egy Szikszai szapu búza. Minden helyes ember egy boglya széna, egy-egy szekér fa. Halotti conciotól 1 forint. Ha csak énekel, 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Copulatiótól 12 dénár. Őszi vetés két köből. Tavaszi is kettő, maga magvával. Ezen kívül is szántanak szabad akaratjuk szerint. Dézsmából octava jár. Egy ártányra 3 forint. Egy dézsa turo.

AROKTÓ³⁶⁷

Pastor Georgius Agri

Fatentes: Bene Péter, Nagy Bálint, Molnár Mátyás, Szabó Mihály

Filia Pely³⁶⁸

Proventus Pastoris

Minden ágytól 50 dénár, egy szapu búza, egy-egy szekér fa. Ártányra a két falu ad 3 forintot. Hat köből őszi vetés két szántásban. Négy ember kaszálása. Malomban tizenkét köből búza kétszerre. Funebri conciotól 1 forint. Ha csak énekel, 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Copulatiótól 12 dénár. Dézsmából octava jár.

Az Pelyi fizetés aequalis³⁶⁹ a Mater eklézsiával. Ebben különböző, hogy a Pelyiek kaszást nem adnak, hanem szakasztva két szekér szénát adnak. Ha a Pásztor kaszást kíván helyben, azt kell adni. Bárány dézma vagyon Pelyben, abból octava jár a Pásztornak. Egyéb dézma nincsen. A Pásztor háza építése köz.

³⁶⁴ Lewis Bayly (1565-1631) skót lelkipásztor elmélkedéseket és imádságokat tartalmazó művét Medgyesi Pál (1605-?) fordította le és adta ki 1636-ban. A Praxis pietatis (A kegyesség gyakorlása) a puritanizmusnak nevezett 17. századi református kegyességi megújulás egyik forrásává vált. A másik könyvet nem tudtuk azonosítani.

³⁶⁵ Tiszakeszi, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁶⁶ Százdi; Pusztaszentlászló és Mezőcsát között, Borsod vm.

³⁶⁷ Ároktó, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁶⁸ Pély → Tiszadorogma 1907*, Borsod vm.

³⁶⁹ egyenlő

BABONA³⁷⁰

Pastor Joannes Abranyi

Fatentes: Olah János Judex, Pap István, Tokai Tamás, Kazai Mihály, Veres András, Vajas János

Proventus Pastoris

Minden ágytól 1 forint, egy szapu búza, egy szapu tavasz. Minden gazda ember egy-egy boglya széna, egy-egy szekér fa, mint magoknak szoktak hozni. Ártányra 3 forint. Funebri conciotól 1 forint. Ha csak énekel, 12 dénár. Két szántásra négy köből őszi vetés. Tavasz három köből maga magvával. Öt aratók egy napra. Elegendő őrlés. Decimából octava járna, de az úr nem adja meg. Özvegyasszonytól 3 sing vászon.

DOROGMA³⁷¹

Pastor Georgius Pataki

Fatentes: Fodor Benedek, Agoston Lukács

BESENYŐ³⁷²

Pastor Joannes Szendrei

Fatentes et consentientes: Albertus Bako Judex Primarius, Michael Ivan, Michael Kis, Andreas Kováts, Georgius Balogh, Paulus Czibi

Filiales: Lád, Balajt³⁷³

Reditus Pastoris

Minden külön kenyeres ember, mind szegény s mind gazdag, egy-egy Szikszai köből búzát ad, és egy-egy köből tavaszt. A zsellér a tavaszért 13 dénárt. Akinek szőlője vagyon, minden ember öt-öt icce bort ad. Minden ember, mind gazda s mind zsellér, 5 dénárt. Szántóföldek vannak minden nyomásra egy-egy egész föld, kétannyi, mint a jobbágyé. A falu tartozik háromszor megszántani, bevetni, behordani. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár, keszkenő, egy ember ajándéka. Halottnál való prédikálástól 50 dénár. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. Rét a Mogyoros alján, Pap rétje. Közép rét. Vagyon egy föld, ahol régen szőlő volt a Papsághoz, most szántóföld. Kováts András bírja, ötödöt adjon belőle. Mál szőlő a föld neve. Ex decimis octava.

Lád

Fatentes et consentientes: Matthias Dombi Judex Primarius, Stephanus Végh

³⁷⁰ Tiszababolna, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁷¹ Tiszadorogma, Borsod vm. Egyebet nem jegyezték fel.

³⁷² Ládbesenyő, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁷³ Szendrőlád; Balajt, Borsod vm.

Proventus Pastoris

Minden külön kenyeres ember, mind szegény s mind gazdag három-három Szikszai szapu búzát, és három-három Szikszai szapu zabot, öt-öt icce bort. A szőlőhegynek azon kívül octavája a dézsmáról a Prédikátornak jár. Vannak parókiális földek 10 avagy 9. A földekből pedig ötöd járna, de mivel fogást ugyan jól tesznek körülötte, hatod részt adnak belőle. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. Halott temetéstől 12 dénár. Prédikálástól 50 dénár. Ex decimis omnibus octava. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz.

Balajt

Fatentes et consentientes: Stephanus Pap, Joannes Bornemisza, Gregorius Hertzegh, Sebastianus Végh, Gregorius Kota

Proventus Pastoris

Minden külön kenyeres ember, mind szegény s mind gazdag, Szikszai fél-fél köből búzát ad. Zabot is az egész ekés ember fél-fél köblöt ad. Zsellér pedig egy-egy szaput. Öt-öt icce bort minden külön kenyeres. Szántóföldek, kettő egymás mellett a Czod rétje fejében, az erdő mellett. Rét is azon Czod rétben, a felvégesi és az alvégesi között három rend. Más rét is vagyon, de a Kenesi Nagy György rétje között vagyon a Mogyoroson. Esketéstől, kereszteléstől, temetéstől, mint Besenyőben. A Balayti szőlő alatt egy oldal föld, napkelet felé megy véggel. A két fa mögött, az alvégesi jószág között, három hold föld.

KUPA³⁷⁴

Pastor Balthasar Agriaensis

Fatentes et consentientes: Nobiles:³⁷⁵ Paulus Farkas, Matthias Szepesi, Stephanus Cupai, Andreas Borbely, Gregorius Palasthy; Ignobiles:³⁷⁶ Judex Andreas Vitéz, Michael Agoston, Martinus Rits, Michael Fökötös

Proventus Pastoris

Minden ember, ha csak négy szántó marhája vagyon is, négy kereszt búzát, id est³⁷⁷ manipulos 72 ad. Cimborás ember két kereszt búzát, id est manipulos 18. Marha nélkül való zsellér egy kereszt búzát, id est manipulos 18. Ha azt nem adhatja, tehát egy Szepesi köből búzát ad. Az asztagot befedik. Minden külön kenyeres, akár jobbágy, nemes, zsellér és özvegyasszony, valakinek szőlője vagyon, akár holott, ha vidéki szőlőhegyen vagyon is szőlője, ha többet nem terem is, tartozik tíz icce bort adni. Akinek szőlője nincsen sehol, és felében sem mível sehol szőlőt, tartozik pénzzel, 25 dénárral. Akinek szőlője nincsen, hanem felében épít vagy mível szőlőt, tartozik adni felét a tíz iccének. Aki felében adja szőlőjét mívelni, tartozik az is tíz iccével, akárhová való hegyen legyen szőlője. Négy köből búzára való földet, melyet magok szereznek, háromszor megszántanak, a Prédikátor magvával bevetik és beboronálják, magok viszik ki a magot is. Minden ember, ha csak özvegy is, valakinek kendere vagyon, két kéve kenderrel tartozik.

³⁷⁴ Kupa, Abaúj vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás. A kiegészítés 1668 előtti évekből való.

³⁷⁵ nemesek

³⁷⁶ nem nemesek

³⁷⁷ azaz

Egyik paszkontza, másik magvas kender. Közönséges igaz kérével. Káposztának való föld is vagyon. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől, ha énekel 12 dénár, ha pedig egyszersmid prédikál, 25 dénár.

Vagyon egy nagy szél föld a Cupai és Felső Vadaszi határban, kit Mindszent földnek hívtak. Hajdan, amint érteni, a Monaj³⁷⁸ templomhoz való volt. Mely szél föld felett erdő vagyon, annyi szélesen, mennyi a föld, az is az ekléziáé. Alatta rétek annyi szélesen, mint a föld, az is oda való. Mindezek a sok változásokban az ekléziától abalienáltattanak³⁷⁹ volt. Egy részét bírták a Rakotzi urak öngagságok. Más részét Ghitzei András uram bírta. Némely részét a Kupai nemesek bírták.

ANNO 1638. magunk Ghitzei urunkat megtaláltuk felőle, és valamennyi ökegyelménél volt, mind megengedte a Prédikátorsághoz. Pataki praefectus Debretzeni Thamas³⁸⁰ urunk is megengedte a Prédikátorsághoz. A Cupai nemes uraink is mind kezéhez eresztették a Prédikátornak, és most immár meg is szántatta, hanem még irtani való vagyon néhol közöttte. Immár mind a föld, mind az erdő, mind a rét Prédikátoré. A Kupaiak azt fogadták, hogy ennek utána immár tilalomban tartják az erdőt, csak szintén a Prédikátor élje.

Szecz Kerezturi Márton Prédikátornak idejében egy özvegy, Borbeli Andrásné testamentumban hagyott a parókiához egy darab szőlőt. De úgy, hogy a Prédikátor míveltesse, kinek egyfelől szomszédja Ratz István, másfelől Kupai István.

SZALONNA³⁸¹

Pastor Joannes Uylaki

Fatentes et consentientes: Judices Primarius Basilius Bene, Joannes Beretzki et Andreas Varga; Aediles:³⁸² Nicolaus Gadna et Gregorius Laszlo; Cives Jurati:³⁸³ Joannes Kovats, Joannes Gyenes, Andreas Bene Minor, Sebastianus Juhasz, Michael Czák, Michael Dada et Georgius Tot Filia Marthoni³⁸⁴

Proventus Pastoris

A Szalonnaiak adnak búzát, hatvankét kereszt búzát tizenhat kéréjével, vagy apadnak vagy szaporodnak a lakosok. Esketéstől 12 dénár. Menyasszonytól egy kendő. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől, ha prédikál a Prédikátor, 50 dénár. Ha nem prédikáltatnak vele, nem tartozik halotthoz menni. Özvegyasszony három sing vásznat ad. Minden külön kenyeres ember, akinek szőlője vagyon, ad bort 4 iccájével. Aki bort nem adhat, a dézsmának előtte mindegyik iccáért ad négy-négy pénzt. Ha dézsma után halad az adósság, valamint a bornak iccája jár a falu kocsmáján, vagy olcsón, vagy drágán, annyit kell iccájéért adni. Adnak faluul tűzre való fát, nyolc jó szekér fát. Valamiből dézsmát vesznek, octava jár. Bárány, méh váltságának és keresztyénpénzének octavája. Offertorium, tempore administrationis coenae Dominicae pro arbitrio utentis datur.³⁸⁵

³⁷⁸ Monaj, Abaúj vm.

³⁷⁹ elidegenítették

³⁸⁰ A Rákócziak tisztartója.

³⁸¹ Szalonna, Borsod vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁸² egyházfik

³⁸³ esküdt polgárok

³⁸⁴ Martonyi, Borsod vm.

³⁸⁵ Az offertoriumot, úrvacsora osztás idején, szabad akaratból adják.

Szántóföldek három nyomásra. Egyik nyomásra kettő. Egy az Asszony láza, hatköblös. Másik az Agyagh szerben, a patakon ahol általjárnak, két avagy harmadfél szapu.

Másik nyomásra a Feljáróban öt föld. Egyik Kender föld. Második Vékony berek, melynek a falu felől való lábja a határig megy ki. Én, Diosadi László, Szalonnai Prédikátorságomban mind ki felől való lábját berekből írtottam volt ki és minden ellenzés nélkül szabad uraságomban bírtam, a successoromnak,³⁸⁶ Angyalosinak is úgy hagytam. Harmadik a határ mellett, mely a közép úton szakad meg. Negyedik azon közép úttól fogva, csak közel, mellesleg a harmadikhoz lévén, a felső útig megy. Ennek is a felső részét berekből írtottam volt az útig, én Diosadi László, de a tőkék miatt végig nem szánhattam, mindazáltal Prédikátorsághoz tartozott. Ötödik a Gat vége.

Harmadik nyomásra kilenc földek. Egyik Kötel föld. Második és harmadik egy szélben Galagonyas. Negyedik a kis kerek rét Domb. Ennek egy boglya széna termő rétlábja is vagyon. Ötödik a Tegla szerben, de ez a vizesség miatt kaszáló rétre változott. Hatodik Kender föld. Hetedik a Kender föld szerben. Nyolcadik alsó Sár szerben. Kilencedik felső Sár szerben.

Rétek vannak numero 5. Egyik a Nagy Tó megett. Második a Rakatza vize folyása mellett. Harmadik Mehszeg rét. Negyedik a Mehszeg rét végében nyilas rét, szélesebb a Mehszeg réténél, annyi, mint a szomszédja. Ötödik a Torma szegben, három rendes, a Dus István irtvány rétjeig megy be véggel. Oldalról erre a Bereczk rétje jó véggel.

A lányok a tanításért egy napi nyári munkával, kiváltképpen aratással, avagy szénagyűjtéssel meg szokták segíteni a Prédikátort. Káposztának való földet is szoktak rendelni minden változásban, mikor a káposztaföld változtatik más helyre.

Reditus Rectoris

Minden ekés ember, ki maga ekéjével szánt, ad fél köből búzát. Aki cimborával szánt, ad másfél szapu búzát. Zsellér ad egy szapu búzát. Minden külön kenyeres ember ad két icce bort. Ha bort nem adhat, ad nyolc pénzt iccájéért a bornak. Halott temetéstől 12 dénár. Gyermek tanítástól kivel mint megalkudhat.

A Marthoniak is aszerint fizetnek, mint a Szalonnaiak. Fával mindazáltal a Szalonnaiak tartoznak négy szekérrel. A Mathoniak pedig két szekérrel. Minden héten csütörtökön reggel könyörgést tenni tartozik a Mester általmenni Marthoniba.

Marthoni

Proventus Pastoris

Az Marthoniak adnak 33 kereszt búzát 16 kévéjével. Tűzre való fát négy jó szekérrel. Esketéstől 12 dénár. Menyasszonytól egy kendő. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Offertorium tempore administrationis coenae Dominicae pro arbitrio Utentis datur.³⁸⁷ Özvegyasszony három sing vásznat ad. Temetéstől való prédikálástól 50 dénár. A Prédikátor házán és scholan való építésban harmadosok. Körül lévő kerítésban is harmadosok.

³⁸⁶ (hivatali) utódomnak

³⁸⁷ Az offertoriumot, úrvacsora osztás idején, szabad akaratból adják.

SZIN³⁸⁸

Pastor Lucas Aszalai

Fatentes et consentientes: Joannes Jona, Joannes Olah, Thomas Jona, Georgius Gál, Basilius Kolik

Filia Petri³⁸⁹

Proventus Pastoris

Minden egész ekés ember, ha csak négy szántó barma vagyon is, ad egy képét, azaz 60 kévét. Cimborás, akinek két szántó barma vagyon, fél képét ad, azaz 32 kévéket. Zsellér zabot adott egy köblöt, de azt már nem is kell kérni, mert azért ad bort, 25 iccét. Ha bort nem adhat, tehát ad 50 dénárt. Valakinek szőlője akárhol legyen, vidéki vagy Szini hegyen, tartozik 25 icce borral. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Halott temetéstől, esketéstől 12 dénár. Özvegyasszony három sing vásznat ad. Decimából octava jár.

Szántóföldek vannak két nyomásra. Egyik nyomásra a Hosszuban két föld. A másik nyomásra, Fejér földön egy hold föld.

Reditus Rectoris

Minden külön kenyeres ember ad öt icce bort. Vidéki ember is, kinek a Szini hegyen vagyon szőlője, ad öt icce bort. Egész ekés ember egy szapu búzát. Zsellér ad fél szapu búzát. Temetéstől 12 dénár. A Prédikátor jóakaratójából ad búzát, 3 köblöt.

Reditus Templi Sziniensis

Templomhoz való földek, kikből decimát adnak: A Baranya bércezen, a Topos kútja felett vagyon öreg négy hold föld, kit Kolik István bír a másik Kolik Istvánnal, két-két holdat bír egyik. A falu alsó végén a Galagonyas oldalon vagyon egy hold föld, kit Janos Sándor bír. Ennek végében más egy hold föld, kit Pintye András azánt. Ugyan a Baranya bércezen vagyon két nagy szél föld. Szegliget felől a két mesgye között 15 avagy 16 hold föld, vagy több is. Ugyanott két hold föld, kit Iso Mátyás bír, a Topos kútja felett. Ugyanott egy szél föld, kit Varga Jakab bír. Ennek szomszédjában egy hold, Iso Mátyás bírja. Azon innét, azon Baranya bércezen, akin a gyalogút általviszen, egy szél, kit bír Gál György és Gál János. Ugyanazon Baranya bércezen három hold egy szélben, kit Olah István bír, ő törte is fel. A Gacza hegyen vagyon egy szél föld, Olah János szántja. Dézsmája megadását halasztván Andrasiné asszonyunkra, őkegyelme megengedte kérésünkre. Ennek a földnek szomszédja napkeletről Gál János, napnyugatról Juhász András. Más nyomásra Gatsa hegyen vagyon egy szél föld, Gál György és Gál Jánosé. A végében két hold föld, Olah Péter bírja. Azon alól egy szél föld, Toth András bírja. Ismét a Gatsa hegyoldalban vagyon egy szél föld, Olah István bírja. A bérce út oldalon egy hold föld, Olah István törte fel. Ugyanott a bérce út oldalon egy hold, Demjen János bírja. Ugyanott két hold föld, Varga Jakab törte fel s ő éli. Ugyanott egy hold, kit Kelemen István bír. A Galyan, a Szélcze kútja fölött egy szélben

³⁸⁸ Szín, Torna vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás. A kiegészítések 1655-ből és 1700-ból valók.

³⁸⁹ Színpetri, Torna vm. A templomhoz tartozó javak felsorolása 18. századi bejegyzés, az 1711. évi vizitáció jegyzőkönyve már tartalmazza. Ekkor Petri önálló, anyaegyház (már 1668-tól bizonyosan az). A tanító javadalmát 1698-ban rögzítették írásban.

négy hold föld, kiket most Kolik Balázs bír. A Torgalyan a Szélcze kútja fölött (azon kívül amely szél földet Mariasiné asszonyom bír), mind a templomhoz való, s odaadják a dézsmáját. A kis Halo völgye fölött vagyon egy szél, Varga Jakab bírja. A Torgalya alatt, a völgyben két hold föld, Pintye András szántja. Az Iso földek fölött, a Szelere lábán egy szél föld, most parlag. A malom fölött a hegyen egy szél föld, Cassai nyolc köből belemenne. A Nagy szerű oldalon négy hold föld, Varga Jakab bírja.

Templomhoz való rét. A Josva berken, Szinen alól a Boldva mellett, Gal János és Batso János szomszédságában való rét.

Templomhoz dézsmáló szőlők ötödösök.

Az Czemer völgy oldalán, napnyugat felől vagyon egy szél szőlő, kiket mostan bírnak Szegő János, Szegő Mihály, Szegő István, Szegő Péter, Nagyobbik Szegő István, Szűts István. Ugyanazon völgyön, napkelet felől való oldalon vagyon egy szőlő, Gatsal Máté bírja.

*Vayon két darab szőlő, a templomhoz való, Czomor köve alatt, mely szőlők napnyugatra vannak. Egyik szőlőt bírja Jona Tamás, a másikat Gall András, mely szőlőknek ötöd dézsmája a templomhoz jár. ANNO 1655. 17 Martii in Synodo Generali Szikszovia celebrata. Senior Ecclesiae Valentinus Janosi.*³⁹⁰

ANNO 1700. 20 Februarii Varga János a Czemer völgy oldalán lévő szőlőjét, kinek dél felől való szomszédja Molnar György, adta a templomhoz tizedében. Tóth Gergely is a Nagy Deresön lévő szőlőjét, tizedét, Váradi Gergely a szomszédja. Bodi János a Nagy Ders völgye fejében, Ivocs István szomszédságában. Ugyan Bodi János a Marha Csapásban való szőlőjének tizedét, a tetején a határkövekig. Ivocs István és György a Deres fejjű völgyben, napkelet felől való oldalán lévő szőlőjének decimáját a templomhoz conferálták.³⁹¹ Nagy György a Csemer oldalon lévő szőlőjének decimáját. Nagy János ugyanaz Csemer oldalon, napnyugat felől, részes decimáját. Ez két szőlőknek szomszédja dél felől Hatvani Ferenc úr szőlője, melyek vannak a Kerei Márton, Varga András, Mihály szőlőjük tetejében.

Petri filia

Proventus Pastoris

Mindenekben egyeznek a Sziniékkal a fizetésben. Vayon egy darab rét a mezőben, Kerek rét. Minden esztendőben tilalmasban esik.

Reditus Templi

Biro István az István völgyén lévő szőlőjét, mely az eklézsia szőlője szomszédságában napnyugat felől vagyon, dézsmálja nyolcadára, egyház hasznára. Ugyanez mellett Boros János szőlője, az is nyolcados. Tovább Dospoly Györgynek vagyon egy darab a Bakos völgy fejében, az is nyolcados. Dospoly Jakab a Domo szőlő felett való szőlője is nyolcados. Ugyanez mellett Nagy Pálnak is szőlője nyolcados. Ugyanez mellett Boros Péter ültetése is nyolcados. Nagy György Jánosnak, Nagy Györgynek, Nagy György Istvánnak, Josa Mihálynak is a Bakos

³⁹⁰ A Szikszón, 1655. március 17-én tartott közzsínaton. Jánosi Bálint, az egyház esperese.

³⁹¹ adták

völgy oldalban, napnyugat felől vagyon egy kert szőlőjük, nyolcados a templomhoz. Nagy György is bír a Boros Balázs szőlője tetején egy darab szőlőt, nyolcados. Csuka György is a Domo fejen, az is nyolcados egyház számára. Doszpoly János is a Bakos völgy fejében, a Doszpoly Györgyé mellett való darab szőlőjét egyház számára nyolcadán dézsmálja.

Proventus Rectoris

Aszerint fizetnek a Petriek is, amint a Sziniek. A vidékiek is aszerint fizetnek, kiknek a Petri hegyen vagyon szőlőjük.

SZEGLIGET³⁹²

Pastor Stephanus Felsővadaszi
Filia Perkupa³⁹³

Proventus Pastoris

Akinek tíz kepe búzája volt, az egész kepét adott, azaz manipulos 60. Akinek kevesebb volt tíz kepenél, az fél kepét adott, azaz manipulos 30. Zsellér nem adott búzát, hanem bort adott, 25 iccét. Mikor jég elverte, avagy nem termett, bort nem adhatott, tehát 50 pénzt adott. Özvegyasszony három sing vásznat. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől 12 dénár, ha csak énekel. Ha prédikál, 50 dénár. Két nyomásra szántóföldek vannak. Minden nyomásra két-két kötel. A rét azonképpen. Egyik a Fűzes, másik is ugyanott. A másik nyomáson Matsar rétje, ott is kettő. A decimából mind borból, búzából octava. Malomból sabbathale.

Perkupa

Fatentes et referentes: Judex Joannes Sebő, Basilius Szegő et Basilius Nagy István

Proventus Pastoris

Parókiához való szántóföldek és rétek. Egy föld a felső mezőn egész hold föld, a végében rét vagyon. Kenderföld is vagyon a felső mezőn, kit a Prédikátor rétnak hagyott. A híd között is volt szántóföld, az erdő felnőtte. Ugyanezen felső mezőn vagyon a Kosa mellett nyilas rét, hat rend. Az alsó mezőn egy egész föld. Az Agyagoson két hold föld. Vagyon kenderföld az alsó Zalogoban. Vagyon hat rend nyilas rét. Az el-kijárón vagyon egy hold föld. A Nagy Laszoban is vagyon egy darab rét, annyi szintén, mint egy ház után. A Somos Lab oldalon is vagyon egy darab szántóföld. Az alsó mezőben való nagy hold földnek a végében is egy darab rét. Bako szőlőtétön egy szántóföld.

Reditus Templi Perkupaensis

Szegő Balázs bír egy szőlőt, kinek ötödét adja a templomhoz, Dod nevű szőlő. Sebeő János bír egy szőlőt a Bogoly lyukon, kinek tizedét adja a templomhoz. Gal István, Gal Balázs, Gal Gergely és Gal Mihály bírnak egy szőlőt a Bogoly lyukon,

³⁹² Szögliget, Torna vm. 1639-ben volt az egyházlátogatás.

³⁹³ Perkupa, Torna vm. A templomhoz tartozó javak szövegének kiegészítése az 1668 utáni időből való, amikor már Perkupa önálló, anyaegyház lett.

kinek a tizedét adják a templomhoz. Szegő Balázs is bír a Bogoly lyukon egy szőlőt, kinek ötödét adja a templomhoz.

Balas János szőlője a Bogoly lyukon heted. Kovats Jánosé, Gal Györgyé, melyek most épülnek az Erje oldalban, hetedesek. György Istváné a Mester hegyen hetedes. Gal Györgyé, a Dobo szőlő, hetedes. Balas István szőlője a Mester hegyen hetedes. Nagy István Balázs szőlője, a György Benkő szőlő mellett, hetedes. György István szőlője a meredek mál farkon, hetedes. Gal Balázs szőlője ugyan a meredek mál farkon, hetedes.

SZILITZE³⁹⁴

Pastor Joannes Rapothi
Filia Borzva³⁹⁵

Proventus Pastoris

Minden szántó ember egy-egy kepe búzát, manipulos 52 ad. *Mostan manipulos 60.* Félhelyes egy kalongyát, manipulos 26. *Mostan manipulos 30.* Zsellér egy szapu búzát. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár, egy kendő. Temetéstől 16 poltúra. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. Minden nyomásra szántóföld, annyi, mint egy jobbágnak. Decimából octava.

A szántóföldek három nyomásra vannak. Az egyik nyomás Motsolya völgye, melyen vannak 8 hold földek. 1. Sombokornál. 2. és 3. a Kep hegyen. 4. Vizes kazlak. 5. Almafa bérc. 6. Kerek kötő. 7. A Lyukban parlagon áll, de az most rét. A második nyomás Zeptze, melyen vannak 7 hold földek. 1. Miko földje. 2. Farago kónél. 3. Bik alatt. 4. Zeptze. 5. Arnyekon. 6. Szamarason. 7. Elő rétbén. Ezen nyomáson vagyon egy rét is, a Zeptze Bik megett. A harmadik nyomás Nadas éger, melyen vannak 6 szántóföldek. 1. Káposztakert mellett, melynek a végében rét vagyon. 2. Hegy megett, ennek is végén rét vagyon. 3. Telek hegyen. 4. Kis éger. 5. Nadas éger, ennek is végében rét vagyon. 6. Nadas égerben vagyon. A földeket, ha más ember szántja és veti be, quintat ad belőle.

Reditus Templi

Szántóföldek három nyomásra. Az első nyomás Motsolya völgye. Matthe István bír irtvány földet az Almafa bércen, maga irtotta, melyből tizedet ad a templomhoz. Ugyanott az Almafa bércen Batso Márton is bír irtványt, abból is tized jár a templomhoz. Thamas György bír az Almafa bércen irtványt, abból is tizedet ad a templomhoz. A Somos fejen is Batso Márton bír irtványt, abból is tizedet ad a templomhoz. A Moczolya hegyen bír Batso Márton irtványt, az is tizedes föld.

Második nyomás, Zeptze. Szamaros oldalon bír Toth Márton és Vintze János egy barázdán két földet, melyek tizedes földek. Vasaros út mellett két földet bír Toth Márton, melyből tizedet ad a templomhoz. Ugyanott, a Vasaros út mellett bír 3 darab földet Szabo Ambrus. A Melegh völgy felett Batso Márton bír két darabot. A Vasaros út mellett Szakal Péter bír egy darab földet. Vasaros út tetőn Batso Márton bír két darab földet. Beke hegye alatt Matthe István bír egy földet.

³⁹⁴ Szilice →[Szk. Silica], Torna vm. Az egyházlátogatás 1639-ben volt. A kiegészítések 1663-ra tehetők.

³⁹⁵ Szádvárborsa →Borzova (1994) →[Szk. Silická Brezová], Torna vm. A kiegészítések lejegyzésének ideje 1649.

Garbotz völgye felett Szabo Ambrus bír egy darabot. A Pad tetőn is bír két darabot Szabo Ambrus. Vasaros út tetőn Vintze István bír egy darabot. Vasaros út feneken bír Thamas György egy földet. A Pad tetőn Vintze István bír két darabot. Ezekből is tized jár a templomhoz.

Harmadik nyomás Nadas éger. Ereszvény végén Batso Márton bír egy földet. Kis éger főben is egy darabot bír Batso Márton. A Nyirjes tetőn Thamas István és Thamas György bírnak két darab földet. Ezek is tizedes földek.

Rét is vagyon a templomhoz az Ardoczka földön, a Korotnokon.

Reditus Rectoris

Fatentes: Mathe István, Zalas Gergely

Szelicze: Minden szántó ember, aki maga ekéjével szánt, egy-egy Rosnai szapu búzát ad. A zsellér fél szaput. Jóakarajkjából egy kerülőben főznek. Ha jól viseli magát, máskor is megcselekszik. A Prédikátor nyolc kereszt búzát ad. Borzvan, aki maga szánt, egy-egy Rosnai szapu búzát. A zsellér fél szaput, Rosnait. Minden ember egy-egy házi kenyeret, mivel ezek távol lévén, nem főzhetnek. Fával a Mesternek a Borzvaiak tartoznak, a Prédikátornak a Szliczeiek.

Minden vasárnap és csütörtökön a Prédikátorral együtt tartozik kimenni a Mester. Kedden magának kell kimenni Borzvára a Prédikátor nélkül. Énekléstől a Mesternek mindkét faluban 12 dénár.

Borzva filia

Proventus Pastoris

Minden nyomásra egy hely föld szántóföldjével, rétéjével, mint egy jobbágnak vagyon. Minden jobbágy egy kalongya búzát és egy kalongya zabot. Zsellér egy szapu búzát és egy szapu zabot. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Decimából octava. Amit fizetnek, tartoznak Szilicze hazavinni.

A parókia építése felől régtől fogván való ellenkezés volt a Sziliczeiek és Borzvaiak között, de in visitatione 1649. die 6 Junii celebrata per reverendum Dominum Valentinum Janosium seniore[m] eius temporis, et adjunctos Reverendos viros Dominos Michaelem Kőrösi, Stephanum Kaposi, Andream Mohatsi, Joannem Szikszai, Gregorium Janosi, szépen megalkudtak egymással és az építésnek harmadrészét magokra vették a Borzvaiak. Pastore Joannes Pelsőtzi, iudicibus Szlicziensibus Petro Matthe et Georgio Rudnai, iudicibus Borzovaiensibus Michaele Farkas et Demetrio Pap.³⁹⁶

SIP³⁹⁷

Pastor Michael Aszalai

Filiales: Radnot, Alsobatka, Felsőbatka, Uyfalu, Dulhaza, Bartzihaza³⁹⁸

³⁹⁶ ... az 1649. június 6-án, tisztelendő Jánosi Bálint esperes úr idejében, általa és a mellé rendelt tisztelendő férfiak, Kőrösi Mihály, Kaposi István, Mohácsi András, Szikszai János, Jánosi Gergely által tartott zsinatban ... Pelsőczy János lelkész, Máthé Péter és Rudnai Gergely szilicei bírák, Farkas Mihály és Pap Demeter borzovai bírák által.

³⁹⁷ Zsip →[Szk. Žíp], Gömör vm. Az egyházlátogatás 1639-ben volt. A kevés betoldás a 17. század közepéről való.

³⁹⁸ Nemesradnót →[Szk. Radnovce], Alsóbátka, Felsőbátka →Bátka →[Szk. Bátka], Balogújfalu →[Szk. Vieska nad Bhlom], Dulháza →[Szk. Dulovo], Bárcziháza →Dúlháza; Gömör vm.

Proventus Pastoris

Sipben minden ekétől egy-egy Rosnai köből búzát. Zsellér Rosnai fél köből búzát fizet. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár, egy tyúk, egy kalács, egy kendő, egy pint bor. Temetéstől, az énekléstől 12 dénár. Ha filiálisban s ott énekel, ott is meg kell adni a tizenkét pénzt. Ha Sipben hozzák s ott is énekel, ott is tizenkét pénzzel tartozik. Halottnál való prédikálástól 1 forint, vagy aki mint megalkudhat a Prédikátorral. Szántó föld a Sipi határban tizennégy hold föld, egy szélben a Pap harasztja alatt. Kiknek felső szomszédja Batka felől Sebő Pál földje, ahol a Darany útja megy ki. Ezek a Prédikátor szabadságában vannak, ha meg akarja szántani. Ha pedig másnak adja, ötöd jár belőle.

A templom mellett két hold vagyon egymás mellett, kiknek felső szomszédja Pal András. Alsó szomszédja Vincze György földje, azok is a Prédikátor szabadságában vannak.

Rét egy vagyon a tizennégy hold föld végében, a falu felől Czont Benedek szomszédja. Kívül az ország útja. Erdő vagyon a földek felett, annyi széles, mint a tizennégy hold föld. A Prédikátornak akármelyik megye előerdejéről szabad fát hordatni.

Egyházfiak vannak, és aminémű jövedelemmel a Prédikátornak tartoznának vagy egy köből, vagy fél köből, nálok maradjon. Egyébbel a Prédikátor nem tartozik nekik. *A Prédikátor jövedelmét pedig fogvatkozás nélkül házához vigyék a Prédikátornak az egyházfiak.*

Reditus Rectoris Sipiensis

Az Also Batkiak, akik fatealtak,³⁹⁹ így mondják, hogy ők minden helytől egy-egy kéve búzát fizettek. Félhelytől fél kévét. Most is megadják azt. A Sipiiek pedig és a Radnothiak, minden ekés ember két-két kéve búzát adtak, most is megadják a Mesternek. A zsellér egy-egy kéve búzát ad. A Felső Batkiak is úgy fizetnek, mint az Also Batkiak a Mesternek.

Radnot

Proventus Pastoris

Minden ekés ember egy-egy Rosnai köből búzát fizet. Zsellér fél köből Rosnai búzát fizet. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. Kereszteléstől, esketéstől, temetéstől azon a fizetés, mint a mater eklézsiában.

Alsobatka

Proventus Pastoris

Fatentes: Thomas Kovats annorum 67, Paulus Máts annorum 60, Balthasar Szivos annorum 50, Paulus Czik annorum 48.⁴⁰⁰

A felül megírt Fatensek így vallanak, hogy sem ők, sem pedig az ő atyjuk soha ekétől nem fizettek, hanem helytől. Úgy mint egész helytől egy Rosnai köblöt,

³⁹⁹ tanúskodtak

⁴⁰⁰ 67, 60, 50, 48 éves

félhelytől fél köböl búzát adnak a Prédikátornak. Kereszteléstől, esketéstől, temetéstől, özvegyasszonytól azon a fizetés, mint a többiben.

Felsőbatka

Proventus Pastoris

Az parasztemberek fizetése egyenlő az Also Batkaiak fizetésével. Minden helytől egy-egy Rosnai köböl búza. Félhelytől fél köböl Rosnai búza. Kereszteléstől, esketéstől, temetéstől, özvegyasszonytól azon fizetés, mint a többiben. A nemesek Batkában: Batki Miklós, Batki Péter, Batki Mihály, Fejer Miklós, Boza Mihály, Batki Boldizsárné és a többi is, mindegyik Rosnai fél-fél köböl búzát adnak a Prédikátornak.

Uyfalu

Proventus Pastoris

Minden ekés ember egy-egy Rosnai köböl búzát fizet. Zsellér fél köblöt. Özvegyasszony három sing vásznat. Esketéstől, temetéstől, kereszteléstől azon fizetés, mint a mater eklézsiaiban.

Dulhaza

Proventus Pastoris

Minden ekés ember egy-egy Rosnai köböl búzát ad. Zsellér fél köböl búzát ad. Az úr egy köböl búzát ad. Egyéb accidentiák⁴⁰¹ annyi, mint a többiben.

Bartzhaza

Proventus Pastoris

Mivelhogy újonnan szállottak haza, az eklézsia engedelméből fél-fél köböl búzát fizettek.

ALSO ÉS FELSŐ KALOSA⁴⁰²

Fatentes ex Also Kalosa: Judex primarius Thomas Jakab, Juratus civis⁴⁰³ Lucas Nagy, Gregorius Balas; ex Felső Kalosa: Judex Ambrosius Nagy Peter, Andreas Jakab.

Proventus Pastoris

Minden egészhelyes egy-egy köböl búzát ad. Félhelyes fél köblöt. Zsellér, kinek barma nincs, háromnapos mível tartozik. Özvegyasszony három sing vászonnal. Szántóföldek három nyomásra. A két nyomásra annyi vagyon, mint egy egészhelyes jobbágnak. A harmadik nyomásra két szél vagyon, mintegy nyolc

⁴⁰¹ járandóságok, járulékok

⁴⁰² Alsókálósa →[Szk. Nižná Kaloša], Felsőkálósa→[Szk. Vyšná Kaloša], Gömör vm. Az egyházlátogatás 1639-ben volt.

⁴⁰³ esküdt polgár

holdocskányi. Egyik az általút mellett. Másik a Sáára dülön vagyon. Rét egy vagyon a Pap erdeje alatt, Pap rétének hívják. Erdő is vagyon, Pap erdejének hívják. Esketéstől 12 dénár és egy ember ajándéka, egy kendő, egy kalács, egy tyúk. Kereszteléstől tyúk, kalács, komapénz. Temetéstől 12 dénár.

Az úr majorságából, mikor köztük lakott az úr, tized járt eleitől fogva. Mostan, hogy köztük nem lakik, huszadát adja. Néha azért szükségét látván a Prédikátor-nak, tizedét is adja.

Felső Kalosaiaknak mindenben egy a fizetések. Föld kettő. Egyik az általút mellett, Mihaly Falva felé. Másik nyomásra 3 vagyon. Egyiknek Uvötze neve. Másik a Kusza kútjánál, Pap földje neve. Harmadik ugyanott az út mellett. Harmadik nyomásra nincsen. Rét egy vagyon a falu előtt, Pap réteje neve. Keresztelés, esketés, temetés egyez az Also Kalosival. Ex decimis sedecima olim, jam recens octava ex constitutione Botskaiana ex Utroque Pago.⁴⁰⁴

ONGA⁴⁰⁵

Pastor Stephanus Matsfalvi

Fatentes: Judices Szuhai Péter et Azari István, közönséges személy Berki György, nobilis persona⁴⁰⁶ Vatai Boldizsár.

Visitatores Caspar Gelei, Ladislaus Diosadi ANNO 1640.

Proventus Pastoris

Minden lakos ember akár maga ekéjével, akár cimborával szánt, egy kalongya búzát ad. Ha pedig cimborával sem szánthat, hanem pénzével szántat, ad egy kereszt búzát. A cimborások ketten együtt lévén, két kalongyát adnak. Aki sarlójával keresi, ad avagy egy kereszt búzát, avagy egy szapu búzát. Aki csépével keresi, fél köből búzát ad. Minden ember, vagy gazdag, vagy szegény, ad egy boglya szénát. Minden ember, ha csak két marhája vagyon is, ad egy szekér fát. Minden ember, mind gazdag, mind szegény, ad garaspénzt, 12 dénárt. A malomból sabbathale jár szombaton vasárnapi reggelig.

Pap réteje a Ravasz lyuk mellett, amely harmadik esztendőben esik tilalmasban, akkor boglya szénát nem adnak. Ennek jobbítására a Bika rét rendeltetett melléje, melyet tartoznak magok megkaszálni, de föltakarni és behordani nem tartoznak. Vagyon Pap földje a középső nyomásban. Vagyon más föld is az alsó nyomásban, melyet a falu földjéből szakasztottak ki és rendelték Papsághoz. Azt pedig akkor bírhatja a Prédikátor, mikor Ongan vagyon lakása és nem másunnét jár Ongara. Mivel pedig a Prédikátorsághoz való föld káros helyen vagyon, ennek is jobbításáért rendelték minden esztendőben a magok vetések között földet, vetés alá ötköblöst, melyet magok tartoznak háromszor megszántani, bevetni, be is boronálni. De magot a Prédikátor ad bele. A magot is magok tartoznak kivinni, meg hordót is magok adnak. Tavaszt is jóakarattjokból vitettek. Ezután is kérje a prédikátor, ha megcselekszik, köszönje meg nekik.

⁴⁰⁴ A tizedből egykor tizenhatod, most már nyolcad, a Bocskai-féle végzés szerint, mindkét faluból.

⁴⁰⁵ Onga, Abaúj vm. Az egyházlátogatás 1640-ben volt.

⁴⁰⁶ nemes személy

Özvegyasszony, mely guzsalyával és sulykával keresi életét, 3 sing vásznat ad. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Temetéstől, ha csak énekel, 12 dénár. Ha pedig prédikál, attól is adnak ad minimum 50 dénárt.

Reditus Rectoris

Minden külön kenyeres, vagy szegény, vagy gazdag, a Mesternek egy szapu búzát és egy szapu tavaszt. Mikor Mester nincsen, a Prédikátor veszi fel éneklésére. Temetéstől is 12 dénár. Mester nem lévén, azt is a Prédikátor veszi fel éneklésére.

ALSO SOCZA⁴⁰⁷

Pastor Petrus Uyfalvi

Fatentes: Rosa György, Orban Márton, Nagy István, Kovats Péter, Fighe Jakab, Gal György, Halász János, Toth Mihály, Rosa István és Halász Péter.

Visitatores Caspar Gelei, Ladislaus Diosadi ANNO 1640.

Filiales: Nolay, Lád⁴⁰⁸

Proventus Pastoris

Hat egész hold szántó föld mindegyik nyomásra, melyet a megye tartozik háromszor megszántani, bevetni a Prédikátor búzájával, és beboronálni. Minden ágytól negyven pénz. Minden külön kenyeres, vagy jobbágy, vagy zsellér, egy-egy Miszkolci szapu búzával tartozik. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől, ha énekel, 12 dénár. Ha prédikál, 1 forint. A zsellérek tartoznak egy-egy napi mível. Minden marhás ember egy-egy szekér fával tartozik. Vagyon egy erdő a Papsághoz, Pap erdeje. Darab rétét jóakarattjokból egy kaszálásra szoktak adni a Prédikátornak. Albert Prédikátornak, Jakab Prédikátornak is megadták. Özvegyasszony, ki guzsalyával keresi, 3 sing vásznat ad. *Decimából octava.*

Nolay

Proventus Pastoris

Harminckét-harminckét pénz minden ágytól. Egy-egy szekér fa minden marhás embertől. Zsellértől egy-egy napi mív, valamerre viszi a Prédikátor. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől 12 dénár, ha csak énekel. Ha pedig prédikál, 1 forint. Esketéstől 12 dénár. Özvegyasszony 3 sing vászon.

Lád

Proventus Pastoris

Minden ágytól Cassai fél-fél köből búza. Minden ágytól hat-hat pénz. Egész falu tartozik nyári napon kaszálni a Prédikátornak. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől, mikor énekel 12 dénár, mikor prédikál 1 forint. Özvegyasszonytól 3 sing vászon.

⁴⁰⁷ Alsószolca, Borsod vm. Az egyházlátogatás 1640-ben volt.

⁴⁰⁸ Nalaj Alsószolca és Sajólád között feküdt; Sajólád, Borsod vm.

HANGÁCS⁴⁰⁹

Visitatio Ecclesiarum facta ANNO 1649. 1 Junii. Senior Ecclesiarum Valentinus Janosi, cum Sibi adjunctis Michaele Kőrösi, Stephano Kaposi, Andrea Mohatsi, Joanne Szikszai, Gregorio Janosi, Ecclesiarum Ministris.⁴¹⁰

Pastor Georgius Turoci

Fatentes: Fazekas Demeter, Toth András, Sapi Domonkos Márton.

Filia Sáp⁴¹¹

Minden ekés ember, akár maga ekéjével, akár cimborával szántson, a Prédikátornak tartozik két kereszt búzát fizetni. Akár jobbágy, akár zsellér legyen, tartozik 10 icce borral. Akinek szőlője nincsen, húsz pénzzel tartozik. Minden barmos ember egy-egy szekér fát tartozik vinni és adni. A parókiához valamennyi szántó-föld vagyon, tartoznak megszántani.

BOLCZ⁴¹²

Pastor Michael Tokai

Fatentes: Major István, Szanto Péter, Toth Gergely, Nagy Boldizsár, Köteles Lukács, Molnar Ambrus és Urban András

Visitatores Caspar Gelei, Ladislaus Diosadi ANNO 1640.

Proventus Pastoris

Minden ágytól egy-egy Cassai köből búza. Minden háztól garaspénz, négy pénz. Ha pedig Mester nincsen, a Mester két pénze is a Prédikátoré, mellyel össze tizenhat pénz. A vetésből az örökös jobbágy tartozik kilenceddel. A Czegheszöghi puszta föld felől az urat meg kell találni. Malom kettő volt, melyekből sabbathale járt. Egyik elpusztult, a másik most is vagyon, a sabbathale is kijár belőle. Vagyon egy rét, Pap rétének hívják, az úr rétje szélében. Egy erdő, kit a malomra foglaltak. Egy fok, melyet Prédikátor engedelmeiből, aki bírni akar, hasznot adjon belőle a Prédikátornak. Egy gyümölcskert, elpusztult.

Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől, ott lakos 12 dénárt ad, idegen 40 dénárt ad. Temetéstől, ha csak énekel, 12 dénár. Ha pedig prédikál, kivel mint megalkudhat, azt adják. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. Decimából octava jár. Futott nép fizet a Prédikátornak annyit, kivel mennyiben alkudhatik.

Reditus Templi

Böltsi templomhoz vagyon egy rét Böltsön, felül a Barsonyoson, az ispánok rétje mellett, egy szegeletben.

⁴⁰⁹ Borsod vm. Az egyházlátogatás 1649-ben volt.

⁴¹⁰ Az egyházak meglátogatását 1649. június 1-én elvégezte az egyházak (értsd: az egyházmegyébe tartozó egyházközségek) esperese Jánosi Bálint, a hozzá rendelt Kőrösi Mihály, Kaposi István, Mohácsi András, Szikszai János, Jánosi Gergely lekipásztorokkal.

⁴¹¹ Sáp → Finke 1907*, Borsod vm.

⁴¹² Belsőbölcs, Külsőbölcs → Böcs (1950), Borsod vm. Az egyházlátogatás 1640-ben volt.

Reditus Rectoris

Minden háztól fél-fél Cassai köből búza. Minden háztól két-két pénz. A gyermekek institutioja.⁴¹³ első esztendőre 25 dénár. Második esztendő diákgyermektől 50 dénárt vehet.

GEZTELY⁴¹⁴

Visitatores Caspar Gelei, Ladislaus Diosadi ANNO 1640.
Pastor Matthias Miskoltzi

Proventus Pastoris

Minden ekés ember, minden ágytól egy-egy kalongya búzát. Tavaszt egy köblöt. A jövevények esztendeig nem tartoznak, esztendő múlva tartoznak, mint a lakosok. Aki csépével keresi, egy köből búzával és tavasszal tartozik. Minden ágytól öt-öt pénz. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik. Bizonyos szántóföldek rendeltettek mind a három nyomásra, melyeknek harmada a Schola Mesteré. Azokat ugarlaskor, vetéskor megszántják, bevetik, be is boronálják magok, mind a Prédikátornak, mind a Mesternek. Tavasznak is adnak a búza alá való földeken kívül, ha kell. Bizonyos rétet rendeltek az úr rétje mellett a falu felől, melynek harmada a Schola Mesteré. De másnak el nem adhatja pénzen, ha a Prédikátor megveszi a fűvét tőle. Esketéstől, kereszteléstől, temetéstől a parasztember semmivel nem tartozik. A nemesek és hajdúk mind az esketéstől 1 forint, mind a temetéstől 1 forint. Kereszteléstől pedig tyúkkal, kenyérral, komapénzzel tartoznak. Mert ők sem nem szántanak, sem köblöt nem adnak. A hajdú vitézek, kik hely földet nem bírnak, a kalongya helyett tartoznak 60 dénárral. De aki hely földet bír, kalongyával és nem 60 dénárral tartozik. Erdőt annyit adnak, amennyit egy helyes embernek. A lakos nemes ember mind búzából, tavaszból, tizeddel tartozik. Az úr majorságából tíz kalongya búza jár. Ex decimis octava jár. Az építéssel egyenlőképpen tartoznak minden rendek, mind nemesek, hajdúk és parasztok.

Reditus Rectoris

Minden hely földes ember, nemes és paraszt, minden ágytól fél-fél köből búzával tartozik. A garaspénznek, szántásnak és rétnak harmada az övé. A hajdú vitézek minden ágytól adnak 20 dénárt.

VADNA⁴¹⁵

Pastor Joannes Miskoltzi
Filia Nagy Bartza⁴¹⁶

Nagy Bartza

Proventus Pastoris

Minden ekés ember ad harmadfél Miskolci szapu búzát. Aki cimborával szánt, ad három Cassai szapu búzát. A zsellér ad egy szapu búzát. Minden ember, akár zsel-

⁴¹³ tanítása

⁴¹⁴ Gesztely, Zemplén vm. Az egyházlátogatás 1640-ben volt.

⁴¹⁵ Vadna, Borsod vm. Az egyházlátogatás 1639-ben volt, csak a leányegyház javadalmát rögzítették.

⁴¹⁶ Nagybarca, Borsod vm.

lér, akár helyes, tíz-tíz icce bort ad. Az özvegyasszony 3 sing vásznat. Temetéstől, ha énekel 12 dénár, ha prédikál, amiben megalkudhat velek. Esketéstől 12 dénár, egy pint bor, egy tyúk, egy kalács. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Mind búzából, mind borból octava. A zsellér a fát megvágja, s ketten egy szekér fát hoznak.

NAPRAGY⁴¹⁷

Pastore Martino Szendrei, Visitatio facta ANNO 1642. 22. die Maji Casparo Gelei.⁴¹⁸

Pastor Martinus Szendrei

Fatentes: Stephanis Napragi, Matthias Tar, Paulus Zar, Andreas Tar, Andreas Kollat, Blasius Napragi, Joannes Literatus, Blasius Nagy.

Proventus Pastoris

Minden egész ekés ember egy köből búzát. A fél ekés fél köblöt. A zsellér egy szaput. Özvegyasszony három sing vásznat ad. Szántóföldek minden nyomásra vannak. A Képez oldalon egy darab föld. A Gerendan két hold. A Szána völgyön három hold. A Nyergesen egy hold, egy darab rét, egy gyümölcsöskert. A Pap erdeje előtt ortvány föld, egy darab. Egy-egy szekér fa. Temetéstől, ha prédikál, 50 dénár, ha csak énekel, 12 dénár. Esketéstől tyúk, kalács, egy pint bor, 12 dénár. Mennyasszonytól egy kendő. Nemes embertől, ha házban kívánja az esketést, egy tallér. Ha templomban 12 dénár.

Tar Mátyásné Sori Ilona az Úr asztalára adott egy recés abroszt.

CSABA⁴¹⁹

Visitatores in ANNO Domini 1641. 25 Aprilis Martinus Samsondi et Martinus Maklari.

Pastor Joannes Biki

Fatentes: Főbíró Borz András, Patrak Mihály, Bíró János és Nagy Orbán.

Filia Szirma⁴²⁰

Reditus Pastoris

Minden külön kenyeres gazda három Miskoltzi szapu búzát és egy-egy Miskoltzi köből bort. Garaspénzt öt-öt pénzt. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől, ha csak énekel 12 dénár, ha prédikál 40 dénár. Esketéstől 12 dénár. Papsághoz a hídon túl, a Görömbölyi szőlők alatt egy szél szántóföld, melyből három vagy négy hold hasadhatna. Pap rétje a Hejő közt.

Szirma

Fatentes: Kardos Péter, Ördögh István, Baratsa István, Szabo János, Szekely Jakab, Szabo Mihály, Vas Márton és Szabo István hitek szerint.

⁴¹⁷ Naprágy →[Szk. Neporadza], Gömör vm. Az egyházlátogatás 1642-ben volt.

⁴¹⁸ Szendrei Márton lelkész idejében, a látogatást elvégezte Geleji Gáspár 1642. május 22. napján.

⁴¹⁹ Hejőcsaba →Miskolc (1945), Borsod vm. Az egyházlátogatás 1641-ben volt.

⁴²⁰ Szirma →Miskolc (1950), Borsod vm.

Eleitől fogva a Prédikátornak minden külön kenyeres ember Miskoltzi fél köből búzát adott. Garaspénzt öt-öt pénzt. De mivel idvezült Szegedi Benedek uram idejében a Szirmara való szolgálatot ebben öregbítette, hogy a Czabai Prédikátor karácsony éjszakáján Szirmán prédikáljon, nagypénteken is reggel Szirmára ki-menjen prédikálni, ezért rendelt Szegedi Benedek uram fél-fél köből bort, melyért mi a Prédikátorokkal alkudtunk meg húsz-húsz pénzben. Amely immár az elébbeni garaspénzzel tészén huszonöt pénzt, melyet minden külön kenyeres gazda tartozik megadni, mint szintén a búzát. Kereszteléstől egy tyúk, egy kenyér, komapénz. Temetéstől, ha énekel 12 dénár, ha prédikál 40 dénár. Özvegyasszony, aki csak fonásával keresi, három sing vásznat ad. Esketéstől 12 dénár.

BOCZONAD⁴²¹

Filia Alatka⁴²²

Reditus Botzonadiensis

Valakinek szántó marhája vagyon, két-két kila búzát, egy forintot, egy boglya szénát, egy szekér fát. Akinek szántó marhája nincsen, hanem sarlójával keresi, egy kila búzát, egy forintot, egy boglya szénát ad. Tíz kila búzának szántanak, a Prédikátor búzájával bevetik. Öt kila tavaszvetés. Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér. Halottnál prédikálástól 1 forint.

Alatka

Reditus Alatkaiensis idem est qui Botzonadiensis, quid et servitus eadem est.⁴²³

MOHI⁴²⁴

Visitatores in ANNO Domini 1641. Stephanus Keresztesi et Paulus Szombathi.
Fatentes: Judex Matthias Szabo, Michael Sovari, Michael Bak.

Reditus Pastoris

Minden ágytól 33 dénár, egy Miskoltzi szapu búza. Halott felett való prédikálástól 1 forint. Ha énekel 12 dénár. Esketéstől 12 dénár, egy tyúk, egy kalács. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Fahozás csak jóakarattal szerint. Özvegyasszonytól 3 sing vászon. A Czüllön egy tábla szántó föld, kinek mennyisége⁴²⁵ annyi, hogy egész falu is megérné vele, melynek tizede ab initio⁴²⁶ a Prédikátornak járt, még mikor az urak vetettek is, kiadták a tizedet. Vagyon más darab is az Onadi törvényfánál, mely prédikátorsághoz való. Egy hold kender, dinnye, köles. Rét, öt ember kaszáló, az is a Czüllön.

⁴²¹ Boconád, Heves vm. Az egyházlátogastás 1639-ben volt.

⁴²² Alatka →Boconád 1907*, Heves vm.

⁴²³ Az alatkai jövedelem ugyanaz, mint a boconádi, minthogy a szolgálat is ugyanaz.

⁴²⁴ Mohi →Poga, Borsod vm.

⁴²⁵ nagysága

⁴²⁶ kezdettől

HIDVÉGH⁴²⁷

Visitatores in ANNO Domini 1641. Stephanus Keresztesi et Paulus Szombathi.
 Pastor Nicolaus Garadnai
 Fatentes: Judex Petrus Rakos, Benedictus Unga, Caspar Végh et Sebastianus Konti.

Reditus Pastoris

Minden ágytól 55 dénár. Búza fél köböl, mikor ép volt a falu. Most immár 3 szapu búza, minthogy kicsiny a falu. Ha pedig megépül, az eklézsia dispositioja legyen. Halott felett való prédikálástól 1 forint, ha énekel 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Búzavetés két köböl őszi. Fahozás, minden külön kenyeresztől egy szekér fa. Esketéstől, ha nőtlen volt azelőtt, 1 forint. Ha özvegyember volt, 12 dénár. Hold kender, dinnye, köles.

KESZNYÉTEN⁴²⁸

Visitatores in ANNO Domini 1641. Stephanus Keresztesi et Paulus Szombathi.
 Filia Gyrints⁴²⁹
 Pastor Martinus Vadaszi
 Fatentes Promittentes: Judex Georgius Berze, Andreas Santa, Joannes Kovats.

Reditus Pastoris

Minden ágytól 36 dénár, egy szapu búza. Pro cantoria⁴³⁰ fél szapu búza. Fahozás, szántás, gratuitum.⁴³¹ Esketéstől 12 dénár. Halott felett való prédikálástól 1 forint, ha énekel, 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. A parókiának építésében a Kesznyeteniakkal egyenlők. Özvegyasszony 3 sing vászon. Egy hold kender, dinnye, köles.

SAJO SZEGED⁴³²

Visitatores in ANNO Domini 1641. Stephanus Keresztesi et Paulus Szombathi.
 Pastor Andreas Aszalai
 Fatentes: Judex Stephanus Vas, Joannes Bokri, Joannes Erdelyi, Andreas Barath, Nicolaus Beretzk et Andreas Olah.

Reditus Pastoris

Minden ágytól 55 dénár, búza fél köböl. Fél köböl tavasz. Fa minden ágytól egy szekér. Minden ágytól egy boglya széna. Aki szénát nem adhat, 25 pénzt ad minden boglyától. Búza, őszi vetés, két szántásban négy köböl. Tavaszki vetés is négy köböl. Halott felett való prédikálástól 1 forint, ha énekel 12 dénár. Esketéstől ma-

⁴²⁷ Sajóhidvég, Zemplén vm. Az egyházlátogatás 1641-ben volt.

⁴²⁸ Kesznyéten, Zemplén vm. Az egyházlátogatás 1641-ben volt. Csak a leányegyház jövedelmét jegyezték fel.

⁴²⁹ Girincs, Zemplén vm.

⁴³⁰ kántorságért

⁴³¹ ingyen

⁴³² Sajószöged, Borsod vm. Az egyházlátogatás 1641-ben volt.

ga házánál, templom kívül egy tallér. Ha templomban 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Özvegyasszony 3 sing vászon. Egy sajtár túró a falutól. Egy hold kender, dinnye, köles. Ex decimis octava.

Nagy Czets⁴³³

Fatentes: Judex Stephanus Palfi, Paulus Szűts, Petrus Demjen et Andreas Montai.

Reditus Pastoris

Minden ágytól 50 dénár, öt pénzére egy túró. Búza fél köből. Fa négy szekérrel. Búzavetés, szántás két köből a Tanító búzájával. Esketéstől, ha maga házánál, egy tallér, ha a templomban 12 dénár. Temetéstől, ha prédikál 1 forint, ha énekel 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Özvegyasszony 3 sing vászon. Nős szolgáltól fél bér. Ha a Prédikátor fünek szerit teheti, két kaszást adnak egy napra kaszálni. Egy hold kender, dinnye, köles.

PERKUPA⁴³⁴

Pastor Georgius Szadvari

Filia Varbotz⁴³⁵

Reditus Pastoris

Recens ordinatus die 1. Augusti ANNO Domini 1641. in possessione Perkupa. Praesentibus Visitoribus Caspare Gelei Seniore, Michaelae Béltcki, Ladislao Diosadi, Stephano Vadaszi, Georgio Ar dai; Fatentibus et Reditum ordinantibus Patronis Egregio Matthia Otroczoki, Stephano Aszalai.⁴³⁶

Minden gazda ember, aki maga ekéjével szánt, tartozik adni négy-négy kereszt búzát. Fél ekés ember két-két kereszt búzát tartozik adni. Egy barmos ember egy keresztet. Zsellér, akinek barma nincsen, tartozik adni egy cseber bort, azaz 25 iccét. Minden búzaadó gazda ember a búza mellé tartozik adni öt-öt icce bort. A földesurak is szűrésnek idején és dézsmálásnak idején jóakarátjokat borból meg nem vonszák. Minden gazda ember, aki marhás, tartozik egy-egy szekér fával, tűzre valóval, ha cimborával szánt is.

Minthogy a Varbotziak a majorság földeket megszántják háromszor, tehát a Perkupaiak tartoznak a földet megganajozni. A rétet tartoznak megkaszálni, felgyűjteni, behordani és berakni időnek javán.

Perkupai parókiához való szántóföldek és rétek: lásd fentebb.

Varbotz

Szemül adnak búzát a Varbotziak a Prédikátornak, ugyan a Varbotzi köböllel tizenhat köből búzát, No. 16. Minden szőlős ember öt-öt icce bort. A vidéki embe-

⁴³³ Nagycséc, Borsod vm. Itt is Aszalai András volt a prédikátor 1641-ben, s bár nem jegyezték fel kifejezetten, de Sajószögednek vagy társegyháza, vagy leányegyháza volt.

⁴³⁴ Perkupa, Torna vm. Az egyházlátogatás 1641-ben volt.

⁴³⁵ Varbóc, Torna vm. A betoldások és a kiegészítés 1642-ből valók.

⁴³⁶ A lelkész jelenleg, 1641. augusztus 1-én Perkupa faluban megállapított jövedelme. Geleji Gáspár esperes, Béltcki Mihály, Diosadi László, Vadászi István, Ar dai György egyházlátogatók, nemzetes Otroczoki Mátyás, Aszalai István tanúk és jövedelmet elrendelő patrónusok jelenlétében.

rek is aszerint tartoznak adni öt-öt icce bort. A Dominus terrestrisek⁴³⁷ ezen kívül jóakaratajokból amennyi iccét akarnak adni. A Perkupai parókiához való szántó-földeket háromszor megszántani, bevetni, időnek javán feltakarni, behordani és berakni tartoznak. Minden marhás gazda ember egy-egy szekér tűzre való fát viszen a Prédikátornak. Kereszteléstől *tyúk, kenyér, komapénz*. Esketéstől 12 dénár, egy kendő. Temetéstől, *ha csak énekel 12 dénár, ha prédikál 40 dénár*.

Tar Istvan Varboczi és Thót Jakabné a templomhoz vallják szőlőjüket lenni, mely Zavoz oldalon vagyon. Fatentes: Boros Péter, Czatos Demeter, Veres Lukács, Boros Balázs. Visitatores: Caspar Gelei, Michael Belteki, Gregorius Janosi, anno 1642. 14 Maji.

MESZES⁴³⁸

Filia Abod⁴³⁹

Joannes Hajdu Annorum 60 juratus et examinatus. Benedictus Beres Annorum 60 juratus et examinatus. Emericus Veres Judex Annorum 56 juratus et examinatus. Martinus Lenarth Annorum 45. Petrus Lenarth Annorum 42. Unanimi voto sic fatentur.⁴⁴⁰

Meszes kezdett filiából lenni mater eklézsia ANNO 1619 és 1620 forgásában. Prédikátor Sulyok János, kinek rendeltek maga ekéjével szántó emberek 4 kereszt búzát. Fél ekés két kereszt. Zsellér 1 köből. De Sulyok János az egyik kereszt búza helyében tavaszt kívánt, így 3 kereszt búzát, egy kereszt tavaszt adtak. De a successora⁴⁴¹ ez felül megírt rendeléseket hagyta erejében, vagyis a maga ekéjével szántó emberek 4 kereszt búzát, a fél ekés két keresztet. A zsellér 1 köblöt, és ezeket így iratták be az idvezült Szegedi Benedek urammal az eklézsia könyvébe.

Szántóföldek három nyomásra. 1. nyomást Moczarnak hívják. Vagyon három föld. Egyiknek felül Lenarth Péter szomszédja. A másiknak Egyed Péter szomszédja. A harmadik Rakai Mattyas földje dülője végszomszédja.

2. nyomásra, melyet hívnak Malom Lotnak, vagyon négy. Egyiknek alól Aszalai István szomszédja. A másik Fenyves lábban, Kototz István és Veres Mihály között. Harmadik a Törvényben, alól Egyed Péter szomszédja. Negyedik a Közép szerben, alól Kototz István szomszédja.

3. nyomásra, melyet hívnak Hisznek, vagyon három. Egyiknek Veres Márton szomszédja. Másiknak Meggyfa közre menő, Hajdu János szomszédja. Harmadik, a Kú mögött, szomszédja Kovats Péter. Negyedik a kenderföld a falun alól, Veres Mihály szomszédja.

Két rétek. Egyiket hívják Kis rétnak, melynek szomszédja felül Aszalai István, alól Egyed Péter. Két szekér szénát termő rét. Másikat Bika rétnak hívják, Lenarth Márton szomszédja, két boglyát termő. Fahozással.

Reditus Templi: Méhek.

⁴³⁷ földesurak

⁴³⁸ Meszes, Borsod vm. Az egyházlátogatás 1639-ben volt.

⁴³⁹ Abod, Borsod vm.

⁴⁴⁰ Hajdu János, 60 éves, megeskedetett és kikérdezett. Stb. Egyhangúlag így vallanak.

⁴⁴¹ (hivatali) utóda

DISZNOS HORVATH⁴⁴²

ANNO Domini 1639. die 20 Januarii.

Pastor Franciscus Dobravitzai

Fatentes et consentientes: Demjén Gergely főbíró, bírótársa Fazekas András, Varga Benedek, Fodor Mihály, Fazekas Pál, Fodor György, Varga András, Varga Benedek.

Filia Mutson⁴⁴³

Reditus Pastoris

Minden marhás külön kenyeres ember egy-egy Miskoltzi köből búzát ad. Amely embernek jármos egy ekebeli marhája vagyon, ha szintén rajtok nem szánt is, hanem csak tanítja, éppen a köblöt megadja. Akik cimborával szántanak, fél-fél köblöt adnak. A zsellérek, kiknek marhájok nincsen, másfél szapu búzát adnak. Aki pedig más ember házában lakik és semmi örökséget nem bír, egy szapu búzát ad. Minden külön kenyeres ember, vagy vagyon szőlője, vagy nincs, nyolc-nyolc icce bort ad. Három Miskoltzi köből búza alá tartoznak földet háromszor megszántani és maga búzájával a Prédikátornak bevetni. Minden külön kenyeres ember, a jövővény zsellérekén kívül, tartozik egy-egy kalongya szénával.

Két rét vagyon a prédikátor számára, egyiket Pap rétének hívják. A másikat Sovánkának, akit a falu maga rétéből szakított a Prédikátor számára. Vagyon egy szántóföld a Prédikátor számára, kinek nagyobb részét irtani kell, mellyel a falu tartozik.

Halott temetéstől, ha prédikál a Prédikátor, adnak 50 pénzt, ha énekel is, 12 dénárt. Ha csak énekel, 12 dénár. Esketéstől a menyasszony egy kendőt ad. A völegény 12 dénárt, egy kalácsot. Ha jóakaratóból italt küld, a Prédikátor megissza. Kereszteléstől tyúk, kenyér s komapénz. Özvegyasszony 3 sing vászon. Az Úr vacsorája kiszolgáltatásakor az offertorium a Prédikátoré. Fát elegendőt tartoznak magok szekérével hordani az emberek. A három esztendő ünnepnapok harmadikján vendégséggel tartozik a falu a Prédikátornak. A marhátlan emberek, kik sem szántásban, sem fahordásban nem segíthetnek, tartozzanak a rét és szántóföld ortásával. A rétet lekaszálni is tartoznak és behordani a marhások.

Mutson

Fatentes et consentientes: Szalmas János főbíró, Toth Márton

Reditus Pastoris

Minden ekés ember egy-egy Miskoltzi köből búzát ad. A zsellér, aki cimborával szánt, fél-fél köblöt ad. Akinek marhája nincsen, másfél szapu búzát ad. Aki semmi örökséget nem bír, és más ember házában lakik, egy szaput ad. A Prédikátor rétéjét tartoznak ortani, megkaszálni és kazalban, ahová a Prédikátor kívánja, berakni. Minden marhás ember tartozik egy-egy szekér fával. Vannak szántóföldek. A marhátlan és jövővény zsellérek tartoznak a szántóföld és rét ortásával. Erdő vagyon a Prédikátor számára. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Temetéstől és esketéstől hasonló reditus a Horvathi reditussal. A Mutsoni földeket, réteket a Prédikátor kikeresse.

⁴⁴² Disznóshorvát →Izsófalva (1950), Borsod vm.

⁴⁴³ Múcsony, Borsod vm.

RAGISTYAN⁴⁴⁴Filia Condo⁴⁴⁵

Proventus Pastoris

Az ekés ember ad Szent Peteri 3 szapu búzát. Zsellér, akinek marhája nincsen, másfél szapu búzát. Minden ember, akinek szőlője vagyon, másfél köből bort ad, azaz 24 iccét. Akinek sehol szőlője nincsen, egy köből bort ad és búzát két szaput ad. Egy egész napi szántással tartoznak háromszor, bevetni, boronálni, kiknek étellel nem tartozik a Prédikátor. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketés-től 12 dénár. Nemes ember, ha házánál kívánja az esketést, egy tallérral tartozik. Halott felett való prédikálástól ad minimum 50 dénár, énekléstől 12 dénár. Az erdő mindenütt szabad a Prédikátornak maga háza szükségére. Gyöngyösi János Prédikátornak penig fát jóakaratajokból eleget hordtak. A decimából octava. Vannak parókiális földek minden nyomásra, kiket meg kell tudni. Rét annyi vagyon, mint egy ház után három nyomásra. A réteknek nevét és szomszédit consignálni⁴⁴⁶ kell.

1698. 16 Septembris, Inspectore Clarissimo Reverendo Johanne Pápai. Rétek. A falu felett egy nyilas rét, szomszédja napkeletre Kovats Mihály. Az Egresben vagy [...] egy nyilas rét, szomszédja napkeletre Kós István rékje. Kenderföld van egy a falu felett a többi között, szomszédja Kós István.

Reditus Templi

Egy szőlőből dézsma jár templomhoz. Tot Bálint bírja most, ötödös a szőlő. Van bizonyos pénz is, melynek némely része adósságban van, némely bor fejében adott ki, az adósságot meg kell venni, a kiadatottakról gondot kell viselni.

Utensilia Sacramentaria: Egy ezüst pohár és egy ón tányér. Egy Krakkai abrosz. Két keszkenő, selymesek.

Condo

Proventus Pastoris

Idem est reditus, ut Ragistyan in omnibus.⁴⁴⁷

Szántóföld három nyomásra Ludna felé. Ragistyan felé kettő. 1. A Galigo alatt a telekföldek végén, keresztül. 2. A víz mellett alá a falu végén. Megszántják háromszor, bevetik és beboronálják. Négy rét vagyon, minémű egy ház után. Ragistyani hegyen Benedek István bír egy szőlőt, ebből quinta jár, kiről számot kell venni, mert régen nem adta meg dézsmáját. Egy fél szőlőt hagytak volt testamentumban, melyet Haller uram öngagsága elvett, és Paraszniai jobbágynak adta harmincöt forinton. *Melyet most 1698. 16 Septembris Juhász Márton bír, ugyan Haller Sámuel öngagsága jobbágya.*

⁴⁴⁴ Radostyán, Borsod vm. Az egyházlátogatás 1639-ben volt. A kiegészítést 1698-ban rögzítették.

⁴⁴⁵ Kondó, Borsod vm.

⁴⁴⁶ fel kell jegyezni

⁴⁴⁷ Ugyanaz a jövedelem mindenből, mint Radostyánban.

GADNA⁴⁴⁸Filia Uylak⁴⁴⁹

Az nemesség tizedet adott a búzából, zabból, egyébből ami emberséggel tehették, voltak. Keresztelés, esketés, temetés dolgából. A község, minden szántó ember egy köből búzát, és minden szőlős ember egy-egy köből bort adott, 10 iccével. Aki penig bort nem adhatott, amint a Prédikátorral megalkudhatott, úgy alkudott. Borból, búzából octava járt. Aki cimborával szántott, fél köblöt. Özvegyasszony három sing vászon.

Egy ugar alá való föld, Pap földje. Rét egy, Pap rétje. Egy szőlő a Vendegi hegyen, mely Uylaki földön vagyon. Azt a szőlőt az Uylakiak eladták a Peretsei Pagi Péternek 12 forinton. De a helyében rendelték a Prédikátornak az egy-egy köből bort ilyen okkal, hogyha vagy azt a szőlőt visszaváltják, vagy penig más, hozzá hasonló szőlőt szereznek, és épen kezében adják, a köből bor is leszálljon. Erdő szabad mindenütt. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár.

Uylak

Minden szántó egészhelyes ember egy-egy köből búzát adott. Aki csépével keresi, fél-fél köből búzát. Egy-egy köből bort, valakinek szőlője volt. Özvegyasszony három sing vásznat. Kereszteléstől tyúl, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár.

TARDONA⁴⁵⁰

Reditus Pastoris

Mind ekés, mind zsellér Miskoltzi két-két szapu búzát. *Mostan immár, mivel magok tartanak Prédikátort, öt mérték búzát adnak.* Minden ember ad hat-hat icce bort vagy vagyon szőlője, vagy nincsen. Minden nyomásra a parókiához annyi szántóföld vagyon, mint egy jobbágyház után. Azt háromszor megszántják, bevetik, beboronálják. *Mostan, mivel magok tartanak Prédikátort, tíz szapu búzát vetnek, háromszor szántnak, learatják s be is hordják.*

Rét a Kazintzi völgyön öt darab vagyon. 1. Töltes. 2. Gyertyanos. 3. Hajlott fűz. 4. Tiszta rét. 5. Alma völgy. Az Alma völgyön kívül mind a négy, minden esztendőben tilalmasban vagyon. Fát, tűzre valót, elegendőt tartoznak vágni, hordani. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől, mikor vidékben visznek, egy tyúk, egy pint bor, egy kalács, 12 dénár. Ha ott való léssen, 12 dénár. Temetéstől, ha prédikál [...]. Ha csak énekel 12 dénár. Özvegyasszony három sing vásznat ad. Kenderföld kimutatva Kackori Pál és Bata Lőrintz között. Decimából octava.

⁴⁴⁸ Gadna, Abaúj vm. A szöveget valószínűleg 1613-ban jegyezték le.

⁴⁴⁹ Abaújlak, Abaúj vm.

⁴⁵⁰ Tardona, Borsod vm. Az egyházlátogatás 1639-ben volt. A kevés betoldás néhány évvel későbbi keletű.

Ludna⁴⁵¹

Minden marhás ekés ember a Prédikátornak ad két-két Miskoltzi szapu búzát. Zsellér egy szaput. Amikor Mestert tartottak Varbon, az ekés ember egy mérték búzát, két zsellér ember egy mértéket adott. Bort minden ember vagy vagyon szőlője, vagy nincs, pénzen veszi is, ad 1 köblöt, 16 iccével. A Mesternek 4 iccét, mostan immár mind a Prédikátoré.

BERENTHE⁴⁵²

Pastor Martinus Széki

Reditus Pastoris

Minden ekés ember ad egy-egy köből búzát, a tisztából tisztát, abajdocból abajdocat.⁴⁵³ Ha a Prédikátor úgy kívánja, egy kalongya búzával tartozik a köbőlért. *Aki comborával szánt, három szapu búzát ad. Zsellér, aki nem szánt, fél köből búzát ad, avagy egy keresztet, amint a Prédikátor kívánja. Bort, nyolc iccét, valakinek szőlője akárhol legyen, meg kell adni. Mostan tizet adnak. (De mostan adnak 20 iccét.)* Özvegyasszony három sing vásznat ad.

Egy szőlő vagyon Prédikátorsághoz az Elő hegyen, mostan parlag. Szántóföld minden nyomásra annyi vagyon, mint egy ház után. A király útjában három. A Nagy kötel alá kettő. A Sajora járóban öt. 1. Kenderföld. 2. Pap kertje megett. 3. A Sajora megy, kinek egyike Tarolnak. Háromszor megszántják, bevetik, beboronálják. Rét három vagyon, annyi, mint egy ház után. 1. Szuhara járó. 2. Pap rétje. 3. Morotva szeg. *A zsellérek megkaszálják.* Kereszteléstől tyúk, kenyér, koma-pénz. Temetéstől, ha csak énekel 12 dénár, ha prédikál 50 dénár. Esketéstől 12 dénár. Egy darab erdő vagyon, Pap erdeje neve. Malomból sabbathale. Decimából octava. *Vámot a malomban nem ad.*

Kis falud filia volt.⁴⁵⁴

A Berentei templomhoz való földek. A Szulyaban egy szél. A Tarónakban is úgy. A hegyen is egy szél.

Alatska⁴⁵⁵

Reditus Pastoris

Minden gazda egy-egy köből bort ad, vagy vagyon szőlője, vagy nincs. Özvegyasszony, szőlős, nyolc iccét, kinek szőlője nincs, 3 sing vásznat ad. Szántóföld vagyon. A Prédikátor vagy maga szántja, vagy másnak adja. Rét két darab a

⁴⁵¹ Ludna ma már nem létező helység, Kondó szomszédságában feküdt. A szöveget Tardona után jegyezték fel, de nem világos, hogy annak leányegyháza lett volna. A lejegyzés ideje is bizonytalan, valamikor a 17. század második felében kereshetjük.

⁴⁵² Berente →Kazinccarcika (1954), Borsod vm. Az egyházlátogatás 1639-ben volt, a betoldások néhány évvel későbbi keletűek.

⁴⁵³ Rozs és búza keveréke.

⁴⁵⁴ Kisfaludpuszta →Sajószentpéter 1907*, Borsod vm.

⁴⁵⁵ Alacska, Borsod vm. Az egyházlátogatás 1639-ben volt, a betoldások néhány évvel későbbiek, a kiegészítés 1666-ból való.

Hosszu völgyön. Ha hétköznap egyszer prédikálni odajár, nyolc szekér fával tartoznak. Három ünnepnap megvendégelik a Prédikátort étellel, itallal. *Ez három vendégléstől adnak 4 forintot és 50 dénárt.* Esketéstől 12 dénár. Kereszteléstől, temetéstől, mint szintén Berenthen (50 dénár). Decimából octava. A Közép hegyen vagyon egy darab szőlő, melynek a hetede (mivel hetedes) az Alatskai templomhoz való.

Sacramentumhoz való eszközök: Vagyon egy ón kanna, egy ezüst pohár, egy ezüst tányér, két abrosz, két kendő. Vagyon egy tafota zöld abrosz is.

Alacska⁴⁵⁶

Visitatio instituta 1669. 19. Maji.

Mivel ab anno 1665 az Alacsikaiak magok erejével tartottak Mestert, régi szokásuk szerint mostan is adnak egy-egy köből bort, 16 iccével. Hoc addito,⁴⁵⁷ hogy mivel a Tanítónak magának kell harangozni, azért adnak egy-egy icce bort. Aki maga ekéjével szánt, két-két Miskoltzi szapu búzát ad. Aki cimborával szánt, három mértéket. A zsellér egy-egy szaput. A falun alól két hold föld vagyon, maguk a helyesek háromszor megszántják, bevetik a Minister búzájával s be is boronálják. A más nyomáson is a négy földek vannak, aszerint vannak nála. A Gyertyani völgyén vagyon két ortvány föld egymás mellett. Szomszédja napnyugat felől Kovacs Márton, napkelet felől Almasi Pál, mely földeket adták in perpetuum⁴⁵⁸ az Alacsikai Ministernek Nagy Márton és ugyan Almasi Pál. Ezeknek cultura⁴⁵⁹ is az Alacsikaiaké.

Nemzetes Jaszi János uram jóakaratiából annuatim praestalt⁴⁶⁰ a Ministernek egy-egy hordó bort az, akiről successori⁴⁶¹ is ne feledkezzenek el.

Ezek felett, ha a Minister az itt való földet soványság miatt nem szeretné, ha vidéki földön szeret a Miniszter földet, tartoznak két Miskoltzi szapu búza alá szántani háromszor, bevetni és beboronálni. Vagyon egy kenderföld is, melyet az auditorok tartoznak háromszor megszántani, bevetni s beboronálni. Vagyon a kenderföldek mellett egy veteményeskert. In perpetuum a Ministeré, s kerítése az auditoroké. A Hosszu völgyön vagyon három rét. A zsellérek tartoznak egy-egy napi munkával, akár kaszálni s akár aratni. Amire akarja fordítani a Tanító, szabad vele. A Kisfaludi határnál is vagyon egy kert, Prédikátoré az is. Minden marhás ember egy-egy szekér fával tartozik. A zsellérek tartoznak megválni. Kereszteléstől tyúk, kenyér, komapénz. Esketéstől 12 dénár. Halott temetéstől 40 dénár, ha prédikál. Ha csak énekel 12 dénár. Aki pénzt nem ad, fél köből bort ad. Vagyon egy éneklő könyv is, mely Varadon exudaltatott.⁴⁶²

ALSO SZUHA⁴⁶³

Pastor Matthias Tarczali
Filia Zador falva⁴⁶⁴

⁴⁵⁶ Alacska ekkor anyaegyház.

⁴⁵⁷ hozzátéve

⁴⁵⁸ örökre

⁴⁵⁹ megmívelése

⁴⁶⁰ évenként adott

⁴⁶¹ utódai

⁴⁶² nyomtattatott

⁴⁶³ Alsószuha, Gömör vm. Az egyházlátogatás 1643-ban volt.

Visitatores Caspar Gelei, Matthias Miskolczi, Stephanus Marosi, [...], Joannes Ar dai, Petrus Pelsőczi.

Reditus Pastoris

Huszonöt szekér fa. Búza száz kereszt, azaz 100 kereszt. *Tizenhat kévéjével*. Temetéstől, ha prédikál [...], ha énekel 12 dénár. Kereszteléstől tyúk, kenyér (*komapénz*).

A Szuhai határban, a Nagy réten egy rét. Ennek kerítésével a Szuhaiak tartoznak. Ugyanott a Szuhai határban, az egyház völgyén másik rét. A Zador falusi határon egy gyümölcskert, kit Horkai András bírt sokáig, de mivel megbizonyosodott, hogy ekléziáié volt hajdan is, immár a Prédikátoré lett. Horkai András is javallotta, melyet mi faluul adtunk a Prédikátor kezébe. Rét azon Zador falusi határban vagyon egy nagy, melynek kerítésével a Zador falusiak tartoznak. Özvegyasszony három sing vászonnal tartozik.

A prédikáló székre adott Szuhai Gáspár uram egy szőnyeget. Az Úr asztalához vagyon három abrosz. Zadorfalvan is vagyon egy abrosz.

Reditus Rectoris in Alsoszuha et Zadorfalva

In summa,⁴⁶⁵ szemül adnak huszonkét Cassai köből búzát. Minden gazda egy kéve búzát. Minden külön kenyeres két-két polturát. A két falu tartozik hat szekér fával.

SZALOCZ⁴⁶⁶

ANNO 1657. Reditus Ecclesiae Szalocziensis

Minden egészhelyes két Rosnai szapu búzát ad, hozzátévé ezt, hogy ha félhelyen lakik valamely ember, ámbár marhája legyen is, de tartozik három mérték búzával. Ha peniglen egészhelyen lakik, ámbár csak két ökre legyen is, de két szapu búzával tartozik a Prédikátornak. Ha peniglen barmatlan ember, három mérték búzával. Aki csépével keresi, egy mértéket. Minden külön kenyeres egy-egy tyúkot. Ismét két-két polturát vagy 6 dénárt. Az özvegyasszony három-három sing vásznat. Minden két jobbágy egy szekér fát ad.

A falu káposztáskertje között vagyon káposztának és hagymának való föld. A három nyomáson való földeket, akik vannak, megszántják, bevetik a maga búzájával, és be is boronálják. Azonképpen tavaszt is vetnek mind annyit, amennyi föld lészen tavasz alá való. A barmatlan ember egy-egy napi aratót ad. Étel adással tartozik a Prédikátor nekik, de ne erőltessék, hanem amit adhat, megelégedjenek azzal. Minden kenderföldből három-három kéve kendert adnak, a két kévét szabadosan elválaszthatja, akár a paszkoncájából, akár a magvasból. Ha egyik feléből kettőt vesz, a másikból egyet. Mind tavaszt, búzát, szénát szépen behordanak és betakarnak. Halott temetéstől egy forintot adnak. Kereszteléstől tyúk, komapénz. Esketéstől 12 dénár.

Az Vittelkiek⁴⁶⁷ adnak a Prédikátornak summa szerint huszonegy szapu búzát. Ezen feljebb tíz Rosnai szapu árpa.

⁴⁶⁴ Zadorfalva, Gömör vm.

⁴⁶⁵ együttesen

⁴⁶⁶ Szalóc →[Szk. Slavec], Gömör vm. A szöveget 1657-ben jegyezték le.

⁴⁶⁷ Vigtelke →[Szk. Vidová], Gömör vm.

JÓSVAFŐ⁴⁶⁸Agtelek⁴⁶⁹

Az Agtelkiek a tizenhárom Rosnai köből búzát a Prédikátornak megígérték, kinek fele búza, fele zab. De így, hogy a Josvafői uraim minden második sátrós ünnepnek első napján Úr vacsoráját osztogatni kibocsássák Agtelekre, melyre a Josvafői uraim is jó szívvvel reá mentenek. A Prédikátor tartozik Agtelekre hétköznap minden szerdán kimenni prédikálni. A Josvafői és az Agtelki uraimék közönséges akarattól a schola építésére és a Mester tartására magokat kötelezték.

Ez végezésben jelen voltak Agtelekiek Szegő Bálint, György kovács, Bodis Demeter; Josvafőiek Valyi György, Valyi János. ANNO 1642. 30. Octobris.

Az Agtelkiek kilenc szekér fával is tartoznak. Kereszteléstől tyúk, kenyér, koma-pénz.

MISKOLC⁴⁷⁰

Connumeratio Redituum Ecclesiae Miskolciensis facta in partiali nostra atque in facie Loci, ANNO 1613. 14 die Januarii.⁴⁷¹

Vagyon egy kétkövű, felülcsapó malom a város közepett, mely a Prédikátornak álló öröksége, minden egész hasznával és jövedelmével egyetemben. Akinek minden rendbeli építésével a város tartozik. Csakhogy mikor új követ hoznak városul belé, minden köre a Prédikátor a malomból egy-egy köből lisztel tartozik. Aminémű molnárt akar a Prédikátor benne tartani, szabados vele.

Az malom után három nyomásra való föld vagyon. Egyik nyomásra Giőr felől négy föld. Szent Peter felől is négy föld. Szirma felől pedig hatodfél föld. A malom után vagyon egy hatrendes rét is a város rétje között, a Nád szegen, Prezi[?] Bálint házával egy kötelben. A Prédikátor házhoz vagyon két nyomásra való szántóföld. Egyik a Saffrany kertnél, a másik a Kövecses domb alatt. Azon házhoz vagyon egy öreg rét is a Sz. Ivan ere mellett. Vagyon három szőlő. Az egyik Szent Kiraly, a másik Szent György, a harmadik az All szer.

Vagyon a plebánossághoz jobbágyok, kit Papszernek hívnak, és Toth utcának. Ezek közül mindegyik ház tartozik ötven pénzzel, melyet avagy készpénzül ad meg, avagy pedig öt nap mível érette a prérikátornak. Ezen jobbágyoknak tiszték a malom gát töltés, malom árok tisztítás és ásás, melyet valamidőn cselekesznek, tartozik a Prédikátor a malomból kenyérral ételekre. Mikor a jobbágyok mívelik a szőlőt, tartozik a Prédikátor nekik ebéddel. Ha öt nap alatt művét el nem végzik a szőlőnek, tartoznak a jobbágyok a Prédikátornak fizetségért mívelni. Homlításal is szükségesképpen tartoznak az öt nap felett a jobbágyok. Azonképpen a város is. A császár borból és búzából álló dézsmájából az octava a Prédikátoré. Esketés-pénz tizenkét pénz, hirdetés három pénz. Ennek két része a Prédikátoré, harmad része a Kápláné, ha többet adnak is tizenkét pénznél, harmada a Kápláné. Halott

⁴⁶⁸ Jósmafő, Torna vm. A szöveget 1642-ben jegyezték le.

⁴⁶⁹ Aggtelek, Gömör vm.

⁴⁷⁰ Miskolc, Borsod vm. A feljegyzés 1613-ban kelt.

⁴⁷¹ A miskolci egyház jövedelmeinek összeszámlálása megtörtént a részszinatunkban és a helyszínen 1613. január 14-én.

temetéstől tizenkét pénz, fele a Prédikátoré, fele a Kápláné és a Mesteré. Garaspénz minden ágytól öt-öt pénz, ennek fele a Prédikátoré, felével a Káplán és a Mester osztóznak. Az özvegyasszony harmadfél pénzzel tartozik, vagy vagyon szőlője, vagy nincsen. Ennek is fele a Prédikátoré, fele a Kápláné és Mesteré. Derekas épületre mind a Prédikátor, mind Káplán, mind a schola körül, minden rendek, nemesség, parasztok és hajdúk, tartoznak szolgálni.

Reditus Capellani

A Prédikátor az octava borból és búzából tartozik adni egy hordó bort, egy lőret, nyolc köből búzát. Készpénzzel tíz forinttal tartozik. Vagyon egy Káplán szőlő az All szeren, melyet őmagának kell műveltetni. Mikor a Prédikátor szőlőjének homlítására megy a város, akkor szakasztani kell a Káplán szőlő homlítására is. Valakinek szőlője vagyon, tartozik egy köből borral, melynek fele a Kápláné, fele a Mesteré. Akinek szőlője nincsen, tizenhat pénzzel tartozik. Ennek is fele a Kápláné, fele a Mesteré. Akinek szőlője vagyon, de bora nem termett, tartozik 32 dénárral. Ennek is fele a Kápláné, fele a Mesteré. Akinek szőlője vagyon, megszedné, de a Prédikátorét meg nem adná, amint a bornak iccēja jár a korcsmában, tartozik pénzül egy köből megfizetni, mikor a pénzt szedik. Az esketésnek és hirdető pénznek harmad része övé. A halott temetéstől adott pénznek is negyed része. Az eklézsia jobbágyai tartoznak a Káplán házát kertelni s építeni.

Reditus Rectoris Scholae

Asztaltartással tartozik a Prédikátor. Ha asztalt nem tart, tartozik egy hordó borral vagy hordó lőrével, 8 köből búzával, tíz forinttal. Egy köből bornak fele. A halott temetéstől adott 12 dénár negyedrésze. Az ábécédáriusok 25 dénárral, a tertiarusok 35 dénárral, a secundariusok 50 dénárral, a primariusok egy forinttal tartoznak. A vidékiekkel amint megalkudhat.

Campanatoris Reditus

A szőlős ember egy icce borral tartozik. Akinek szőlője nincsen, egy icce bor árával. Halottnak való harangozástól három pénzzel tartoznak. Komapénz egy-egy pénz.

Fatentes: Szócs Ambrus főbíró, Szabo András tanácsbéli személy, Szűcs Kálmán, Varga János, Veres Gáspár.